

SAD oštro upozorile albansku stranu na Kosovu

Autonomija se ne dobija silom

Vašington - U Vašingtonu je saopšteno da je američki „čovjek za vezu“ na Balkanu, ambasador u Skoplju Kristofer Hil, imao u poslednjih par dana niz susreta sa predstavnicima jugoslovenskih vlasti, kao i sa Ibrahimom Rugovom i njegovim saradnicima u Prištini. Iz Stejt Dipartmenta se ukazuje da je ambasador Hil preneo posebno oštro upozorenje albanskoj strani, kojoj je rečeno - pored ponovnog suočavanja sa činjenicom da od strane Amerike i međunarodne zajednice nikad neće dobiti podršku za svoje snove o nezavisnosti Kosova - da su za SAD neprihvatljiva nastojanja da se rešavanje „legitimnih problema u vezi sa oduzetom autonomijom“ postigne na bojnopolju i primenom „ekstremnog nasilja“.

Strana 2

EU traži uzdržanost obe strane u sukobu

Brisel - Evropska unija juče je zatražila od obe strane u konfliktu na Kosovu da ispolje uzdržanost, ostave oružje po strani i otpočnu pregovore. Šefovi diplomatija EU ponovili su raniji apel za čvršćim stavom, pozivajući Ujedinjene nacije da podrže „ranije akcije“.

Glava sedam Povelje UN dozvoljava stranu vojnu intervenciju u cilju očuvanja mira u svetu, navodi britanska agencija. Britanski šef diplomatije Robin Kuk izjavio je da je ovo bio do sada najoštriji stav EU povodom situacije na Kosovu, napominjući da bi trebalo nastaviti sa pritiskom na predsednika SRJ Slobodana Miloševića, ali i poslati jasnu poruku naoružanim Albancima da obustave borbe. „Mi takođe priznajemo da postoje dve strane u konfliktu i da zato na obe strane mora doći do obustave vatre... zato smo i pozvali pripadnike naoružanih grupa Albanaca da obustave nasilje“. (FoNet)

Elektrotehnički fakultet u Beogradu

Ugovore bojkotuju 73 profesora

Beograd - Sedamdeset tri nastavnika i saradnika Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu odlučilo da ne potpiše ugovor o radu sa dekanom, što je predviđeno novim Zakonom o univerzitetu. Obaveštenje o svojoj nameri zaposleni na ETF dostavili su i predsednicima Republike i vlade, ministrima prosvete i nauke i rektoru Beogradskog univerziteta.

Svoju odluku nastavnici

i saradnici obrazložili su nezakonitošću predviđenog ugovora koji je, kako su naveli protivrečan članu 160 Zakona o univerzitetu i Zakonu o radnim odnosima. Zbog toga je Organizacija sindikata sa ovog fakulteta uputila i predlog Ustavnom sudu za ispitivanje ustavnosti i zakonitosti članova novog Zakona, na osnovu kojih bi trebalo da se ponudi ugovor na potpisivanje. L. J.

Da li je u Srbiji na pomolu kriza vlade?

Pukotine u kabinetu nacionalnog jedinstva

Strana 9

Izveštaj Američkog instituta za mir

Milošević odlazi, SAD se okreću Sešelju?

Strana 11

Delegacija OEBS danas u Jugoslaviji

Povratak stalne misije i posmatrača

Članovi delegacije, za razliku od nekih ranijih slučajeva nisu imali problema s dobijanjem viza, potvrdila Melisa Fleming, portparol OEBS u izjavi Danasu

Beč - Delegacija Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS), trebalo bi danas u Beogradu da se sastane sa predstavnicima jugoslovenskih vlasti. Povratak SRJ u ovu organizaciju, prihvatanje misije Felipea Gonsalesa i ponovno uspostavljanje stalnih posmatračkih misija na Kosovu, Sandžaku i Vojvodini trebalo bi da budu ključne teme razgovora s jugoslovenskim zvaničnicima tokom višednevne posete OEBS predstavnika SRJ - potvrdila je Danasu Melisa Fleming, portparol OEBS.

Delegaciju OEBS predvodi Hans Jerg Ajf, diplomata koji je svojevremeno bio ambasador Nemačke u Jugoslaviji. Za razliku od nekih ranijih slučajeva članovi delegacije, koju čine OEBS trojka, odnosno predstavnici Poljske, Norveške i Danske, Sekretarijata i Austrije koja predsedava Evropskom unijom, nisu imali problema s dobijanjem jugoslovenskih viza. Kako je Flemingova rekla u ovim razgovorima na jugoslovenskoj strani učestvuje ambasador Branko Branković, kao i ostali jugoslovenski zvaničnici. Ekipa OEBS će boraviti u Beogradu dva dana, a zatim ide za Prištinu. Planirana je i njihova

Čeka zeleno svetlo: Felipe Gonsales

poseta Crnoj Gori, ali još nije utanačen dan. Poseta Jugoslaviji trebalo bi da se završi u utorak.

Još ne znamo s kim će sve s jugoslovenske strane članovi naše delegacije razgovarati, ali će na dnevnom redu biti brojne teme. Od međusobnih odnosa, preko Kosova do opšte situacije u SRJ - dodaje Melisa Fleming koja na naše pitanje kada se, ako sve prođe kako treba, može očekivati dolazak Felipea Gonsalesa, odgovara da je bivši španski premijer odavno spreman i da već

mesecima čeka „zeleno svetlo“ sa jugoslovenske strane.

Ne mogu da predvidim kada bi Gonsales mogao da dođe u Beograd, ali drago mi je da je do aktuelne posete naše misije Jugoslaviji došlo. To je prilika za otvaranje dijaloga za bližu saradnju, što bi uključilo i Gonsalesovu misiju - ističe Fleming. Ona podseća da je za 23. jul planirana redovna sednica komisije OEBS, koja će najverovatnije analizirati rezultate posete Ajfove delegacije Jugoslaviji.

N. D.

Poseta Prištini čelnika stranaka okupljenih u Savezu za promene okončana incidentom

Sprečena konferencija za štampu u Medija centru

Priština - Poseta lidera stranaka okupljenih u Savezu za promene, dela stranačkih rukovodstava i grupe novinara u Prištini nije se odvijala po planu. Naime, konferencija za novinare, koja je trebalo da bude održana u Medija centru prištinskog Udruženja novinara Srbije, nije održana, jer je ispred zgrade Grand hotela gde se nalazi Medija centar, kako tvrde očevici, beogradsku „delegaciju“ čekali tridesetak nezadovoljnih ljudi.

Nakon nagađanja sa takozvanim Medija centrom, koji je zapravo organ Državne bezbednosti Srbije, pred zgradom se našlo tridesetak policajaca u civilu. Imali smo informaciju da će doći do incidenta, koji je režiran samo za potrebe TV-Srbije - rekao je Čedomir Antić, portparol Demokratske stranke.

Zbog toga je poseta završena kratkom izjavom nakon razgovora sa predstavnicima albanskih stranaka i revoltom izveštača, koji nisu imali priliku da postavljaju pitanja članovima albanskog pregovaračkog tima.

Inače, učesnici razgovora složili su se da je nužna obustava oružanih neprijateljstava na Kosovu i dolazak do rešenja putem pregovora.

N. Bogović
 Strana 5

BERZA RADA
 za sve koji traže i nude posao

BESPLATAN OGLASNI PROSTOR

Strana 19

Vašington oštro upozorio albansku stranu na Kosovu

Autonomija se ne dobija silom

Nastavak sa 1. strane

Američka poruka uručena je lideru kosovskih Albanaca u Prištini, ali je ona, kao takva, u ovom trenutku bila prevashodno namenjena prvoborcima Oslobođilačke vojske Kosova, kao i njihovim političkim savetnicima i sledbenicima, za koje se ovde navodi da postaju sve brojniji i sve agresivniji u nastojanjima da se nametnu kao avangarda pokreta otpora albanskih Kosovara.

Prema izjavi predstavnika za štampu američke administracije Džejmisa Rubina, ambasador Hil nastaviće svoju misiju stalnih kontakata sa predstavnicima albanske i srpske strane. Ova misija ocenjuje se u Vašingtonu kao „izuzetno složena“ i zbog toga će iziskivati čitavu seriju bilateralnih susreta u Prištini i Beogradu, pre nego što se stvore uslovi za početak željenih srpsko-albanskih pregovora, u skladu sa zahtevom koji je posrednička Kontakt grupa obnovila na prošlonedeljnom sastanku u Bonu.

U Vašingtonu je, inače, shodno stavu usaglašenom sa partnerom iz Moskve, kao i sa saveznicima iz Evropske unije, počela sve više da se izvlači u prvi plan i odgovornost radikalnih albanskih elemenata sa Kosova za blokadu traženog dijaloga sa Beogradom. Istina, u svim dnevnim saopštenjima Stejt dipartmenta, kao i u svim javnim istupanjima Klintonove administracije, i dalje je prisutna konstatacija da je Slobodan Milošević svojom ranijom i sadašnjom politikom prvo potpuno obespravio albanski živalj na Kosovu, a potom izazvao radikalizaciju tog dela stanovništva, koje je, kako se konstatuje, naterano na kraju da se prihvati oružja, kako bi se domoglo svojih uskraćenih prava.

U izjavi za novinare u Stejt dipartmentu ponovljena je tim povodom ocena o odgovornosti predsednika Jugoslavije za stvaranje i podsticanje krize na Kosovu, „potencijalno izuzetno opasne i za šire područje Balkana“, s

Nastavlja misiju:
Kristofer Hil

tim što je tom prilikom posebno naglašeno da to ni u kom slučaju ne znači da su ekstremni elementi sa albanske strane oslobođeni svog dela odgovornosti za sadašnju situaciju - posebno kad je reč o blokadi pokušaja da se stvore uslovi za početak suštinskih pregovora između Prištine i Beograda. (FoNet)

Nezavisimaja gazeta o poseti
Klausa Kinkela Moskvi

Nemačka treba da „prelomi“ Albance

Moskva - Nemačka je ta koja može da prelomi mitatntne vođe kosovskih Albanaca, u prvom redu one u inostranstvu, da se

ke metode i mirno rešenje kosovske krize. Ističući da Nemačka „ne može biti zainteresovana za vojnu intervenciju na Ko-

Rahmanjin: Usaglašava se „kreativni“ prilaz

Moskva - Zvanični predstavnik ruskog Ministarstva inostranih poslova Vladimir Rahmanjin izjavio je juče da je još u toku diplomatsko usaglašavanje novih prilaza političkog rešavanja kosovskog problema, „koji su nađeni“ tokom razgovora ruskog i nemačkog ministra inostranih poslova Jevgenija Primakova i Klausa Kinkela u Moskvi.

Na konferenciji za novinare, Rahmanjin je rekao da se vode „veoma aktivni“ diplomatski kontakti, kako u vezi sa rezultatima rada Kontakt grupe, tako i sa pokušajima političkog rešavanja kosovskog pitanja. Kada diplomatsko usaglašavanje tih „kreativnih“ prilaza bude završeno, saopštićemo javnosti, dodao je Rahmanjin. (Beta)

od rata okrenu pregovorima, ocenjuje Nezavisimaja gazeta povodom rezultata kratke subotnje posete Moskvi šefa bonske diplomatije Klausa Kinkela.

List piše da su naporu Rusije i Nemačke, kao dveju velikih evropskih država, sinhronizovano usmereni na pregovara-

sovu - jer bi, usled novog rata na Balkanu, bila zapljusnuta novim velikim talasom izbeglica - moskovski dnevnik ocenjuje da Bon „raspolaze mnogim nevidljivim polugama, pre svega na svojoj teritoriji, uticaja na rešavanje kosovskog konflikta“. (FoNet)

Generalni sekretar MIP Austrije

Pritisak na OVK radi dijaloga

Beč - Generalni sekretar u Ministarstvu inostranih poslova Austrije Albert Rohan, koji je protekle nedelje posetio SRJ, smatra da je za rešenje krize na Kosovu najbitnije da se Oslobođilačka vojska Kosova prisili na učešće u političkom dijalogu, koji treba da se uspostavi čim dođe do prekida vatre. „Postoji opasnost da situacija na Kosovu i Metohiji pretekne napore međunarodne zajednice i to u pravcu nasilja i rata“, rekao je Rohan u intervjuu bečkom listu Prese.

Glavni problem na Kosovu je trenutno Oslobođilačka vojska Kosova, istakao je Rohan, dodajući da je albanska strana posvađana, i da teroristička

organizacija nije spremna da sledi političke vođe u Prištini.

Jedan portparol OVK, „broj sedam“ objasnio je generalnom sekretaru u Ministarstvu inostranih poslova Austrije prilikom njegovog boravka na Kosovu da su Rugova i njegovi ljudi tokom proteklih sedam godina izneverili narod i da je sada OVK na redu. Rohan je ocenio da OVK nema političko rukovodstvo i da čak ni ne želi da se politički artikulise. On je istakao da OVK najverovatnije ima generalštab od 12 osoba, koji se u javnosti ne pojavljuju pod svojim imenima već samo pod rednim brojevima od 1 do 12. (FoNet)

Rugova traži da se sastane sa Demirelom

Ankara - Lider kosovskih Albanaca Ibrahim Rugova zatražio je da se sastane sa turskim predsednikom Sulejmanom Demirelom tokom njegove posete Tirani u nastojanju da obezbedi aktivniju ulogu Ankare na Balkanu i podršku Turske za intervenciju Natoa na Kosovu.

Kako piše jučerašnji turski dnevnik Hurijet, Rugova će, ako dođe do susreta sa Demirelom, insistirati i da Turska utiče na uklanjanje birokratskih prepreka koje usporavaju dopremanje humanitarne pomoći. Hurijet prenosi i izjavu zvaničnika turskog ministarstva inostranih poslova koji tvrdi da je ministar inostranih poslova Ismail Džem pozvao Rugovu da poseti Ankaru. „Pozvali smo Rugovu da bude naš gost jer je Turska uvek bila zainteresovana za događanja na Kosovu, a pre svega za zaštitu legalnih prava manjina“, rekao je taj zvaničnik. (Beta)

Skalfaro u Sarajevu i Palama

Strah od izazivanja novog rata u Bosni

Sarajevo, Pale - Predsednik Italije Oskar Luidi Skalfaro izrazio je juče u Sarajevu bojazan od pogoršanja situacije na Kosovu, ocenjujući da je ona već dovoljno teška. Skalfaro je juče doputovao u jednodnevnu posetu Sarajevu i odmah po dolasku se sastao sa članovima Predsedništva BiH. On je nakon tog susreta izjavio da su članovi Predsedništva BiH izrazili zabrinutost da pažnja međunarodne zajednice prema situaciji na Kosovu može da dovede do „smanjenja interesa za BiH“. Predsednik Predsedništva BiH Alija Izetbegović je rekao da je „njegov stav“ da kosovski problem nije „samo jugoslovensko pitanje“ i dodao da se na Kosovu „radi o problemu kršenja ljudskih prava, što je globalno, a ne interno pitanje jedne zemlje“. Izetbegović

je ocenio da Italija treba više da se angažuje u rešavanju kosovskog problema, jer ga „bolje razume“ od mnogih evropskih zemalja, zbog njenih tradicionalnih veza sa Albanijom.

Član Predsedništva BiH iz Republike Srpske Momčilo Krajišnik naglasio je da je za „srpski narod u RS pitanje Kosova unutrašnja stvar Srbije“. On je izrazio nadu da će na Kosovu „politika nadvaladati krvoproliće“ i dodao da su članovi Predsedništva BiH „zamolili predsednika Italije da učini sve kako bi se na Kosovu prekinuo rat i kriza rešila mirnim putem“. Krajišnik je rekao da članovi Predsedništva BiH imaju različite pristupe kosovskom problemu, ali da „dele zabrinutost da kosmetska kriza ne izazove novi rat u BiH“. (Beta)

Danas

Danas, dnevnik, Izdaje preduzeće za novinsko-izdavačku delatnost, DAN GRAF d.o.o, Redakcija: Vatroslava Jagića 3, Beograd, e-mail: danas@eunet.yu, fax. 451-442, glavni urednik 452-176, dnevna redakcija i prelom 456-895, unutrašnja 452-162 i 437-019, spoljna 344-1999, kultura 344-2177, foto 344-1459, Beograd i sport 344-1591, redakcija 452-153, marketing 438-991. Predsednik Upravnog odbora: Radomir Ličina. V. d. direktora DAN GRAFA: Dušan Mitrović.

Direktor lista: Dušan Simić. Glavni i odgovorni urednik: Grujica Spasović, Redakcijski kolegijum: Božidar Andrejić (zamenik glavnog i odgovornog urednika), Nikola Burzan, Petar Cvijić (Beograd, sport), Ludwik Wincenty Gadowski (ilustracije), Zdravko Huber (zamenik glavnog i odgovornog urednika), Milovan Jauković (desk), Jelka Jovanović, Radomir Ličina (svet), Gordana Logar, Zagorka Milošević, Aleksandar Nikašinović, Vesna Ninković-Džafro, Rade Radovanović (kultura), Imre Sabo (foto), Dušan Simić, Prodaja: Slavenka Đurović, Milorad Đurović, tel. 452-163, Žiro-računi 40816-603-5-3045538 i 40816-603-8-4045538, Štampa DP štamparija „Borba“, ISSN 1450-538X

Izvršni odbor Socijalističke partije Srbije:

Dijalog sa političkim partijama Albanaca

Beograd - Izvršni odbor Socijalističke partije Srbije ocenio je da direktan i bezuslovan dijalog za rešenje svih otvorenih pitanja na Kosovu i Metohiji „nema alternativu“.

„Jedino dijalogom između predstavnika države i političkih partija Albanaca može da bude obezbeđena ravnopravnost svih građana i pripadnika nacionalnih manjina, na osnovu međunarodnih standarda UN, OEBS-a i Saveta Evrope o ljudskim i pravima nacionalnih manjina“, navodi se u saopštenju sa sednice Izvršnog odbora Socijalističke partije Srbije.

U saopštenju se dodaje da se ravnopravnost može postići samo uz poštovanje teritorijalnog integriteta i suvereniteta Srbije i Jugoslavi-

je. Izvršni odbor SPS je istakao da budućnost Kosova i Metohije nije u konfrontaciji, podelama i nepoverenju, već u toleranciji, solidarnosti i ravnopravnosti svih koji tamo žive.

Na sednici je „podvučen suštinski značaj“ zajedničke izjave iz Moskve predsednika SRJ i Rusije, Slobodana Miloševića i Borisa Jeljcina i istaknuto da se „dosledno realizuju svi aspekti tog dokumenta“.

Izvršni odbor SPS podržao je mere koje državni organi Srbije i SRJ preduzimaju na iniciranju dijaloga, konstruktivnom rešavanju svih otvorenih pitanja, posebno na humanitarnom planu, kao i obezbeđivanju uslova za normalno funkcionisanje privrednog života.

U saopštenju se navodi da

je na sednici zaključeno da organi bezbednosti i pripadnici Vojske Jugoslavije, „uprkos stalnim provokacijama i napadima terorista, izvršavaju svoje dužnosti na visokoprofesionalnom nivou i da zaslužuju punu podršku javnosti“.

„I pored jasnih pokazatelja da je u delu međunarodne zajednice i dalje prisutna politika duplih standarda koja u suštini predstavlja podršku separatizmu i terorizmu na Kosovu i Metohiji, na sednici je ocenjeno da međunarodnoj javnosti postaje sve jasnije da je trenutno odsustvo dijaloga posledica nesprenosti i oklevanja separatista, kao i podrške koju oni dobijaju iz određenih inostranih krugova“, navodi se u saopštenju. (Beta)

SPO: I autonomija je neka vrsta specijalnog statusa

Beograd - Srpski pokret obnove pozdravlja najavljen posetu delegacije OEBS našoj zemlji. Zalažemo se za misiju Felipe Gonsalesa, kao i za to da se otvore biroi međunarodnih organizacija na Kosovu, jer je samo hrabra i odlučna politika otvorenosti i saradnje Srbije sa svetom preduslov odbrane Kosova. Činjenice su na našoj strani i Srbija nema šta da krije na Kosovu - istakao je Vuk Drašković, predsednik SPO, na jučerašnjoj konferenciji za novinare.

Prema Draškovićevim rečima, na Kosovu ima mesta za sve narode koji tamo žive, i za Srbe i za Albance, Turke i Gorance, ali, takođe, ima mesta i za samo jednu vojsku i jedan zakon, Vojsku Jugoslavije i zakon države

Srbije.

Predsednik SPO smatra da Kosovo mora dobiti autonomiju u granicama Srbije i u skladu sa najvišim evropskim i svetskim standardima. A, koji su to standardi, utvrdiće se, kako Drašković ističe, u razgovorima sa OEBS i relevantnim međunarodnim organizacijama.

- Autonomija kosovskih Albanaca ostvarivala bi se na četiri nivoa: kroz lokalnu samoupravu u opštinama, kroz pokrajinsku skupštinu i kroz učestvovanje u vlada- ma Srbije i Jugoslavije i to proporcionalno zastupljenosti u republičkom i saveznom parlamentu.

Takva autonomija predstavlja neku vrstu specijalnog statusa - precizirao je Drašković.

Komentarišući stavove o Kosovu koje su usvojili šefovi diplomatija Evropske unije, na sastanku u Briselu, Drašković je rekao da oni ohrabruju, ali je istovremeno i ukazao na apsurdnost politike međunarodne zajednice prema Kosovu „Ako Kontakt grupa insistira na nepovredivosti granica, čemu onda pohvale onima koji se zalažu za nezavisnost Kosova?“

Rugova se nikada nije odrekao ideje o nezavisnom Kosovu, a to je ratno provocirajući stav“, ocenio je Drašković, podsećajući da je i Badinterova komisija u vreme raspada SFRJ jasno stavila do znanja da su i unutrašnje granice, isto kao i spoljne, nepovredive.

Z. Panović

ND: Ekstremizam nije rešenje

Beograd - Nova demokratija izrazila je juče nadu da će rukovodstva Srbije i SR Jugoslavije omogućiti postizanje prihvatljivog rešenja za problem Kosova i Metohije, uz realizaciju preuzetih obaveza i konstruktivnog stava međunarodne zajednice.

„Ekstremizam na Kosmetu ne može da bude sredstvo za postizanje političkih ciljeva“, navodi se u saopštenju ND i ocenjuje da međunarodna zajednica neće tolerisati takve pojave u srcu Evrope. ND je zatražila od predstavnika „radikalne struje“ kosovskih Albanaca da odmah odustanu od zahteva za secesijom Kosmeta i tako zaustave krvoproliće i materijalna razaranja. Stranka je u saopštenju izrazila zadovoljstvo „zbog jasnog stava vodećih zemalja Zapada oko nepromenljivosti međunarodno priznatih granica SRJ“. (Beta)

RDSV: Pritisak na obe strane

Novi Sad - Poslednje inicijative međunarodne zajednice ohrabruju, jer je po prvi put uravnotežen pritisak na obe strane u kosovskom sukobu i pojačan pritisak na albanske naoružane snage čime je međunarodna zajednica potvrdila dobru volju i iskrenu nameru da pomogne u rešavanju kosovske drame, istakao je Miodrag Isakov, predsednik RDSV na jučerašnjoj konferenciji za novinare. On je dodao da je time još jednom na probu stavljen režim Slobodana Miloševića koji treba da ispun preuzete obaveze. Naredni potezi će pokazati da će Milošević pristati i na međunarodno posredovanje i na nastavak pregovora u rešavanju statusa Kosova koje treba da dobije punu autonomiju sa velikim stepenom učešća u upravljanju federacijom što bi bilo najoptimalnije moguće rešenje.

R. Balac

UNHCR: Naglo se povećava broj izbeglica

Ženeva - Visoki komerisarijat Ujedinjenih nacija za izbeglice (UNHCR) izvestio je da se naglo povećava broj ljudi koji beže od rastućeg nasilja na Kosovu i Metohiji. Kako prenosi Rojters, iz kancelarije Visokog komesara UNHCR saopšteno je da je 2.900 ljudi sa Kosova pobešlo proteklih dana u susednu Crnu Goru nakon borbi kod Peći između ilegalne Oslobođilačke vojske Kosova i srpskih snaga. „Sve više i više ljudi je naterano da pobjegne sa Kosova“, tvrdi portparol UNHCR Kris Janovski, uz napomenu da se broj izbeglica u Crnoj Gori povećao na 18 hiljada ljudi, gotovo duplo u odnosu na prethodni mesec. Janovski je rekao da je UNHCR zabrinut za bezbednost svog osoblja koje se nalazi u severnoj Albaniji između dve suko-

bljene strane, puškaranja i očiglednog nedostatka formalnih vlasti.

UNHCR nije upoznat sa detaljima o poslednjem sukobu kod Peći, ali zvaničnici jedne švajcarske humanitarne organizacije koji su se nedavno vratili iz regiona tvrde da je strah da će se konflikt nastaviti opravdan. „Situacija je kritična jer konflikt pretili da se produži i izazove nove reke izbeglica“, rekao je šef švajcarske vladine humanitarne organizacije Carls Ridersdorf i dodao da izbeglice u severnoj Albaniji imaju hrane za još tri meseca, ali da će smeštaj i hrana za narednu zimu biti problem. Ridersdorf je objasnio da je distribucija humanitarne pomoći u severnoj Albaniji bila veoma otežana zbog konflikta klanova, ubistava i pretnji oružjem. (FoNet)

Belaćevac bezbedan

Beograd - Ugljenokop Belaćevac potpuno je bezbedan za nastavak proizvodnje, javila je juče Radiotelevizija Srbije (RTS). U izveštaju te televizije navodi se da su se „grupe albanskih terorista, koji su poslednjih dana sa područja sela Belaćevca i Grabovca ugrožavale bezbednost radnika uglje-

nokopa, prekućne razbežale na pojavu policijskih jedinice“. U Elektroprivredi Srbije ističu da će stavljanje pod potpunu kontrolu ugljenokopa Belaćevac i okoline obezbediti uslove za normalno snabdevanje kosovskih termoelektrana ugljem i nesmetanu proizvodnju električne energije. (Beta)

Ranjena tri policajca

Beograd - Tri policajca su ranjena u napadu grupe naoružanih Albanaca u regionu Dečana. Ranjeni policajci, Dejan Radenković, Vladimir Bujanac i Branko Vasiljević, prebačeni su u bolnicu u Peć. Prema rečima lekara, njihovi životi nisu u opasnosti. Agencija Frans pres tvrdi da je od februara ove godine u sukobima policije i ilegalne Oslobođilačke vojske Kosova poginulo 350 osoba, od čega 27 policajaca. (Beta)

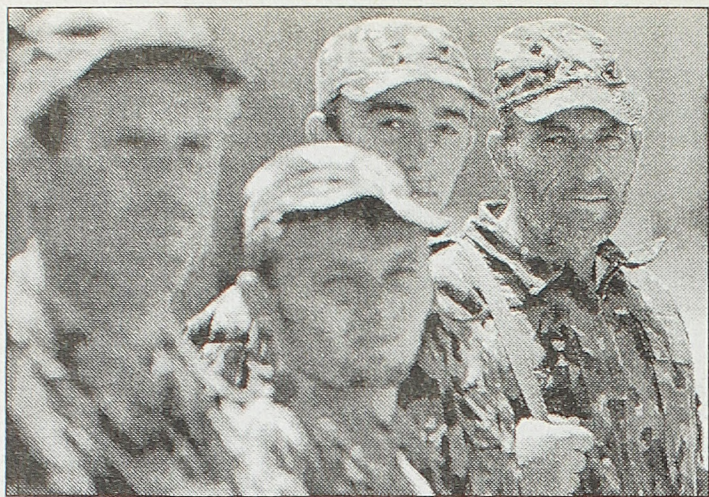

VELJKO POPOVIĆ

Sahranjen policajac Dejan Mihajlović

Beograd - Na Topčiderskom groblju u Beogradu juče je sahranjen policajac Dejan Mihajlović, rođen 1971. godine, koji je 11. jula ubijen na Kosovu. Od Mihajlovića su se, uz najviše počasti, oprostile njegove kolege, brojni prijatelji i građani. Telegram saučesća porodici poslao je i predsednik Srbije Milan Milutinović.

V. P.

Na čelu OVK porodični klanovi:
Albanski pobunjenici u selu Junik

FOTO: REUTERS

Reportaža Internešenel herald tribjuna sa Kosova

Vatrena moć OVK demoralizuje Srbe

Vojna ravnoteža je dramatično izmenjena, pa bi eventualna intervencija Nato samostalno pomogla snagama albanskih pobunjenika kojima u ovom trenutku nije potrebna pomoć

Pariz - Kosovski Albanci prikupili su velike arsenale protivtenkovskog i protivavionskog oružja čime je izmenjena ravnoteža snaga u etničkim sukobu na Kosovu, piše Internešenel herald tribjun. Ta nova vatrena moć, dodaje IHT, osujetila je nedavnu operaciju srpskih snaga protiv albanskih enklava na Kosovu, prouzrokovala gubitke u redovima srpske policije i vojske, omogućila gerilcima da napreduju prema ključnim gradovima i povećala verovatnoću da će sukobi trajati mesecima, ako ne i godinama. U reportaži iz Prištine, preuzetoj iz Njujork tajmsa, prenose se reči jednog zapadnog diplomate koji kaže da se „dogadjaji na terenu odvijaju takvom brzinom da možda nećemo uspeti da nađemo rešenje za zaustavljanje borbi“. „Vojna ravnoteža je dramatično izmenjena“, ocenio je ovaj diplomata dodajući da bi eventualna vojna intervencija Natao za zaustavljanje sukoba samo pomogla snagama albanskih pobunjenika kojima u ovom trenutku nije potrebna pomoć.

Retko promašuju

Pobunjenici su oprezni i nerado dopuštaju strancima da vide oružje prošvercovano iz Albanije, ali zalihe oružja kao što su granate na navođenje i vrlo precizne nemačke protivtenkovske rakete „armbrust“ primetno rastu, piše IHT. List opisuje „jednog pobunjenika u Smonici“ koji dižući sivkasto-zelenu cev pokazuje displej na kome su prikazani tenkovi različitih vrsta. „Poklopiš znak sa metom i pucaš“, objašnjava on, dodajući da se iz tog oružja retko promaši. On tvrdi da su naoružani kosovski Albanci iz tog oružja „skinuli četiri srpska tenka, tri transportera i dva oklopna vozila ‘praga‘“. „Poginilo je više od 80 srpskih vojnika, mi nismo izgubili ni jednog borca“, kaže on.

IHT, međutim, dodaje, da podaci o žrtvama i uništenom oružju nisu mogli biti nezavisno potvrđeni. List piše kako su pripadnici srpske specijalne policije i vojske koji se nalaze u pokrajini odjednom počeli da zadiru od zalaženja na područja koja su pod kontrolom albanskih pobunjenika. Kroz ta područja, dodaje IHT, prolaze samo oklopna vozila u konvojima, ne silazeći sa glavnih puteva i neprestano okrećući nišane teškog oružja sa jedne na drugu stranu.

Uz ocenu da su „Srbi poslednjim napadom nameravali da kosovskim Albancima zadaju konačni udarac koji bi slomio njihov oružani pokret“ list dodaje da se na Kosovu

nalazi „ukupno oko 50.000 pripadnika vojske i specijalne policije kojima su, ako odluču, na raspolaganju i druga vojna sredstva“. Ali, navodi IHT, pobunjenički pokret raste i, po broju i po snazi, zahvaljujući regrutima, novcu i oružju koji stižu spolja. Oni možda ne raspolažu silom da dobiju secesionistički rat protiv Srbije, ali sa oružjem i novcem koji imaju mogu da nastave sa pružanjem otpora i da produže konflikt. Pozivajući se na diplomatske izvore list navodi da, zbog jačanja pobunjeničkog pokreta i njihove nove taktike da pribegavaju akcijama kao što su otmice civila i napadi na srpska sela, saveznici iz Natao sve više oklevaju da razmatraju eventualne vazdušne udare za okončanje sukoba.

Nepresušno snabdevanje

Zapadni izvori veruju da je nov razvoj događaja koji je doveo do promene ravnoteže snaga vidno demoralisao srpske snage koje svakodnevno trpe gubitke. Sve više je izveštaja o dezertiranju iz njihovih redova, piše list, dodajući kako je jedan od pobunjenika u Smonici imao na sebi uniformu jugoslovenske vojske koju je, kako kaže, našao u šumi. Tamo ju je navodno ostavio jedan vojnik koji se presvukao u civilno odelo i pobe-
gao.

Oslobodilačka vojska Kosova uprkos lošoj organizaciji i nedovoljnoj vojnoj osposobljenosti očigledno dobija ogromne sume novca od albanske emigracije u inostranstvu, a „nepresušnom linijom snabdevanja“ preko granice iz Albanije stiže joj na hiljade novih boraca. Vojnici pod punom spremom, u uniformama sa crveno crnim amblemom OVK, iz džepova vade debele svežnjeve nemačkih maraka, piše IHT.

List dodaje kako postoje jasne indicije da je na Kosovo stiglo na desetine profesionalnih vojnika i stranih plaćenika koji bande odrpanaca vrlo brzo pretvaraju u obučene vojne jedinice od po nekoliko hiljada boraca. Komandant OVK u Smonici, čovek od četrdesetak godina koji se predstavlja kao Besnik kaže, na primer, da je bio oficir u bivšoj jugoslovenskoj vojsci. Pod njegovom komandom je i jedan bivši vojni instruktor za protivtenkovsko oružje. Njegova jedinica od stotinak ljudi uporno širi područje koje kontroliše, probijajući se malo po malo svake noći i terajući Srbe da se povlače, kako bi izbegli sukobe, piše IHT u reportaži sa Kosova. (Beta)

Karl Kaser u intervjuu bečkom listu Prese Pobeda OVK izazvala bi građanski rat među Albancima

Beč - Uspeh Oslobođilačke vojske Kosova mogao bi izazvati građanski rat među samim Albancima na Kosovu i Metohiji, ocenio je stručnjak za jugoistočnu Evropu iz Graca Karl Kaser u intervjuu bečkom listu Prese. „Zbog strukture OVK, odnosno klanova iz kojih se sastoji, pretpostavlja se opasnost da nakon uspeha dođe do izbijanja građanskog rata među Albancima, pošto bi tada počela borba za buduće uticajne sfere, odnosno koji klan će kontrolisati koji sektor života“, rekao je Kaser.

Prema njegovom mišljenju, OVK je sastavljena od više albanskih porodičnih klanova, čije su vođe u inostranstvu. Kaser smatra da se OVK nalazi pod rukovodstvom najstarijih pripadnika klanova koji deluju umirujuće, pošto ne donose riskantne odluke. Dokaz za to je, prema njegovim rečima, to što se OVK do sada nije upustila ni u jedan rizičan manevr, nego je delovala po izolovanim ciljevima.

Što se tiče mogućnosti da OVK postane učesnik u pregovorima o budućnosti Kosova, Kaser smatra da je nepoznavanje njenih vođa negativno po ostale partnere u dijalogu. „Činjenica da još

uvek ne postoji partner za pregovore na strani OVK proizilazi iz činjenice da se pojedini čelnici te organizacije još uvek nisu dogovorili oko zajedničkog rukovodstva. Pre ili kasnije pojaviće se jedna ličnost koja će predstavljati OVK“, ocenio je Kaser i dodao da ne zna koliko to dugo može potrajati.

Prema njegovom mišljenju, dosadašnji miroljubivi otpor Albanaca na Kosovu zasluaga je Ibrahima Rugove: „Miroljubiva faza sigurno je delo Ibrahima Rugove, čiji autoritet postaje sve slabiji, a ratoborna tradicija ponovo dolazi do izražaja. Dugo godina nisu postojali izgledi na uspeh oružanog sukoba. Od početka 80-ih godina dolazilo je stalno do sukoba, iz kojih su Srbi izlazili kao pobednici. Međutim, nemiri u Albaniji izmenili su situaciju, pošto je veliki deo ukradenog naoružanja dospelo na Kosovo“.

Ukoliko ne bude došlo do međunarodno garantovanog rešenja, a Albanci pobeđu, Srbi će biti prisiljeni da napuste Kosovo, ocenio je Kaser i primetio da, svakim danom dalje eskalacije situacije na Kosovu, ideja o nezavisnosti i pripajanju Albaniji postaje sve popularnija. (FoNet)

Luma Hadžiu, oficir Oslobođilačke vojske Kosova na „oslobođenoj teritoriji“

Nezavisno Kosovo uslov za mir na Balkanu

Bon - Zidojče cajtung iz Minhena objavio je juče intervju s Lumom Hadžiu koji je u OVK, prema sopstvenim rečima oficir za moral, politiku i informacije na „oslobođenoj teritoriji“ u zapadnom delu Kosova. Lima Hadžiu je razgovarao sa trojicom novinara koji su iz Đakovice došli u Junik, gde je područna komanda OVK.

Šta je doneo susret s Holbrukom?

- Ništa. On je govorio o miru. Nama je potrebna sloboda. Mir pod Srbijom je okupacija.

Na poslednjem sastanku Kontakt grupe u Bonu obe strane su pozvane da sklope primirje.

- Kontakt grupa je samo otupila oštricu sankcija protiv Beograda. Srbi se osećaju samo ohrabreni da krenu protiv nas kao takozvanih terorista. Na našem području sada vlada pravi rat. Naša sela se bombarduju. Onaj ko želi mir na Balkanu mora se pobrinuti za nezavisno Kosovo.

Želite li Veliku Albaniju svih Albanaca? Zapad je posebno zabrinut za sudbinu Makedonije.

- Naš prvenstveni cilj je nezavisno Kosovo. Mi ovde činimo 90 procenata stanovništva. Albanci u Makedoniji do sada su zahtevali samo ostvarivanje nacionalnih prava u njenim okvirima. Oni imaju sopstveno ru-

kovodstvo. Mi ne želimo da stvorimo još više problema na Balkanu.

Kontakt grupa bi želela da političke partije kosovskih Albanaca usaglasu stavove i da u zajedničku delegaciju za pregovore uključe predstavnike Oslobođilačke vojske Kosova.

- Mi imamo svoj Vrhovni štab. Odnosi sa strankama su njegova stvar. Za OVK nema stranačke politike, postoji samo nacionalna politika.

Šta lično mislite o Rugovi?

- Rugova je mnogo očekivao od Zapada, a nije dobio ništa. Mi imamo isti cilj - nezavisnost Kosova. Ali, naši putevi su različiti. Rugova još veruje u miran put. Oslobođilačka

vojska Kosova u to ne veruje. I zato se borimo.

Holbruk smatra da ona nije jedinstvena.

- Mi smo od pre nekoliko sedmica vojna organizacija. Prihvatamo međunarodne konvencije i nismo počinili nijedan ratni zločin. Vrhovni štab i njegovo sedište još držimo u tajnosti. Ali, imamo predstavnike za javnost - Jakupa Krasnićija na Kosovu i Bardila Mahmutija u inostranstvu.

Da li bi Nato trebalo da interveniše?

- Intervencija Nato za nas bi bila dobrodošla. Ali, ona bi već došla prekasno.

Komisija za istinu i pomirenje treba da izuči Srebrenicu

Sarajevo - Inicijativa za uspostavljanje Komisije za istinu i pomirenje, koja ima nameru da utvrdi činjenice o stvarnosti u Bosni i Hercegovini posljednjih godina, došla je u vreme „trogodišnjice genocida nad Bošnjacima u Srebrenici“, piše juče Oslobođenje. U komentaru tog sarajevskog dnevnika koji prenosi Onasa, ocenjuje se da istraživanje treba početi sa svim onim što podrazumeva pojam Srebrenice. „Srebrenica je krvavi presek i tragični sažetak zbivanja na ovim prostorima od početka sedamdesetih godina do danas“. „Žrtve još nisu identifikovane, ne zna se sudbina nestalih. Svega oko 1.400 tijela ubijenih Srebreničana je ekshumirano, a vapaji za istinom o nestalim odjekuju uzalud. Uopštena definicija ubica ne prouzrokuje nikakve efekte. Moguće je i nužno imenom i prezimenom utvrditi sve počinioce zla u srebreničkom masakru“, piše Oslobođenje.

List ocenjuje da polazište istraživanja treba da bude i „uloga Saveta bezbednosti UN kao kolektiva, svake njegove članice i njihovih emisara za BiH. Detaljan osvrt traži ponašanje vojnog i civilnog dela međunarodne misije ovde, tada i tokom celog rata“ u BiH. „Bitno je ustanoviti ponašanje najodgovornijih za vlast u ratnim uslovima, od Predsedništva Republike BiH, kao glavnog civilnog organa i kolektivnog vrhovnog komandanta Armije BiH i ulogu prvog čoveka tog organa i njegovih članova, u svetlu ustavnih ovlašćenja i praktičnog delovanja. U tom kontekstu je i odgovornost organa vlasti u Srebrenici“.

Oslobođenje zaključuje da je neophodna „puna istina o delovanju komande i na nivou Armije BiH i na nižim nivoima povodom stradanja ljudi u Srebrenici“. „Srebrenica je paradigma i poratne BiH“, o čemu svedoči „učinak Haškog tribunala, sadašnji status Srebreničana kao dela prognaničkog korpusa i manipulacija njima, nesprovođenje rezultata lokalnih (opštinskih) izbora, nedoslednost i neefikasnost mirovne misije i samodovoljnost domaćih moćnika“, piše sarajevski list, zaključujući da je Srebrenica „i dalje crna civilizacijska rupa“. (Beta)

Crvenkovski i Drnovšek

Eventualna intervencija samo uz odobrenje SB

Ljubljana - Makedonski premijer Branko Crvenkovski i njegov domaćin, predsednik slovenačke vlade Janez Drnovšek, ocenili su juče u Ljubljani da su odnosi dve zemlje „veoma dobri“ i da se razvijaju u „pozitivnom pravcu“.

U izjavi posle razgovora sa Crvenkovskim, Drnovšek je izrazio uverenje da će glavni akteri kosovske krize „shvatiti realnost i da će doprineti mirnom rešavanju problema“. „Ipak, ako dođe do bilo kakve intervencije međunarodnih snaga i NATO, to mora biti strogo izvedeno kroz mandat UN i Saveta bezbednosti (SB). Svaako delovanje van okvira mandata SB biće presedan i otvoriće pitanja daljeg delovanja međunarodne zajednice i UN pri rešavanju različitih kriznih situacija“, izjavio je Drnovšek. (Beta)

Čelnici stranaka okupljenih u Savezu za promene u Prištini

Sprečena konferencija za štampu u Medija centru

Nastavak sa strane 1

Priština - Oni su nam dali oružje, a ponašaju se kao da su nam dali pare, rekao je Momčilo Trajković, predsednik Srpskog pokreta otpora sa Kosova u jučerašnjem razgovoru sa Zoranom Đinđićem, Vesnom Pešić, Vukom Obradovićem, Velimirom Ilićem i Vladanom Batićem, predsednicima Demokratske stranke, Građanskog saveza Srbije, Socijaldemokratije, Srbija-Zajedno i Demohrišćanske stranke Srbije u manastiru Gračanica.

Trajković je najavio dolazak Srba sa Kosova u Beograd ali je, kako je rekao, „problem što ljudi ne mogu da napuste rovove“. On je srpskim vlastima zamerio da ne prihvataju kosovske Srbe kao faktor u pregovorima, te da je problem što srpske vlasti nemaju politiku za Kosovo. Govoreći o sve većem broju oteatih, predsednik Srpskog pokreta otpora je kazao da je u okolini Glođana formiran logor u kome se nalazi deo oteatih.

Duško Ristić, član predsedništva Srpskog pokreta otpora je ukazao da kod Srba na Kosovu prevladuje uverenje da i oni treba da se late oružja, pa da ih prihvate kao politički faktor.

Čelnici stranaka DS, GSS, SD, DHZ i Srbija - Zajedno su razgovarali sa predstavnicima albanskog pregovaračkog tima Fehmijem Aganijem, Vetonom Suroijem, Markom Krasnićijem, Redžepom Ismajlijijem, Bajramom Keljendijem, Editom Tahiri i Pajazitom Nušijem.

Zoran Đinđić je rekao da su zabrinuti za stanje

Preokret na suđenju Furundžiji

Hag - Nastavak suđenja Anti Furundžiji, bosanskom Hrvatu optuženom za ratne zločine, dobio je juče novi tok, pošto su sudije Haškog tribunala odlučile da ponovo saslušaju glavnog svedoka. Furundžiju, koji je bio bivši komandant paravojne specijalne jedinice pod nazivom „Džokeri“, uhapsili su vojnici SFOR prošlog decembra u Vitezu, u centralnoj Bosni i prebacili u zatvor u Ševeningenu.

On je odricao tvrdnju svedoka da je njegov podređeni silovao i mučio jednu Muslimanku, koja se u procesu vodi kao „svedok A“.

Optužnica protiv Furundžije odnosi se na jedan od slučajeva etničkog čišćenja u dolini Lašve u vreme sukoba Muslimana i Hrvata tokom 1993. godine. Suđenje Furundžiji završeno je prošlog meseca i trebalo je da presuda bude doneta u sredu. Juče je, međutim, Sud žestoko napao tužioca zato što je prikrrio psihijatrijske nalaze koji bi mogli da eliminišu njegovog glavnog svedoka - ženu, žrtvu silovanja.

Predsednik suda Florens Mumba naredila je tužiocu da preda sva relevantna medicinska dokumenta odbrani, kao i da se timu odbrane omogući da ponovo sasluša pomenutog svedoka i one koji bi

mogli da svedoče o njenom mentalnom zdravlju. „Očigledno je da je svedok A bila na tretmanu što je rezultat silovanja i mučenja. Nema sumnje da je to relevantno“, rekla je Mumba. (FoNet)

FOTO: FONET/JAP

Jugoslovenska TV - i zvanično

Beograd - U najnovijem Službenom listu SR Jugoslavije objavljena je uredba jugoslovenske vlade o osnivanju Savezne javne ustanove Radio-televizije Jugoslavija. Prema uredbi vlade, RTJ obezbeđuje dostupnost svojih programa i stara se o njihovoj čujnosti, vidljivosti i dostupnosti na teritoriji SRJ. Cilj RTJ je da javnosti u SRJ pruži objektivnu, blagovremenu, profesionalnu, nepristrasnu i potpunu informaciju o događajima i zbivanjima u zemlji, kao i da redovno i potpuno informiše o aktivnostima, odlukama i stavovima Savezne skupštine i drugih državnih organa. Prema uredbi, RTJ je obavezna da obezbedi ravnomernu zastupljenost informacija iz svih delova zemlje, kao i da u informisanju građana obezbedi zastupljenost političkih stranaka u skladu sa principima višestranačkog parlamentarnog sistema. (Beta)

Krsmanović generalni sekretar JUL?

Beograd - Daskorašnji predsednik jugoslovenskih komunista Ratko Krsmanović prelazi na mesto generalnog sekretara Jugoslovenske levice. Krsmanović je, inače nedavno podneo ostavku na mesto predsednika jugoslovenskih komunista, kako je rečeno, iz „ličnih razloga“. Krsmanović će doći na upražnjeno mesto generalnog sekretara JUL. Dosadašnji generalni sekretar bio je Zoran Todorović-Kundak, koji je ubijen 24. oktobra prošle godine u Novom Beogradu. Izvor iz vrha JUL, koji je zahtevao anonimnost, kaže da će Krsmanović preuzeti „veoma odgovornu funkciju u JUL“. Tačna funkcija Krsmanovića biti saopštena, kako se očekuje, na Kongresu JUL, koji je zakazan za 20. jul. (Beta)

Poslušnici umesto intelektualaca

Beograd - Kreiranje poslušnika vladajuće ideologije umesto intelektualaca sposobnih za kritičko mišljenje, biće osnovna dugoročna posledica republičkog Zakona o univerzitetu, smatra Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji.

U jučerašnjem saopštenju Helsinški odbor primećuje da se po oštini prvih reakcija nastavnika i studenata na Zakon o univerzitetu, očekivalo stvaranje šireg fronta otpora - bar na Beogradskom univerzitetu. „Međutim, protestu koji je potekao od manje grupe studenata, nije se priključio veći broj nastavnika i studenata, te se on brzo ugasio. Strah za budućnost u slučaju pružanja otpora režimu i nespremnost da se preuzme odgovornost odredili su ponašanje nastavnika i studenata“, zaključuje Helsinški odbor.

S. B.

Nataša Bogović

ISKUŠENJA
TRANZICIJE

Vladimir Gligorov

Svaki nakazni režim ima svoj početak u zločinu. Njegovu održanje oslanja se na privikavanja na tu činjenicu. Privikavanje ima svakoake oblike. Svi su, manje-više, neophodni. Potrebno je da mnogi kažu da postoje važnije stvari, da oni koji su najpozvaniji nađu neko snažno opravdanje, da neki preuzmu ulogu da upravljaju takvim režimom, a potrebni su konačno i oni koji će dokazivati da je reč o najprirodnijem mogućem stanju. Potrebni su, dakle, patriote („reč je o očuvanju države, to jest o samoodbrani, a i inače su drugi krivi“), komesari („oni kod kojih se ide da bi se nešto dobilo“), narod („oni kojima su druge stvari važnije“) i fundamentalisti („sila i siledžijstvo su nešto prirodno“).

Svi oni učestvuju u funkcionisanju nakaznog režima. Patriotizam je, naravno, najlakši način prilagođavanja. Potrebno je jednostavno reći da je jedno država, a drugo je režim. Ova razlika je vidljivija kada troškovi režima padaju na nekoga drugoga. Tako se svojevremeno govorilo kako je „njihov bio na vlasti četrdeset godina, sada je red na našeg“. Iz če-

ga je sledilo i stanovište da je jedno kada biju njih, a drugo je kada biju nas. To i jeste smisao patriotizma. Reč je, da se tako izrazim, o selektivnoj primeni morala i prava. Ovo se jednostavno vidi kod pokušaja da se moralna i pravna načela usaglasa sa patriotizmom. Koji je, recimo, stav patriote prema ljudskim pravima? I uopšte prema svim univerzalnim vrednostima? Ovo se relativno jasno vidi po stavu, koji se sada često ponavlja, a taj je da nisu samo Albanci na Kosovu ugroženi od postojećeg režima, već su to i Srbi. Kao da je drukčije bilo ili kao da drukčije može da bude u jednom režimu koji se zasniva na nasilju.

Ova tvrdnja o univerzalnom stradanju posebno je zanimljiva kada se primeni na same patriote. Stradanja patriota bi valjda trebalo da budu nešto u moralnom smislu posebno, a možda i nešto politički posebno. Kada je reč o politici izgleda da se ponovo traže neke šanse za opozicionu politiku u patriotizmu. Tako je bilo kada je sve ovo počinjalo u sukobima sa Slovenijom i Hrvatskom i kada je sve to trajalo u Bosni i Hercegovini. Stav pojedinih opozicionara je bio da su oni u opoziciji režimu, ali da navijaju za naše. Takav je bio i stav raznih udruženja i ponekih nezavisnih intelektualaca. Rezultat je poznat. Isti se može očekivati i ubuduće.

Može da se misli da je patriotizam nešto što može da se politički upotrebi. Jer, re-

cimo, ako većina glasača smatra da je patriotska politika njima toliko važna da bi oni bili spremni da glasaju samo za patriotske partije, onda opozicione partije nemaju kud nego da gledaju kako da patriotske vrednosti kombinuju sa nekim drugim, različitim od onih koje nude ili zastupaju vladajuće partije. Da bi se ocenilo je li to racionalno potrebno je ustanoviti da li je moguće. Da li, recimo, Demokratska stranka može da uzme glasače Srpskoj radikalnoj stranci ako postane isto toliko patri-

Glasači već praktično jednu deceniju daju glasove onima koji patriotizam tumače nedemokratski i neliberalno. Zašto? Zato što to i jeste smisao patriotizma.

otska kao i ova druga, s tim da bude i demokratska i liberalna i socijalna? Ovo je, koliko ja to razumem, program Demokratske stranke Srbije i rezultati su poznati. Druge stranke koje bi krenule tim putem imaju manje šanse, budući da bi prvo trebalo da o sebi promene predstavu u javnosti.

A i inače su izgledi mali. Činjenice valja uvažavati. Glasači već praktično jednu deceniju daju glasove onima koji patriotizam tumače nedemokratski i neliberalno. Zašto? Zato što to i jeste smisao patriotizma. Glasači sa svim ispravno svaki drugi patriotizam tumače kao neki vid licemerja. Ako neka partija želi da radi za nas, onda mora da radi za nas, a ne može da radi i za nas i za

njih. To je taj sukob između patriotizma i moralnog i pravnog univerzalizma.

Ovo se ogleda i u spremnosti javnosti da prihvati vođe, namesnike, izvršioce i, naravno, komesare. Da se privredom upravlja komesarski, to je jasno od samog početka. Sada se taj sistem proširuje i na univerzitete. Doduše, i dosadašnji način upravljanja univerzitetom nije bio daleko od toga, ali sada je komesarski sistem ozakonjen i sprovodiće se, manje ili više, dosledno. Postavlja se pitanje zašto je to

ledžijstvu nad odabranim žrtvama ili nad disidentima. Ugled univerziteta i profesora će biti još niži nego što je bio, a neprikosnovenost vlasti će porasti.

Ovo je inače poznato iz istorije totalitarnih režima. U tim epizodama najgore prolaze patriote. Hajdeger se, recimo, vajkao kako je bio pao u nemilost nacista, pa je jedno vreme imao problema sa držanjem nastave, mada je sam prethodno učestvovao u čistkama na nemačkim univerzitetima. Tako je isto bilo i u staljinizmu i u samoupravnim socijalizmu. Tako je i sada. Namesto patriota dođu komesari i to najčešće iz redova takozvanih fundamentalista.

Fundamentalisti su oni koji ne prihvataju samo premise na kojima se zasniva patriotizam, već i sve ono što iz njih sledi. Uzeću jedan primer. Svojevremeno se govorilo da su granice između republika u bivšoj Jugoslaviji administrativne. One koji su to tvrdili teško je bilo navesti na to da kažu šta iz toga sledi kada je reč o postojanju tih republika. Fundamentalisti su oni koji tvrde da iz toga sledi da tih republika nema. Isto važi i za sve ostalo, od jezika, preko književnosti, do istorije, političkih nauka, pa čak i prirodnih nauka. To je nauk kojem se sada uče univerziteti u Srbiji. Pored onog o ceni kolaboracije i o ravnodušnosti naroda. Ono što se neće morati učiti jeste da s komesarima valja uspostaviti vezu. To se već zna.

POLEMIKE

Odgovor Milisava Sekulića Borisavu Mikeliću (6)

Meni čin, vama Komitet

Gospodine Mikeliću samo je pitanje doglednog vremena kada ćete morati i javno poneti svoj deo odgovornosti. Ono zašto ste lično odgovorni ne možete deliti s drugima, ma koliko bila i njihova odgovornost.

Gospodin Borisav Mikelić u poslednja četiri priloga (16, 17, 18 i 19. juna) raspisao se o padu Zapadne Slavonije i gubitku zapadnog dela RSK u avgustu 1995. godine. Po njemu krivci su Milan Martić (naširoko piše o navodnom kukavičluku predsednika RSK), general

Čeleketić za koga navodi da je kriv što je postao komandant GŠ SVK, a da to nije potvrdio Vrhovni savet odbrane i general Mile Mrkšić. Među krivcima, po Mikeliću, može se prepoznati i Radovan Karadžić zato što nije ušao u rat za Zapadnu Slavoniju iako je postojala preuzeta obaveza.

Među krivcima za tragediju srpskog naroda u Krajini nema gospodina Borisava Mikelića i, bar danas, dobro poznate politike Beograda. Mikelić se trudi da zaboravi ranije preuzete

obaveze Beograda, ali zato se dobro seća svake obaveze koju je preuzeo Radovan Karadžić. Ne pada mu napamet da se pohvali da je i on dao saglasnost da na čelo GŠ SVK dođe Mile Mrkšić, „general s vukovarskom ranom“ i da je tog generala poslala politika Beograda za koju je „argatovao“ i sam Borisav Mikelić. Kukavičluk je politikantsko očekivanje da general Mile Mrkšić uradi ono što je bilo nemoguće u vreme kada je on stigao u Knin. General Mrkšić se i posle više godina prema Mikeliću i politici Beograda iz prve polovine 1995. godine, ponaša korekno. Čuti i trpi da na njegovoj časti Mikelić i njemu slični peru svoje nečasne obraze.

Borisav Mikelić nijednom rečenicom ne optužuje za tragediju Srba u Krajini Fra-

nju Tuđmana i njegovu stranku, Hrvatsku demokratsku zajednicu. Pogotovu ne optužuje ponašanje međunarodne zajednice pod čijim okriljem je izvršen genocid nad nedužnim srpskim narodom Krajine. Gospodinu Mikeliću dobro je poznato da Tuđmanova Hrvatska nikada nije prihvatila plan „Z-4“, ali on i dalje igra samo na kartu jednog krivca. To je Milan Martić i komandant GŠ SVK. Borisav Mikelić i kada je sve izgubljeno nastavlja da bude „kooperativan“, očekujući nagradu da se vrati u Hrvatsku da bi pomogao Tuđmanu da disciplinuje Srbe i da bi povremeno putovao u zapadni „demokratski“ svet o trošku izbeglica iz RSK.

Po meni, za pad Zapadne Slavonije i za proterivanje Srba sa svojih ognjišta kriv-

ci su i dalje šverc i kriminal (materijalni i politički) u čemu je jedan od ključnih uloga igrao i Borisav Mikelić sa svojom vladom i onom politikom koja je stajala iza njega. A to nije samo politika Beograda, nego i politika Franje Tuđmana.

To što me više puta „prekorevate“ da mi je Martić poklonio čin generala, i da ja zbog toga ne napadam Martića, ne vidim kao neki problem. Vama je za „zasluge“ što ste učestvovali u prevari Srba u Krajini, predsednik Slobodan Milošević, darovao „Komitet za zaštitu prava i interesa raseljenih lica i povratak u zavičaj“. Vi ga zbog „poklona“ ne samo ne napadate, nego ga veličate kao najvećeg državnika savremenog sveta.

Milisav Sekulić
Kraj

V I C Danas

Dobio vojnik od devojke fotografiju na kojoj je snimljena uz dva zagrljena mlada para. U propratnom pismu pohvalila se da se ni sa kim drugim ne zabavlja, jer misli samo na njega. Sav zadovoljan, vojnik pokazuje pismo i fotografiju svome drugaru. Ovaj sve to pogleda, porazmisli i upita: „Dobro, a ko je napravio taj snimak?“

Peking, 14. jula: Kineske manekenke pokazuju nove frizure

FOTO: REUTERS

RADIKALNA TAČKA Aleksandar Kolon, mlađi

Klimatsko-političke pouke

Još uvek nisam načisto. Da li da se ugledamo na svet ili da ga potpuno ignorišemo?

Kad dođe leto, rodi paradajz i krompiri, o krastavcima da i ne govorim, nešto u meni počne da govori: koji svet, koji bakrač, vidi ti čega mi sve imamo. Još kad se ovako besposlen, kakvim me je Bog stvorio, prošetam glavnim ulicama i vidim sav onaj silni krasni i čestiti ženski narod, otkrivenih nogu, stomaka i poprsja, prosto se naježim na pomisao da sve to moram da delim sa nekim svetom. Svet je, nema sumnje, veoma ljubomoran i zavidan na ono što imamo.

A opet, kad dođe zima, stisne mraz i zagudi košava, i svako se zaviče u svoju izbu, gledam u taj spoljni svet kako se razbaškario i uživa li uživa. Kad mu je zima pojača grejanje ili zbrise u toplije krajeve, vozi dobar, nov auto, javni saobraćaj perfektan, prodavnice pune avokada i mladih krompirića. Na televiziji ne mora uopšte da gleda vesti i sluša saopštenja. Dobra muzika, filmovi, erotika... I svakog prvog redovno plata ili penzija. Zimi, zaista, spoljni svet dobije neke vrlo pozitivne karakteristike.

Kod nas ima mnogo demagoga i lažova koji stalno po-

Nasuprot nama, Francuzi su izašli sa ekipom koja predstavlja spoj afričko-arapsko-francuske genetike i iskustva. Takva rasno-verska mešavina je onda zdušno pevala Marseljezu.

navljaju da smo mi deo sveta i da je svet deo nas. Nije nego! I slepac bi mogao da napipa kako to nije istina. Oduvek su postojala dva sveta - svet unutrašnji i svet spoljašnji. Pa i naša vlada tako funkcioniše. Postoji ministarstvo unutrašnjih i ministarstvo spoljnih poslova. Ono, u načelu, svi smo mi deo sunčevog planetnog sistema, čak smo i na istoj planeti, ali kad se stvari malo razgrnu lepo se vidi šta je šta.

Ono što još nije pravilno teorijski formulisano u praksi se odvija već nekoliko godina. Reč je o klimi i pripadnosti. Tako, dokle god je vreme toplo a pijace bogate, pa se može spavati i kampovati po šumama i gorama, mi vodimo autentičnu i samostalnu politiku. Svet nas u tom periodu apsolutno ne zanima. Kad dođe zima mi se, sasvim prirodno, počinjemo okretati prema spoljnom svetu i ugledati na njega. Uzmimo na primer Dejton. Zašto on nije potpisan leći ili u proleće već po najgoroj zimetini?

Leti, međutim, mi vodimo velike nacionalne bitke, pobedujemo ili bivamo poraženi, i nećemo da čujemo za nekakav spoljni svet.

Imamo jedan svez primer: Svetsko fudbalsko prvenstvo u Francuskoj. Nismo hteli da se ugledamo na svet pa smo prilično loše prošli. Sastavili smo tim samo od raspoloživih, unutrašnjih elemenata. Nisam u timu video nijednog muslimana, ili, nedajbože, crnca. Čak nismo uključili ni nekog pripadnika prijateljskog kineskog naroda. Nasuprot nama, Francuzi su izašli sa ekipom koja predstavlja spoj afričko-arapsko-francuske genetike i iskustva. Takva rasno-verska mešavina je onda zdušno pevala Marseljezu. (Jasno je i zašto - da bi pokazali svetu da su svi od pamtiveka Francuzi i da na njih Francuska može da računa.) Naši igrači, međutim, nisu imali potrebu da dokažu svoju nacionalnu pripadnost pa zbog toga nisu ni pevali himnu.

Da se prvenstvo održavalo zimi sigurno bismo imali daleko šareniji, i uspešniji, tim. Sigurno bismo se napregli i napravili mešavinu koja bi sve impresionirala. (U međuvremenu bi ljudi (fudbale), da ne spominjem izbeglice, mnogo lakše dobijali državljanstvo.)

No, svako vreme nosi svoje. I sve je ovo o čemu pričam plod našeg zajedničkog iskustva. Nadam se da je ova klimatsko-politička pouka pravilno shvaćena. I da će se i dalje primenjivati.

KOMENTAR **Danas**

Rugova ili OVK

Posle sastanka ministarskog saveta Evropske unije o Kosovu nije sporno da svet nastavlja dobro poznatu strategiju „štapa i šargarepe“. I od srpske i od albanske strane zahteva se da obustave nasilje i nađu mirno rešenje. Ako Beograd bude saradivao sledi nagrada (ukidanje sankcija i povratak u OEBS), a oni albanski političari koji se zalažu za mir biće podržani. U protivnom, ministri EU naglašavaju da Savet bezbednosti UN mora odobriti i međunarodnu vojnu intervenciju kojom bi se „privoleli“ na saradnju oni koji ometaju takav proces.

Kad je o albanskoj strani reč, Klaus Kinkel i njegove kolege ne skrivaju da je Ibrahim Rugova čovek sa kojim bi najradije pregovarali. Uprkos tome, glasnogovornik ilegalne OVK, Jakup Krasnići sve oštrijim rečima osporava pravo, pa čak i sposobnost Rugove da zastupa interese kosovskih Albanaca. OVK smatra da Rugovin „gandizam“ i „pacifizam“ ponižavaju albanski narod. Koordinator grupe za srpsko - albanske pregovore, Fehmi Agani, okarakterisao je ovaj rečnik kao „militantni“.

Rugovina politika, naročito ako se za reper uzme ilegalna OVK, ne samo da deluje prihvatljivo, nego i sve kooperativnije. Tako je, odbijajući zahtev oružane grupe koja se naziva OVK, da prihvati njihovu platformu kao osnov za pregovore, Rugovin tim jasno stavio do znanja da uslov za nastavak pregovora nije povlačenje vojske i policije sa Kosova, već samo onih oružanih formacija koje su „vršile represiju nad civilnim stanovništvom“, što je i stav Kontakt grupe. OVK, međutim, zahteva povlačenje celokupne vojske i policije kao uslov za dalje pregovore.

Ko kontroliše OVK i dalje nije poznato, kao ni koliko je ozbiljno neslaganje između predstavnika OVK i Ibrahima Rugove. Nedoumicu pojačava Aganijevo otvoreno priznanje da ima grupa u okviru ilegalne OVK koje priznaju Rugovu, a sam Agani, uprkos svim neslaganjima očigledno smatra OVK za legitimnu vojsku Kosova koja je, kako kaže Rugovin savetnik, „u sukobu sa Vojskom Jugoslavije“. Igra se očigledno nastavlja do konačnog izbora između štapa i šargarepe. Do tada ginu nevini sa obe strane.

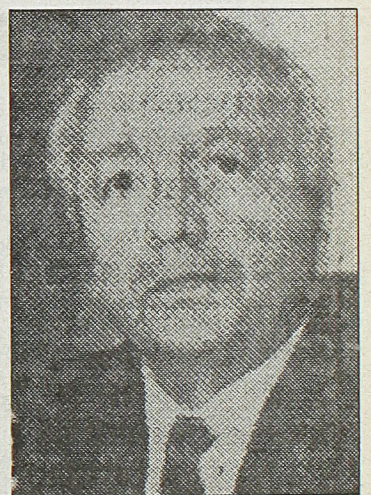
LIČNOST **Danas**

RADENKO KRULJ Rektor sa zakašnjenjem

- Zakon o univerzitetu maksimalno afirmiše autonomiju profesora u naučnom stvaralaštvu i nastavnom radu. Mislim da ćemo maksimalno moći da se iskažemo i pružimo još više - zaključio je Radenko Krulj, novi rektor Univerziteta u Prištini, primajući pre dva dana, od ministra prosvete rešenje o imenovanju, na svečanosti u vladi Srbije, posebno upriličenoj povodom imenovanja rukovodilaca na ovoj visokoškolskoj ustanovi.

Redovni profesor na odsaku za pedagogiju Filozofskog fakulteta i dosadašnji dekan na istom fakultetu prištinskog univerziteta, nije bio uvređen što je imenovanje rukovodilaca na ovom univerzitetu kasnilo i što je praktično prekršen taj isti zakon.

Kao član Socijalističke partije Srbije i poslanik u Veću Građana Savezne Skupštine, novi rektor mora imati razumevanja za to zakašnjenje. Na Kosovu politička situacija je takva da se mora nazvati vanrednom, a dodatno je bila otežana zahtevima profesora i studenata sa ovog univerziteta da dosadašnji rektor Radivoje Papović, takođe član SPS, ostane na istoj funkciji. S druge strane, Jugoslovenska udružena levica, koalicioni partner SPS-a u Vladi, nedvosmisleno je saopštila da „su neki ljudi pri-

vatizovali svoje funkcije, i da hoće da budu večiti rektori“. Bilo je jasno da Papović neće biti ponovo rektor.

Krulj jeste poslanik u Saveznom parlamentu kao član SPS-a, ali ako se zna da su mnogi socijalisti gotovo nečujno promenili partijske boje, i da su izbori bili pre dve godine, moguće je da je na mesto rektora došao kao kandidat JUL-a.

Novi rektor Univerziteta u Prištini rođen je u selu Čukovac kod Ljubinja, u Hercegovini 5. januara 1942. godine, ali potiče iz porodice koja je na Kosovo doselila između dva svetska rata. Otac je tri ćerke i živi u porodičnoj kući u Kosovu Polju, mestu koje ima poseban značaj za istoriju „kosovskog problema“.

Lidija Jovetić

GREGERIJE Ramon Gomes de la Serna

Čempres je bunar koji je postao drvo.

Gumice su urođeno agresivne. Zato više volim pakete uvezane kanapom.

Duboki dekolte: bočica mirisa bez zaklopca.

Jabukine semenke uvek lične na stenice po posteljini.

Crcni sa tamnim naočarima rešili su rasni problem, jer vide belce u crnoj boji.

U svadbenim danima stvari iz vitrine prisećaju se vremena kad su se one venčavale.

Izabrala i prevela: Mirjana Božin

Stiže ulje iz robnih rezervi

Roba na posebnom režimu

Na domaćem tržištu se narednih dana očekuju veće isporuke zejtina. Naime, Republičke robne rezerve su najavile pojačano snabdevanje uljem, a sve količine biće posebno označene u prometu. Na nalepnici svake flaše biće odštampana tri slova R, kao dokaz da je reč o robi na posebnom režimu. Republičke robne rezerve najavljuju da litar ulja neće biti skuplji od deset dinara.

U proteklih šest meseci veliki trgovinski sistemi su plasirali i prodali više od 2.500 tona ulja, što je više nego celokupni prošlogodišnji promet. Uprkos tome, na tržištu još nema dovoljno ulja, a sve zbog velikog raspona u ceni između društvenog i privatnog sektora. Poslednjih meseci evidentno je i prelivanje robe iz društvenih u privatne radnje i na tezge, gde se ulje nabavlja po ceni od 13 do 20 dinara.

Nezavisni sindikat radnika fabrike ulja i biljnih masti „Vital“ iz Vrbasa, najavio je da će obustaviti isporuku ulja na tržište ukoliko im vlada Srbije ne omogući nesmetan rad i ne prekine sa dosadašnjom politikom utvrđivanja cena. Sindikat navodi da su uslovi privređivanja otežani pre svega zbog odluka vlade Srbije, odnosno nadležnih ministarstava koja nisu poštovala ono što se događa

MILOŠ PERIĆ

na tržištu, kada je o ulju reč. Nezavisni sindikat posebno upozorava da su sadašnjom politikom zaštićeni preprodavci koji se, naravno, bogate zahvaljujući razlici između zaštitne i tržišne cene.

Inače, Ministarstvo trgovine je Republičkim robnim rezervama dostavilo spisak trgovinskih kuća koje imaju prioritet u snabdevanju uljem. Tako će prodavnice „Pekabete“, u toku ove nedelje, ponuditi potrošačima oko sto tona zejtina, što je dovoljno za uobičajeno sedmično snabdevanje u ponudi ove kuće. Ukoliko proizvođači isporuče dodatne količine, cena će biti nešto veća od deset dinara.

Što se tiče šećera, poremećaji na tržištu su posledica

višegodišnjeg dispariteta cena repe, što je proizvođače dovelo do potpunog osiromašenja. Prošlogodišnjih zaliha, inače, gotovo da nema. Seljaci se teško odlučuju na sejanje šećerne repe, jer im država duguje oko trideset miliona dinara za prošlogodišnji rod. Zbog toga je ove godine zasejano 53 hiljada hektara, što je upola manje od potreba. Proizvođačka cena šećera iznosi 4,86 dinara, a republičko Ministarstvo za trgovinu je dalo saglasnost za cenu od 3,95 dinara po kilogramu i tako narušilo paritet. Inače, smatra se da su poremećaji na tržištu šećera posledica i prekomernog uvoza žutog i rafiniranog šećera u 1996. i 1997. godini.

K. Stoilković

ŠPARTANJE

Srđan Valjarević

Savršeni sluh za pogrešnu stvar

- Imam priču koju trenutno mogu samo da najavim, jer još ne znam ishod. Priča je još uvek u zapletu. Uvod je dalek, recimo nekih tridesetak godina. Bio jedan klinac sa skoro savršenim sluhom, za sviruckanje na bilo kom instrumentu bilo mu je dovoljno samo par sati bavljenja istim. Pošto je to, prirodno, dobro primećeno u porodici, završio je i od škola ono što treba, nižu i srednju muzičku. I pametno iskoristivši sposobnosti, taj, sada već mlađić, rano je počeo da zarađuje kao klavirštimer. Bez ikakvih pomagala, samo uvo i taj savršeni sluh. I umesto bavljenja muzikom, opredelio se za zarađivanje novca. Proširio je posao, prešao je i na druge instrumente, pošle toga na ozvučenja: kupovina, prodaja, popravke, održavanja, u početku vrlo uspešno, jer je imao najbolju preporuku: talenat, dar od Boga, taj savršeni sluh. Da skratim, to ipak nije moglo da mu pomogne u poslovanju, naročito ne ovde, u ovoj državi. Pošto taj neki drugi sluh, ipak nema. Neke poslove nije

uspeo da naplati, morao je da uđe u dugove. I u kamate, kako to već ide. A to je slično muzici samo u trajanju, u ritmu, može da bude neprekidno, može dugo da traje. I trajalo je. Mislim na kamate. Morao je da proda jedan stan, onda drugi, onda je stigla i bomba na jednu radnju,

MILOŠ PERIĆ

onda je i druga morala da se zatvori. Posle je osetio kakav je ukus cevi pištolja, pošto mu je bio u ustima, više puta. Onda je osetio i ono što je mogao samo da zamišlja dok je gledao filmove, hladno od noža na vratu, čvrsto prigrljen od nekog velikog momka, kojeg ne bi nikad ni upoznao da se, onda, opredelio za muziku. Da bi zaštitio po-

rođicu, ali i zbog nemogućnosti izbora, sam je sebe tužio i otišao je u policiju. Priznao je neke dugove za koje ga niko nije ni teretio. U policiji su mu se smejali. Zbog porodice, rekoh, odlučio je da se ne ubije, i da pokuša da ga drugi ne ubije, ako može. Zbog dvoje dece i žene. U međuvremenu, stiglo je i treće dete. To ipak nije prividno, život je bukvalno išao dalje. Proveo je par dana u zatvoru i pošto se nikome nije isplatilo da ga tuži, izašao je napolje. Sa tim zbilja teškim teretom, pokušava stvari da vrati na svoje mesto. Onu preporuku, stvorenu sopstvenim darom, izgubio je. Većina nekada bliskih ljudi, odrekla ga se. Tu su samo žena i troje dece. I savršeni sluh, koji više ne može da mu pomogne. U ovom trenutku, to je sve što znam, i kao što rekoh na početku, to je sve samo zaplet. Sve to još traje. Agonija jednog čoveka. Nesrećnim sticajem okolnosti, upoznat sam sa pričom.

I javiću kakav je kraj, ako ga bude. A moraću, kao u svim stvarima.

Iz sindikata metalaca

Miniran protest

- Saopštenje Republičkih ministarstava objavljeno juče u pojedinih medijima nije korektno, i jedan je od razloga zašto odustajemo od protesta - rečeno je na jučešnjoj konferenciji sindikata metalaca.

U saopštenju stoji da su republička ministarstva za industriju, poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, i za rad, boračka i socijalna pitanja i Republička direkcija za robne rezerve, povodom protesta dela zaposlenih iz manjeg broja preduzeća beogradskog metalnog kompleksa, ocenila da vlada Srbije čini izuzetne napore u pružanju programskih podrške metalcima u Republici. Ističe se takođe da je, prema ugovoru, 19 fabrika ispunilo u celini i u roku obaveze, osam proizvođača je na nivou od 60 do 95 odsto, pri čemu se potpuno izvršenje njihovih obaveza očekuje do kraja jula, dok su najznačajniji proizvođači ostvarili najslabiji stepen realizacije isporuka. Preciznije rečeno, ti proizvođači su IMR, IMT Novi Beograd, i „Zmaj“ iz Zemuna.

Po rečima Dragana Mičića, predsednika sindikata „Zmaj“, posle ovakvog saopštenja nije izvodljivo da radnici ponove jučešnji protest pred zgradom republičke vlade.

- Ovakvo pismo, u kojem su „ocrnjena“ samo preduzeća koja su protestovala predhodnih

dana, nije u redu, jer se krivica svaljuje na ljude koji su u fabrikama radili i stvarali proizvode. Ne postoji kolektivna krivica, može da bude kriv samo jedan čovek. U ovom slučaju glavni krivac je republička vlada jer nije kontrolisala odliv finansija koje u ulagala u ova preduzeća - izjavio je Mičić i dodao da bi sve dalje aktivnosti bile štetne za dva do tri kolektiva zbog čega su i odustali od protesta pred zgradom Vlade Republike Srbije.

Prvoslav Brkić, predsednik sindikata IMR, izjavio je da se u daljoj borbi za ostvarivanje prava moraju drugačije postaviti prema kolektivima koji nisu ostali u protestu. Tom prilikom Brkić je podsetio da je od 30 kolektiva, 12 započelo protest, osam kolektiva je učestvovalo u akciji blokiranja Beograda, a da je u ponedeljak, ispred zgrade vlade izašlo samo četiri kolektiva.

- Četiri firme ne mogu da zastupaju 30 kolektiva, i nisu htele da podnose teret i krivicu - izjavio je Brkić. Takođe se i postavlja pitanje ko je radnike IMT, jedne od najznačajnijih firmi, poslao na odmor čime su sprečeni da učestvuju u protestu.

U narednih pet dana, radnici neće izaći na ulice, već će se sastajati u svojim preduzećima i odlučivati o daljim protestima.

D. Jovičević

Dešava se:

Beograd u Hrvatskoj!

- Molim vas, hitno mi odgovorite da li se Beograd nalazi u Hrvatskoj ili u Jugoslaviji, početak je poruke koja je putem elektronske pošte juče stigla do beogradskih studenata, članova AEŽE-a. Članovi ove studentske organizacije, koja povezuje akademce iz cele Evrope, organizuju Letnji univerzitet u Beogradu.

Pomenutu poruku je poslao jedan od učesnika Letnjeg univerziteta, koji ovih dana treba da stigne u našu prestonicu.

Stanovnik Evropske unije, pored toga što ne poznaje balkansku geografiju, pitao je svoje buduće domaćine da li da ponese svoju VISA karticu za bezgotovinsko plaćanje i da li na aerodromu postoje automati koji izbacuju dinare kada se ova kartica stavi u njih.

Ova poruka izazvala je šaljive komentare članova beogradskog AEŽE-a, koji se dopisuju elektronskom poštom, ali i pitanje jednog od njih: „U kakvoj zemlji živimo, jebote!“ G. Br.

„Dunav osiguranje“ potpisalo ugovor sa Udruženjem novinara Srbije

Osiguranje i za novinare

U prostorijama „Dunav osiguranja“ preključeno je potpisan ugovor sa Udruženjem novinara Srbije na osnovu koga će se osigurati imovina, zaposleni i članovi udruženja.

Ugovor su potpisali Milorad Komrakov, predsednik Udruženja, i Tomislav Simović, generalni direktor „Dunava“. Zahvaljujući ovom ugovoru više od osam hiljada novinara članova udruženja, osim osiguranja života moći će da imaju i povlasticu u turističkim uslugama i trgovini, koje će im ova najveća osiguravajuća kuća u zemlji omogućiti preko svojih firmi.

Komrakov je istakao da je Udruženje odlučilo da uspostavi trajniju saradnju sa „Duna-

vom“ jer se radi o ozbiljnoj kompaniji koja ima dugogodišnju reputaciju, a ujedno pruža i najpovoljnije uslove za sve vrste osiguranja.

Potpisivanje ugovora sa Udruženjem novinara Srbije osigurava ovu važnu profesiju koja je dinamična, ali koja sa sobom nosi i velike rizike za ljudske živote - rekao je Simović. On je pozvao sve novinare koji nisu članovi da se osiguraju kod „Dunava“.

Dušan Pavlović, sekretar Udruženja rekao je da će se do kraja ove godine konkretnije odrediti po kojim osnovama će se novinari osigurati i koliko će tačno iznositi visina premije.

Z. Knežević

Da li je u Srbiji na pomolu kriza vlade?

Pukotine u kabinetu nacionalnog jedinstva

Socijalisti, julovci i radikali su sve nezadovoljniji međusobnom saradnjom. Iako je Kosovo bilo do sada najjača spona ove koalicije, ima naznaka da bi i po tom pitanju moglo da dođe do razmimoilaženja

Beograd - Faza jake i složne srpske vlade narodnog jedinstva je, po mnogim pokazateljima, završena, a monolitna zajednica socijalista, radikala i julovaca ima sve dublje pukotine. Ljudi bliski strankama koje čine Vladu tvrde da trenutnim stanjem nije zadovoljna nijedna od tri strane, da većina najavljenih zakona čeka usaglašavanje i da je trenutno jedina spona - kosovski problem.

Jedini značajniji akt koji je tročlana koalicija kreirala i usvojila u Skupštini je Zakon o univerzitetu, a i on je stvorio dosta nevolja. Kompromisi na koje su i levica i desnica bile primorane sad dolaze do izražaja, pa se dešava da se novi dekani već „otržu kontroli“ u deljenju nove pravde po fakultetima.

U socijalističkoj partiji Srbije i Jugoslovenskoj levlci ima sve više članova koji su nezadovoljni saradnjom sa radikalima. Prvi takvi glasovi čuli su se baš pri usvajanju Zakona o univerzitetu. Ministar prosvete Jovo Todorović se lično pravdao novinarima kako su pojedine odredbe izuzetno oštre zahvaljujući radikalima. Tek kad su počeli studentski i profesorski protesti, uvaženi su „ublažavajući“ amandmani socijalista.

Zakon o informisanju, čije je kreiranje započela još bivša ministarka Radmila Milentijević, a za koji je sada zadužen Aleksandar Vučić, iz vlade je najavljivan već nekoliko puta, ali se, po svoj prilici, oko njega još lo- me koplja.

Slično je i sa ostalim projektima koji tek treba da ugledaju svetlost dana, a u javnost su već dospale i nesuglasice o zakonima koje je prethodni kabinet usvojio, a koje tri stranke treba da sprovedu. Takav je na primer i sistemski zakon o svojinskoj transformaciji.

Jedan od do sada najjačih nagoveštaja da bi i po pitanju Kosova uskoro moglo doći do razmimoilaženja je i izjava potpredsednika Vlade Vojislava Šešelja na konferenciji za štampu u Prištini:

- Moram vam iskreno priznati, među nama koji sada učestvujemo u Vladi Srbije postoji izvesne razlike po pitanju Ričarda Holbruka. Naši koalicioni partneri smatraju da sa Holbrukom i dalje treba razgovarati, a ja se lično nikad ne bi sa njim sastao,

nakon što se na teritoriji naše zemlje susreo sa albanskim teroristima.

O tome da srpska vlada polako ulazi u period krize, jasno govori i ponašanje opozicije. Pregrupisanje na toj sceni i formiranje novih saveza, grupa i koalicija toliko je intenzivno kao da su izbori već zakazani. Tome doprinose i pregovori o formiranju nove savezne vlade. Slobodan Milošević je o tom pitanju već razgovarao sa vlastima iz Crne Gore i pojedinim opozicionarima iz Srbije. U zavisnosti od toga kako pregovori budu tekli i kako se bude razvijala saradnja u srpskoj vladi, moguće je da deo trgovine budu i resori u Marjanovićevom kabinetu.

Dok se na političkoj sceni zakuvavaju novi sukobi i u naznakama pojavljuju novi savezi, vladu dodatno ljulja-

ju i penzioneri, prosvetari, metalci i svi oni koji je svakodnevno prozivaju za neispunjena izborna obećanja. Iz cele igre izaći će kao pobednik stranka koja ne izgubi ugled među biračima, a to je, za prvih sto dana teško išlo i radikalima i levlci.

Socijalistički birači su gnevni zbog radikalskog pečata na delanju Vlade, a radikali i dalje drže u šaci vruć krompir neispunjenih predizbornih obećanja o rešenjima za najugroženije kategorije građana.

N. Kovačević

Najava sankcija utiče na broj putnika JAT

Beograd - Jugoslovenski aerotransport prevezao je prošlog meseca 105.653 putnika, što je za 12,6 odsto više nego u isto vreme prošle godine. To znači da se u avionima JAT svakog dana nađe više od tri hiljade ljudi, podaci su Službe poslovnih informacija o prevozu.

Mozda ova cifra na prvi pogled deluje impresivno, ali najveći udeo, 37 odsto, u pomenutom rastu ima prevoz u domaćem saobraćaju. Iako je i on profitabilan, ne može se očekivati bogato leto. Broj putnika na inostranim letovima povećan je u ukupnom broju za samo dva odsto. Ako se tome doda i čarter, u kojem je u junu prevezeno manje od 8,5 hiljada putnika, što je samo 76 odsto prošlogodišnjeg rezultata, za međunarodni putnički saobraćaj se ne može reći da će napuniti kasu JAT. Kada je reč o ovoj vrsti saobraćaja, utiče na to da je prošlog meseca prevezeno više robe i pošte za 14, odnosno 46 odsto u odnosu na isti period prošle godine.

Takođe ove godine je zabeležen pad punjenja kabine. Sa 56,3 odsto u junu prošle, iskorišćenost kabine pala je u junu ove godine na samo 47,7 odsto. Na međunarodnim letovima smanjen je broj poslovnih putnika u odnosu na prošlu godinu. U domaćem saobraćaju njihov broj je povećan za 35 odsto.

U JAT drastično smanjenje broja putnika opravdavaju prilikama u okruženju, koje nameću sve lošije uslove poslovanja, najavom sankcija SRJ, odnosno zabrane letenja naših avio prevoznika.

U JAT su uvereni da do najavljene zabrane letenja naših avioprevoznika neće doći do kraja ove sezone, i obećavaju da će svaki putnik, koji kupi kartu JAT biti bezbedno prevezen do odredišta.

Lj. Đ.

Carina na južno voće 41 odsto

Beograd - Od 1. jula do 30. novembra jugoslovenski uvoznici će pored postojeće carine od 21 odsto plaćati i sezonsku carinu od 20 odsto na uvoz banana i pomorandži, a od 1. juna do 30. novembra na uvoz urmi, smokvi, ananasa, avokada, manga, mandarina, grejpfruta. Nova carinska obaveza propisana je Odlukom o sezonskim carinama na uvoz određenih poljoprivrednih proizvoda koju je u petak usvojila Savezna vlada. Odluka, objavljena u „Službenom listu SRJ“ koji nosi datum 10. jul 1998. godine, a izašao je jutros, primenjuje se od subote. (Beta)

Povratak na prinudni otkup

Srbija će biti gladna! Mada većina ovdašnjeg stanovništva tako nešto smatra nemogućim, vlada Mirka Marjanovića je na najboljem putu da nam dokaže kako je i nemoguće zapravo moguće. I još će nas ubeđivati kako je sve to zarad našeg dobra. E, sada je, valjda, već reč o takvoj kolichini arogantnog bezobrazluka koji je prevršio svaku meru.

Kako će to Marjanović, iz sve snage poduprt Vojislavom Šešeljem, jednu poljoprivrednu zemlju dovesti do gladi? Pa, rešili su da nam ponovo uvedu instituciju prinudnog otkupa, koja, sama po sebi, seljaka stimuliše da proizvodi hrane samo koliko mu je porodično potrebno. Naravno, Vlada Srbije će, po već ustaljenom maniru, celu tu priču, da se Vlasi ne dose- te, uviti u celofan nazvan „uredba“ i, umesto ljudi u kožnim mantilima i vojničkim čizmama, slaće nam takozvane inspektore za ovo i ono.

Jer prinudni otkup je jedini pravi naziv za situaciju u kojoj vlada, prvo, propiše visinu zaštitne cene pšenice, pa vam, onda, „uredbom“ propiše kome po toj ceni možete a kome ne možete prodavati pšenicu i, na kraju, vam razreže kazne koje slede ako ne budete delali kako vlada kaže. Seljaka ona, kao, štiti od situacije u kojoj bi mu, ne daj Bože, neko ponudio veću cenu od one koju nudi vlada; ili, pak, od onih koji robu plaćaju odmah. Građanina, kao, štiti od većih cena hleba, makar i po cenu da ga nema. Usta su joj, pritom, puna priče o tržišnoj privredi i, kako se njihove „uredbe“ mogu dovesti u vezu sa svim i svačim sem sa tržištem, potpuno je nejasno kako se onoj malo- brojnoj grupi ekonomista koji još sarađuju sa srpskom vladom sve to već nije smučilo do povraćanja?

Cela priča je pretrpana sličnom gomi-

lom glupavih hipokrizija, koje nam, uzgred, pokazuju šta vlada misli o inteligenciji svog stanovništva. U pozadini je, naravno, stvar jednostavna i prosta i svodi se na to da razni Marjanovići, Tomići i Šešelji (koji su im se, u međuvremenu pridružili) neće iz ruku da ispuste zlatnu koku - izvoz pšenice, zasnovan na komplikovanom modelu „kupi jeftino, prodaj skupo“.

Priče koje se ovih meseci pletu oko otkupa malina pokazuju, naime, da je taj model postao ugrožen: one kažu da su se po Srbiji razmislili neki Slovenci koji nude veću otkupnu cenu maline nego što su ovdašnji premijeri-ministri-koordinatori-direktori spremni da plate. Ako je sve to tačno, pre će biti da nije reč o Slo- vencima već naprosto o ljudima koji, za razliku od srpske premijersko-ministarske-direktorske kamarile, imaju para, a Slovenci su upleteni samo da bi narod lakše progutao propise kojim odabrana elita monopolizuje tržište malina (u međuvremenu nam ta ista elita, naravno, sa „malih TV ekrana“ svakodnevno servira razne bedaste propise kojima nas, navodno, štiti od monopola).

Zamislite sad da se neko pojavi i seljaku ponudi veću cenu (ili sve što kupi plaća odmah) za pšenicu od one koju je vlada propisala, jer zna (ili očekuje) da će njenim izvozom, ako sačeka trenutak kad joj cena na berzama skoči, moći da napravi lep profit. Bila bi to prava katastrofa za državno-društvene-privatne poslove direktora-premijera-ministara-koordinatora-vlasnika privatnih firmi i njihove profite. Zato oni to ne mogu da dozvole: ili će oni imati ekskluzivno pravo da prave pare na pšenici (malinama, mesu...), ili niko na tome neće napraviti profit, pa makar cela Srbija pocrkala od gladi.

Vesna Kostić

Sutra nastavak protesta penzionera

Do kraja jula isplatiti april

Mlan Đurić tužio Vojislava Šešelja

Beograd - Protestnim okupljanjem na Trgu Nikole Pašića i protestnom šetnjom do Vlade Srbije, penzioneri će, predvođeni Nezavisnim sindikatom penzionera Srbije, u četvrtak nastaviti započet bunt, tražeći redovnije isplate pripadnosti, kao i smenu republičkog ministra finansija Borislava Milačića i predsednika Upravnog odbora Fonda PIO Jovana Krkobabića. Osim Milana Đurića, Vladimira Deanovića i Duška Maksimovića, beogradskim penzionerima će se obratiti predsednici opštinskih i gradskih odbora Nezavisnog sindikata iz Niša, Kragujevca, Užica, Kruševca, Jagodine, Zaječara i Pančeva.

Kako je naglašeno na juče-rašnjoj konferenciji za novinare, penzioneri zahtevaju od Republičke vlade da do 31. jula obezbedi isplatu i druge polovine aprilskih penzija.

"Premda smo u lošoj materijalnoj situaciji, nećemo se protiviti zakonskom sniženju majske penzije za 10 odsto, jer je posledica usklađivanja naših pripadnosti sa kretanjem zarada u privredi. Međutim, moramo naglasiti da je prosečna penzija u Srbiji za februar iznosila 962 dinara, martovska 1.068, aprilska 1.178, a isplata umanjene majske penzije od 1.055 dinara vratiće nas posle svih ovih poskupljenja daleko u nazad", rekao je Milan Đurić predsednik NSPS "Nezavisnost".

Veći deo konferencije za novinare lideri NSPS i Saveta penzionerskih organizacija posvetili su odgovorima na uvrede, koje je na konferenciji za novinare Srpske radikalne stranke i emisiji "Gravitacija" BK Televizije izrekao potpredsednik Republičke vlade dr Vojislav Šešelj.

"Jutros sam u Prvom opštinskom sudu podneo tužbu protiv

Vojislava Šešelja zbog uvreda i kleveta koje je izrekao protiv mene u cilju da dezinformiše javnost, omalovaži i onemogući ostvarenje zakonskih prava penzionera na redovno primanje zaradenih penzija", naglasio je Đurić.

Nastup Vojislava Šešelja i Vladimira Deanovića, predsednik Skupštine NSPS, prokomentarisao je kao veliku sramotu za njega kao političara i dodao: "Svestan sam da nas posle ovoga čeka lavina pogrda, a može se dogoditi da se neko okli- zne i na koru od banane".

Tim povodom Nezavisni sindikat penzionera Srbije "Nezavisnost" izdao je saopštenje za javnost:

"Domaće vaspitanje i lična kultura na dozvoljavaju nam da gospodinu Šešlju kažemo da je: hohštapler, lopov, prevarant, lažov, ratni profiter, plaćenik islamskih fundamentalista, ratni zločinac, ratni hušak, što je njegov rečnik u obraćanju političkim protivnicima i srpskom narodu. No, možemo da kažemo da je on najveće zlo koje je zadesilo ovaj napaćeni srpski narod", navodi se u tekstu saopštenja.

"Mi najstarija populacija u ovoj zemlji učinili smo sve da pokrenemo Srpski narod na organizovani otpor Šešlju i njemu sličnim. Od sutra krećemo od kuće do kuće, od čoveka do čoveka da objašnjavamo šta čeka ovaj narod ako se ne bude rešio zla zvanog 'šešeljo-fašizam'. Od svih poslanika, kojima demokratija i dobrobit ove zemlje leže na srcu, zahtevamo da se izbore za izmenu Ustava i izbornog zakona u pravcu da niko ko nije rođen u ovoj zemlji ili u njoj živi najmanje 25 godina, ne može da se bavi političkim poslovima", piše između ostalog u Saopštenju za javnost NSPS.

S. U.

Šećera ima dovoljno

Beograd - Savezno ministarstvo za unutrašnju trgovinu saopštilo je danas da šećera ima dovoljno na tržištu i da nema razloga za uvoz.

Ministarstvo je saopštilo da je "netačna, tendenciozna i zlonamerna informacija u pojedinim beogradskim dnevnim listovima da Savezna vlada priprema program za uvoz šećera u narednim mesecima", javio je Radio Beograd. (Beta)

Bulatović najavio povećanje zaštitnih cena

Beograd - Agrar ne može da nosi sav teret socijalne politike i Savezna vlada priprema listu agrarnih proizvoda za koje će biti povećane zaštitne cene, izjavio je danas savezni premijer Momir Bulatović. "Disparitet cena između inputa i finalnih proizvoda u poljoprivredi je uočljiv i neophodna je korekcija sistema zaštitnih cena, jer ne želimo da guramo proizvođače u gubitke", kazao je Bulatović u razgovoru sa rukovodstvom Poljoprivrednog kombinata Beograd "PKB".

Biće rekonstrukcije Savezne vlade

Padinska Skela - Savezni premijer Momir Bulatović najavio je rekonstrukciju Savezne vlade i dodao da će biti obavljene konsultacije, o kojima će biti obavestena i javnost.

Povodom izjave bivšeg potpredsednika Savezne vlade Vojina Đukanovića o mogućoj koaliciji Demokratske partije socijalista Crne Gore i Socijalističke partije Srbije, kao i najave rekonstrukcije Savezne vlade do septembra, Bulatović je rekao da je Đukanović često grešio u procenama. "Rekonstrukcija Savezne vlade će biti i ja, kao savezni premijer, ću je voditi", rekao je Bulatović. (FoNet)

On je istakao da je Savezna vlada donela paket mera koje će zaštititi domaću poljoprivrednu proizvodnju. "Iako se tim administrativnim merama udaljavamo od našeg cilja, a to je članstvo u Svetskoj trgovinskoj organizaciji, zaštita domaće proizvodnje je nepohodna", rekao je Bulatović, najavljujući da će uskoro na saveznom nivou biti osnovana antimonopolska komisija. On je istakao da je namera vlade da ograniči uvoz robe široke potrošnje, a ne uvoz reprod materijala i opreme za proizvodnju.

Premijer je najavio i snižavanje poreza na uvoz opreme sa tri na deset odsto. "Ušli smo u sukob sa uvozničkim lobijem i nastojaćemo da objedinimo uvoz akcizne robe, ne zbog monopola, već da bi zaveli red", kazao je Bulatović i dodao da bi Savezna vlada mogla da bude finansirana samo od taksi na kafu i cigarete. On je najavio i izmene u poreskom sistemu, odnosno da će uskoro biti uvedeno oporezivanje dodatne vrednosti. (Beta)

Zašto sindikat "Vitala" upozorava vladu

Ulje isparava kod preprodavaca

Vrbas - Nezavisni sindikat fabrike ulja "Vital" u Vrbasu, upućenog Republičkoj vladi, da će tržištu obustaviti isporuku jestivog ulja, ukoliko ne bude promenjena blagonaklona politika nadležnih organa prema mahinacijama lažnih biznismena. Tim povodom, Slavko Vlaisavljević, predsednik ovog sindikata, za Danas kaže:

- Ako ovakva politika cena, koju diktira republička vlada, bude nastavljena, posloводство "Vitala" radnicima ne može da garantuje uspešan završetak poslovne godine. Kao većinski sindikat u ovom kolektivu mi to nećemo dopustiti i ukoliko Vlada ništa ne preduzme pozvamo sindikate ostalih proizvođača jestivog ulja da se pridruže našoj akciji. Verovatno će se moji poslodavci ljutiti što ovo kažem, ali je naprosto smešno obećanje vladinih zvaničnika o boljem snabdevanju tržišta kada je poznato da će "Vitalovi" proizvodni pogoni proraditi tek početkom avgusta, jer je remont započeo pre nekoliko dana.

Prema Vlaisavljevićevim rečima radnici "Vitala" su zadovoljni prosečnom zaradom od 2.900 dinara i neće dopustiti da im nečije neodgovorno ponašanje ugrozi standard. On naglašava da su potrošači još krajem prošle godine prihvatili novu cenu: jestivog ulja od 9.5 dinara za liter i ukoliko Vlada uskoro ne poviši zaštitnu cenu, koja je za jedan dinar niža, uljara u Vrbasu neće moći da izmiri troškove proizvodnje i dažbine prema državi. Vlaisavljević ističe da bi Vlada morala ozbiljnije da se pozabavi preprodavcima jestivog ulja, koji na Kosovu ovaj proizvod prodaju i po 25 dinara za liter bogateći se na nezakonit način.

- Izazivanjem veštačkih nestašica, ovi lažni biznismeni ne samo da se nezakonito bogate, već izbegavanjem plaćanja poreza, od prodane robe na crnom tržištu, ugrožavaju državu, državne fondove, proizvođače sunco-kreta i sve zaposlene u uljarskoj industriji, zaključuje Slavko Vlaisavljević.

S. Luković

Beogradska berza

Najatraktivnije obveznice NBJ

Beograd - Tokom prvih šest meseci trgovine na Beogradskoj berzi ostvaren je promet u vrednosti od 3.015.458.042 dinara u 3.800 transakcija - izjavila je direktor Beogradske berze Pava Zečević na juče-rašnjoj konferenciji za novinare.

Po njenim rečima, u strukturi realizovanog prometa najviše je obveznica Narodne banke Jugoslavije - 43 odsto, zatim dolaze obveznice SR Jugoslavije - 26 odsto, komercijalni i blagajnički zapisi - 24 odsto, te obveznice Fonda penzionog i invalidskog osiguranja - 4 odsto, akcije - dva, i menice jedan odsto.

Od početka godine na Beogradskoj berzi primarno se trgovalo akcijama 12 banaka, medju kojima su AIK banka Niš, Panonska banka, Privredna banka Novi Sad, Privredna banka Pančevo. U sekundarnoj trgovini realizovane su dve transakcije akcijama Turist banke, dok se u ponudi na slobodnoj vanberzanskoj trgovini nalaze akcije koje je Vojvodjanska banka iz svog portfolija iznela na Berzu - akcije pet banaka i dva preduzeća. Kamatna stopa u trgovini komercijalnim i blagajničkim zapisima kretala se od 6 do 8 odsto na mesečnom nivou.

Najveći obim prometa tokom juna ostvaren je u trgovini obveznicama NBJ, a iznosi 44 odsto ukupnog janskog prometa. Vrednost realizovanog prometa u trgovini ovim obveznicama na Beogradskoj berzi u junu iznosio je oko 220 miliona dinara, što je za 82,3 odsto više nego u maju.

Milko Štimac, iz marketinga Beogradske berze naglasio je da je "novost u našem poslovanju osiguranje hartija od vrednosti, kako emisija, tako i plasmana". On je dodao da je do sada na Beogradskoj berzi osigurano devet emisija i sedam plasmana.

M.S.

Koliko će biti novih mesta za bruce u Srbiji Danas odgovor ministarstva

Beograd - Ministarstvo prosvete Republike Srbije danas će odlučiti koliko će novih mesta za upis u prvu godinu studija na univerzitetima u Srbiji, nakon okončanja upisa u prvom upisnom roku, biti odobreno-saznaje Danas iz kabineta ministra prosvete Jove Todorovića.

Zbog velikog interesovanja i velikog broja kandidata koji su ostali ispod crte, većina fakulteta uputila je predlog Ministarstvu prosvete za proširenje rang-lista. Ono što se sigurno zna je da će dodatnih mesta biti, ali samo za sufinansirajuće studente.

Kako saznajemo na fakultetima, Pravni fakultet može da primi još 400 bruce, a Filološki fa-

kultet je tražio dodatnih 135 mesta za sufinansiranje u Beogradu i 50 u Kragujevcu. Filozofski fakultet je predložio proširenje svoje liste za 123 kandidata, a Defektološki za 20.

Kao i ranijih godina, manjak kandidata i ove godine su imali na Tehnološko-metalurškom, Fizičkom i Fakultetu fizičke hemije, gde ima slobodnih mesta za obe kategorije studenata, a nedovoljan broj prijavljenih je i na Matematičkom i Mašinskom fakultetu.

Oni, koji i pored proširenja lista, nisu uspeali da se upišu na željene fakultete, moći će da konkurišu u sledećem upisnom roku, koji će se održati početkom septembra.

M.V.

Izveštaj Američkog instituta za mir o budućnosti Srbije (1)

Slobodan Milošević je ranjiv

Čvrsta valuta, gorivo vlasti:
Milošević na predizbornoj konvenciji SPS

U Institutu za mir Sjedinjenih Američkih Država 25. aprila 1998. je vođen sastanak Radne grupe "Bosna", koja je diskutovala o budućnosti Srbije i Miloševićevog režima. Radna grupa se sastojala od predstavnika vladinih agencija i nevladinih organizacija koje su stručne za pitanja Balkana. Pod predsjedateljstvom bivšeg ambasadora SAD u Bosni i Hercegovini Džona Menzisa, radna grupa je diskutovala o primeni mirovnog sporazuma za Bosnu, kroz analizu 1997. i 1998. godine. Shvatajući da Bosna ne može opstati kao demokratska država dok se nalazi u regionu koji nije stabilan i demokratski, Institut je počeo diskusiju o balkanskom prostoru i izglecima za njegov politički i ekonomski razvoj.

Cilj Instituta nije bilo postizanje konsenzusa unutar grupe, nego istraživanje problema i opcija za njihovo rešavanje. Ovde je dat pregled diskusija tokom rada grupe od višeg člana grupe Daniel Server, činovnika za programe Lauren Van Metre i asistenta za istraživanja Kristine Herrmann i Albert Cevallos. Danas objavljuje u celini ovu analizu.

Iako opstaje na ostacima najvažnijih poluga moći, Slobodan Milošević je ranjiv. Nastavak njegove vladavine zavisi od sposobnosti da učvrsti svoj politički sistem, uglavnom od novca zarađenog od prodaje državne imovine.

Kao što je radio krajem osamdesetih, Milošević i sada manipuliše srpskim nacionalistima, zabrinutim za Kosovo, što je osnova njegove nesigurne političke pozicije kod kuće. Javna apatija zbog ekonomskih teškoća i nedavni rat u Bosni, pokazuju da Milošević možda neće više moći da računa sa kartom nacionalizma pred srpskom javnošću. Među običnim ljudima je rašireno mišljenje da kosovska kriza može učvrstiti Miloševićev režim, ali ne i doneti mnogo za Srbiju.

Jačanje pozicija ultranacionaliste Vojislava Šešelj suguje da je on budući naslednik, čime Milošević manipuliše, prikazujući se kao poželjniji međunarodnoj zajednici. Demokratska opozicija je slaba i nezadovoljna podrškom koju međunarodna zajednica daje Slobodanu Miloševiću. Slučaj Mila Đukanovića, izabranog za predsednika Crne Gore 1997, je jedan od nekoliko znakova nade. Đukanović još nema političku bazu u Srbiji pa zato nije pravi Miloševićev rival.

Da li je Milošević neophodan?

Posle datog opisa, nameće se pitanje da li je Miloševićovo vladanje dobro za Srbiju? Milošević vlada kao personalni autokrata i nije u stanju da donese i uspostavi stabilne političke i ekonomske institucije.

Kao rezultat te činjenice, tranzicija u Srbiji će biti teška, a možda i nasilna. Zato se moraju aktivirati opcije ostalih lidera, kako bi se uspostavile demokratske institucije i izbegla haotična tranzicija ka vladavini drugih autokrata. Neizvestan je napredak i u Bosni i na Kosovu ako Milošević i dalje bude prepreka demokratiji. Zbog toga je došlo vreme da prestane zavisnost međunarodne zajednice prema Miloševiću, nastala posle postizanja

Dejtonskog mirovnog sporazuma. Miloševićev dolazak na vlast je usko povezan sa ukidanjem autonomije Kosovu, pa bi bilo neizvodljivo da on postigne sporazum sa

nacionalizma i motivisati njegove nosioce na borbu za što veći stepen demokratije u Srbiji.

Ublažavanje međunarodne izolacije Srbije može takođe biti efika-

većoj meri zavisi od Beograda i demokratizacije Srbije. Što se duže ovaj proces bude odlagao, sve više će tranzicija političke

Srpski nacionalisti nisu inherentno antidemokrate i uživaju bitnu podršku naroda

Kosovarima bez opasnosti po sopstveni politički opstanak.

Političke opcije

U traženju alternativa autokratiji, međunarodna zajednica mora uzeti u obzir napore demokratskih partija, nevladinih organizacija i nezavisnih sudija da se što bezbolnije prođe kroz tranziciju. Pored toga, u Miloševićevom okruženju se može pronaći legitimni naslednik: bivši aparatčici su dokazali kroz celu istočnu Evropu da su u stanju da organizuju pouzdanu

sno. Kontakt sa Organizacijom za bezbednost i saradnju u Evropi (OEBS), može ojačati demokratsku opoziciju i pomoći uspostavljanju političkih institucija potrebnih za stabilnu tranziciju i za demokratsku vladavinu.

Nadalje nije moguće moroljubivo rešenje za Bosnu i Kosovo sa vladajućim režimom. Srpski narod zaslužuje bolje i treba da dobije mogućnost da uživa u prosperitetu i slobodi, u okviru otvorenog i demokratskog društva. Američki uspeh na Balkanu zavisi od uspo-

moći u Srbiji biti traumatičnija i opasnija po region.

Politička i ekonomska katastrofa

Na skupu je preovladalo mišljenje da Slobodan Milošević, iako dominantna figura u SRJ, ne uživa više onako jaku podršku kao u ranim devedesetim. Shodno izveštaju iz marta 1998. Američke informacione agencije (USIA), u Srbiji je čak 58 procenata stanovništva protiv Miloševića, a tek 38 odsto onih koji su za njega. Miloševićeva "aura nepobedivog" je isparila, posebno posle masovnih protesta 1996-97. Nekoliko nedavnih promašaja su uzdrmali režim, ali oni još nisu ozbiljna pretnja njegovom režimu.

Nalazeći se na ustavno slaboj poziciji predsednika SRJ, Milošević se sada drži proverenog recepta vaninstitucionalne kontrole svih nivoa vlasti: policije, elektronskih medija, armije. Iako on toleriše relativno slobodnu štampu, sa otprilike polovinom nacionalnog tiraža, koja ga kritikuje i suprosvetljuje mu se, Milošević ne dozvoljava nikakav ozbiljan izazov za svoju vlast i donosi sve važne odluke sam, sa neznatnim ili nikakvim poštovanjem zakona i Ustava. U ovom trenutku on pokušava da učvrsti svoje pozicije u Crnoj Gori, Kosovu, medijima i univerzitetu.

Čvrsta valuta daje gorivo Miloševićevoj vlasti. Prošle godine on je kupio sebi moć prodajom Srbija Telekom, kada su 49 odsto ovog sistema postali vlasnici Stet iz Italije i OET iz Grčke, za 1,2 milijarde dolara. Iako je vlada izjavljivala da će ovaj novac biti korišćen za razvoj srpske ekonomije, kroz investicije u proizvodne i izvozne programe, masa sredstava je potrošena na plate i penzije pre septemarskih izbora, u cilju stabilizacije podrške Miloševićevoj Socijalističkoj partiji i njihovim komunističkim saveznicima, koje predvodi njegova žena. Dalje prodaje su predviđene, uključujući i prodaju državne kompanije za energiju.

Sutra: Šešelj je sledeći

Tranzicija u Srbiji će biti teška, a možda i nasilna. Zato se moraju aktivirati opcije ostalih lidera, kako bi se uspostavile demokratske institucije i izbegla haotična tranzicija ka vladavini drugih autokrata. Neizvestan je napredak i u Bosni i na Kosovu ako Milošević i dalje bude prepreka demokratiji. Zbog toga je došlo vreme da prestane zavisnost međunarodne zajednice prema Miloševiću, nastala posle postizanja Dejtonskog mirovnog sporazuma

državnu administraciju i, generalno, postojane demokratije.

Sa slabom demokratskom opozicijom, koja je u haotičnom stanju na nacionalnom nivou, buduće lidere treba tražiti na nižim lestvicama, među lokalnim vlastima izvan Beograda. Uspešni naponi SAD u istočnoj Evropi tokom osamdesetih da se afirmišu novi lideri pokazali su se efektivnim i zato zapadne vlade moraju usvojiti slične programe za Srbiju.

Srpski nacionalisti nisu inherentno antidemokrate i uživaju bitnu podršku naroda. Sjedinjene Države bi trebalo da naprave napor u pogledu razumevanja srpskog

stave legitimnih, stabilnih i demokratskih režima, zbog čega je došlo vreme da međunarodna zajednica identifikuje i podrži alternativne političke lidere i razvije suštinski demokratski programe za Srbiju.

Diskretan kontakt sa radikalima mogao bi pomoći u pripremanju alternative vladajućem režimu. S druge strane, podrška Šešelju kao alternativni za Miloševića, uzdrmala bi demokratsku opoziciju i mogla uticati na rast snage opasnih političkih opcija.

Poslednji događaji na Kosovu su doneli kritiku srpske uloge u našem javnom mnjenju, pojačavajući fak- ta da mir na Balkanu u naj-

Sa slabom demokratskom opozicijom, koja je u haotičnom stanju na nacionalnom nivou, buduće lidere treba tražiti na nižim lestvicama, među lokalnim vlastima izvan Beograda

Marama - znak netolerancije?

Zato što nije bila spremna da se odrekne dela odeće koji predstavlja „deo njene ličnosti“, Avganistanka-Nemica Ferešta Ludin nije primljena za nastavnicu u nemačkoj državnoj školi

Specijalno za Danas

Bon - Član četiri nemačkog ustava glasi: „Sloboda vere, savesti i sloboda verskog i svetovnog opredeljenja je nepovrediva.“ Ali, kao što je poznato, ne šeta svako s ustavom pod miškom, a i onima koji bi morali da ga poznaju uvek ostaje mogućnost da ga tumače ovako ili onako.

Dakle, bez obzira na citiranu apsolutnu slobodu verskog opredeljenja, muslimanka Ferešta Ludin, rođena pre 25 godina u Avganistanu i, kao što prezime kaže, udata za Nemca, te nemačka državljanka, ne može da bude primljena u državnu službu kao nastavnica iako ispunjava sve uslove - osim jednog: nije spremna da se na časovima odrekne marama koja, kako kaže, „predstavlja deo njene ličnosti“.

Politički simbol

Proteklih dana „slučaj Ludin“ bio je vruća tema u saveznoj zemlji Baden-Virtemberg: može li Ludinova, s maramom na glavi, da predaje u školi ili ne?

Oko toga su se lomila koplja kako za stolovima u pivnicama, tako i u Landtagu i na stranicama štampe. Sada je ministarka za kulturu ove savezne zemlje Aneta Šavan (CDU) najzad odlučila: ne može.

Ministarka je objasnila da nošenje marama ne predstavlja versku obavezu muslimanke. Opredeljenje „za“ ili „protiv“ marama pre je u islamskom svetu predmet sporova i izraz razgraničenja od onih druge vere.

U prilog takvoj oceni ministarka navodi činjenicu da većina muslimanki u svetu ne nosi maramu. Štaviše, „marama je u raspravama koje se vode u islamskom svetu i simbol kulturnog razgraničenja, a time i politički simbol. Ako gospođa Ludin uprkos tome insistira da tokom nastave nosi maramu, onda ona ne može da bude zaposlena u školi“.

U javnoj školi nastavnica mora da predstavlja primer, ona je predstavnik države i njenih normi. A jedna od vrlo značajnih normi je tolerantnost i nastavnik tu tolerantnost mora da pokaže

izjavila je ministarka Šavan obavestavajući javnost o odluci.

Ona dodaje da u javnoj školi nastavnica mora da predstavlja primer, ona je predstavnik države i njenih normi.

A jedna od vrlo značajnih normi je tolerantnost i nastavnik tu tolerantnost mora da pokaže. A ako Ludinova insistira na marami, ona time jasno pokazuje da nije u stanju da shvati kakvu poruku tom ličnom odlukom upućuje javnosti i nije svesna političkih posledica i zloupotrebe verskih simbola kao političkih poruka.

Aneta Šavan takav stav objašnjava time što se, na žalost, na devojčice u muslimanskim porodicama, u kojima su majke već odbile da nose maramu, sada vrši pritisak da ih one nose. Ministarka se istovremeno nada da će njena odluka predstavljati jasnu poruku da se na kraju 20. veka više nijedna devojčica ne sme prisiljavati da nosi takav simbol kulturnog razgraničenja.

Ona istovremeno dodaje da se odluka ne odnosi na sve muslimanke i da time nije uvedena generalna zabrana nošenja marama u javnim školama, jer bi to bilo i protivustavno; tu se setila člana 4. Ali, u državnu službu s maramom na glavi ne može.

Šavenova je osetila potrebu i da objasni u čemu je razlika između nošenja krsta ili odeće nekog hrišćanskog reda i marama na glavi: danas u hrišćanskim simbolima više niko ne vidi političke simbole, misli ministarka, članica jedne katoličke stranke. Dalja razrada teze je, istina, donekle nejasna. Kao, način života povezan s nošenjem krsta nije obavezan za svakog hrišćanina i nijedno dete, za razliku od marama, nije prisiljeno da nosi odeću nekog (hrišćanskog) reda.

Zanimljivo je da je ministarka Šaven dozvolila Ferešti Ludin da - s maramom na glavi - završi praksu uz obrazloženje da država ima monopol na obrazovanje, te je obavezna da svakom i omogući da završi školovanje. Navodno, i sada je ministarka - koja je inače potpredsednica Centralnog komiteta katolika - bila spremna da zaposli Ludinovu, jer ne može da se pomiri s idejom da se ograničavaju verske slobode i to, povrh svega, jedne žene.

U tome je Šavenova imala saveznika u predsedniku zemaljske vlade Ervinu Tojfelu, koji je rekao da ga „više interesuje šta je u glavi, nego šta je na njoj“. Ali, kako se to kaže, politička konstelacija bila je sasvim drugačija i ministarka je na kraju bila primorana da donese pomenutu odluku.

Osim liberala, sve stranke protiv

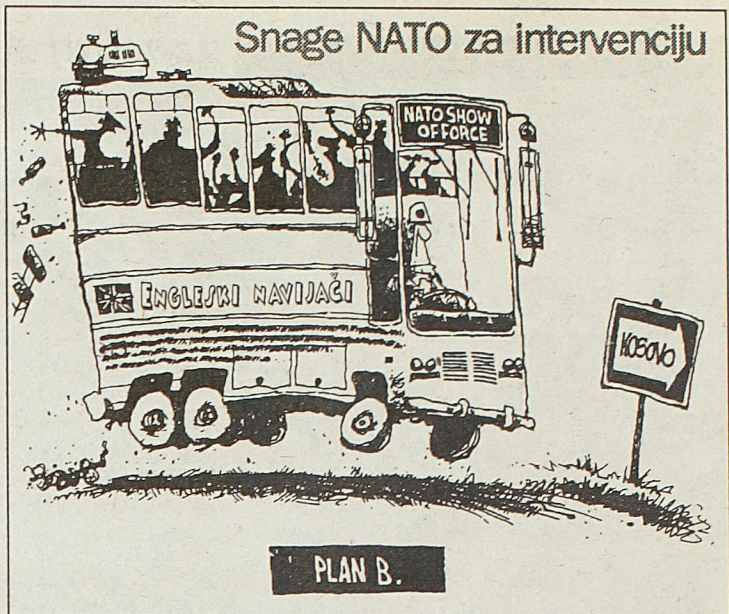
Predstavnici svih stranaka, osim liberala, izjasnili su se protiv zapošljavanja mlade Avganistanke-Nemice, ukoliko se ne odrekne marama. Predsednik parlamentarne frakcije CDU Ginter Etinger pozdravio je odluku, jer „izražava mišljenje većine poslanika CDU“ i predstavlja „presedan koji će imati dalekosežan značaj kada je reč o budućim slučajevima“ (te vrste).

Predstavnica Zelenih Bigi Bender takođe je bila protiv prijema Ludinove, jer navodno nasuprot slobodi nastavnice da nosi maramu stoji „negativna sloboda“ učenika koji, valjda, moraju da je gledaju s tom maramom i tako imaju negativan primer pred očima.

Najzad, šef socijaldemokrata Uli Maurer potegao je već pomenuti argument da nošenje marama u islamu nije obaveza. On u stavu Ludinove pre vidi „demonstraciju“ fundamentalističke struje unutar islama koja nema nikakve veze s osnovnim vrednostima nemačke (hrišćanske) demokratije.

Postoji i teza da je Ferešta Ludin bila samo oruđe u rukama fundamentalista. Kao, da je njoj dozvoljena marama, odmah bi se javilo još nekoliko desetina muslimanskih nastavnica u Baden-Virtembergu koje bi zatražile isto pravo. Što bi sigurno opasno ugrozilo hrišćanski Baden-Virtemberg.

Nenad Briski

NIJUEVIR, NJUJORK

Zajmovi Aziji i Rusiji „utanjili“ kase svetskih bankara

Prvi put od 1977, Međunarodni monetarni fond moraće da pribegne rezervnim sredstvima iz takozvanih Generalnih sporazuma o zajmovima (GAB), kojima su obuhvaćene 22 najbogatije zemlje sveta

Vašington - Sredstva Međunarodnog monetarnog fonda raspoloživa za slučaj krize smanjena su posle dodele najnovijeg zajma Rusiji na najniži nivo od početka osamdesetih godina, izjavio je novinarima jedan od direktora Fonda Stenli Fišer. Stoga će Fond, prvi put od 1977, morati da pribegne rezervnim sredstvima iz takozvanih Generalnih sporazuma o zajmovima (GAB), kojima su obuhvaćene 22 najbogatije zemlje sveta.

GAB je rezervni fond osnovan 1962. radi odbrane svetuskog monetarnog sistema, a MMF će morati da ta sredstva koristi pošto je paketom pomoći od više milijardi dolara Indoneziji, Južnoj Koreji i Tajlandu iscrpeo svoje redovne rezerve. MMF danas raspolaže s 31 milijardom dolara koje može odmah da isplati, a to predstavlja 44,7 odsto njegovih obaveza, izjavio je Fišer.

Posle novih kredita MMF od 11,2 milijarde dolara Rusiji u okviru međunarodnog paketa od 22,6 milijardi dolara - ne računajući 8,4 milijarde dolara koje će uzeti iz GAB - raspoložive rezerve Fonda će se smanjiti na 17 milijardi dolara, a stopa likvidnosti na 19,4 odsto.

Ako se uračunaju sredstva koje MMF namerava da uzme

iz rezervnog fonda, raspoložive rezerve iznose 25 milijardi dolara, a stopa likvidnosti 29 odsto, što je nešto manje od limita od 30 odsto ispod kojeg Fond ne može lako da se suoči sa svojim obavezama, rekao je Fišer.

MMF ovog puta ipak neće morati da kao ranije pribegne bilateralnim sporazumima o zajmovima. Jedan od najvećih takvih kredita - 18 milijardi dolara - ugovoren je 1992. sa Saudijskom Arabijom. Fišer je podsetio da su članice MMF septembra prošle godine odlučile da do kraja 1998. povećaju kapital Fonda za 45 odsto, ili gotovo 90 milijardi, na 290 milijardi dolara. Istovremeno će se udvostručiti - na 50 milijardi dolara - i sredstva raspoloživa u okviru GAB.

MMF više ne planira da se zadužuje na finansijskim tržištima, čak i ako je to „tehnički“ izvodljivo, izjavio je Fišer. Od početka krize u Aziji MMF se angažovao s ukupno 35 milijardi dolara pomoći za tri najteže pogođene zemlje u regionu - Južnu Koreju, Tajland i Indoneziju. Trenutno pasiva MMF dostiže 72 milijarde dolara, a s novim zajmom Rusiji povećaće se na 87 milijardi, uključujući i 8,5 milijardi dolara iz GAB. (Beta, AFP)

CITAT Danas

„Mislim da su Amerikanci u principu loši kuvari i da ne znaju kako da jedu.“

BORIS JELJCIN, ruski predsednik, hvaleći knjigu receptata Barbare Buš, prilikom nedavne posete njenog muža Džordža Moskvi

Prosinečki teži od prosvetara

Slomivši štrajk prosvetnih radnika, hrvatska vlada „uspešno“ isprobala model razbijanja socijalnog protesta

Zagreb - Hrvatski je predsjednik najavio svoje produženo, dvomjesečno odmaranje. Dvor se ovih dana preselio na Brijune, a u međuvremenu će se već više puta dograđivati i obnavljani prostori na Pantovčaku ponovo preuređivati.

Tuđman je tako još jednom manifestirao nevjerovatan socijalni autizam. Pokazao je neshvatljivo ignoriranje sve masovnijeg i masivnijeg socijalnog nezadovoljstva. Vlast je upravo odbila zahtjeve prosvjetara da im se povećaju mizerne plaće, a unatoč odluci Ustavnog suda žilavo pokušava eskivirati i plaćanje duga umirovljenicima, tvrdeći da država za to nema novaca. Ali za tko zna koje već preuređenje vladarskih odaja uvijek se nađe.

Predsjednički dvori već su obnavljani i proširivani, raskošno su uređeni i Banski dvori u kojima stoluje vlada, nije se štedjelo ni u oblaganju Sabora u mramor i pozlatu. U luksuziranju Tuđmanova vlast nikako nema mjere. Može joj biti. U svoje kovčeg za odmor hrvatski je predsjednik spakirao i model razbijanja socijalnog prosvjeda, koji je upravo isproban na štrajku prosvjetnih radnika.

Drastična reakcija

Nezadovoljstvo u zbornicama skuplja se godinama. Tvrdeći da su u startu podcijenjeni, školski sindikati traže primjenu zapadnih standarda po kojima je prosječna plaća u državi ujedno i najniža nastavnička plaća. Vlada neprestance odvrća da je to u sadašnjim hrvatskim prilikama neodrživo. Kao, država je tek izašla iz rata, svi se moraju stisnuti, treba imati strpljenja...

Prosvjetari su se odlučili za javni pritisak, povremeno su posezali za upozoravajućim štrajkovima, da bi na koncu, pri samom kraju školske godine, ušli u štrajk do ispunjenja zahtjeva.

Ima mišljenja da su sindikati isprovocirali konflikt iz nekih uskih, liderskih pobuda. Ali, suština njihova spora s vladom - nesumnjivo je socijalne prirode. Čini se da su ocijenili kako je i za njih kucnuo čas. Posljednjih se mjeseci mnogo govorilo o tome da je državna kasa sve

Reagujući krajnje neprimereno, vlada je pokazala hronično pomanjkanje senzibiliteta ne samo za profesore, nego i za školu i učenike. Posežući za arbitrarnom odlukom u jednom u suštini malom sporu, ponovo je iskazala nemoć u razrešavanju konfliktnih situacija i još jednom potvrdila reputaciju da se, suočena s problemima, ponaša poput slona u staklarnici

punija, znalo se da je u pripremi rebalans proračuna. Prosvjetari su, po svemu sudeći, ocijenili da je trenutak: sad ili nikad. Tempiranje štrajka u vrijeme kada se školska godina privodi kraju činilo se kao snažan, ali logičan izbor. Suština je štrajka da udara gdje najviše boli, tamo gdje će se su-

Umetnost socijalnog autizma: Predsjednik Tuđman s Miroslavom Ćirom Blaževićem i hrvatskim fudbalerima nakon povratka hrvatske reprezentacije iz Francuske

protina strana osjetiti najviše pogođena.

Vlada je reagirala neočekivano i drastično. Na štrajk školskih sindikata odgovorila je odlukom o prijevremenom prekidu nastave, što je apsolutni presek u povijesti školstva. Zakonski, nastavu je mo-

ministar poručivao je da su ravnatelji dužni osigurati popravljane i zaključenje ocjena, ali događalo se da su na tom poslu angažirane i čistačice.

Umjesto pregovora sa sindikatima, vlada je pokušala nahuškati javnost protiv prosvjetara. Pojedini su ministri izjavljivali da su učitelji i nastavnici bolje plaćeni, a rade manje od drugih državnih službenika, te da ove stoga treba nagraditi iz ušteda, koje će, navodno, nastati kada se prosvjetnim radnicima zbog štrajka uskrate plaće.

Nagrade za štrajkbrehere

Pokazalo se da sindikalne zahtjeve vlada ne odbija iz financijskih razloga. Sindikati su izračunali da je za njihovo pokrivanje potrebno oko 270 milijuna kuna. A toliko, primjerice, iznosi jedna trećina duga Dubrovačke banke, što ju je država odlučila sanirati. Ili, toliko stoji podizanje nove tribine na „Dinamovom“ stadionu; stara je, naime, porušena u skladu s Tuđmanovim megalomanskim planovima o proširenju stadiona.

Zlatko Šešelj, ravnatelj privatne gimnazije u Zagrebu, ustvrdio je da nogometna zvijezda Robert Prosinečki financijski teži više od onoga što traže prosvjetari, a njegov je ugovor, navodno, plaćen iz proračuna. Na koncu je i potpredsjednik vlade Borislav Škegro javno obznanio da pare nisu problem, da bi država lako na-

bez pritiska štrajka slobodno odlučio o rebalansu proračuna samo je izgovor za časnno povlačenje.

Mada je opozicija snažno podržala nastavničke zahtjeve - na toj se temi prvi put uspjela ujediniti - sve je bilo uzalud. Nije bilo koristi ni od toga što je i dio HDZ dao naslutiti da zahtjeve prosvjetara smatra opravdanim (tako je predsjednik Sabora, Vlatko Pavletić, javno podsjetio da se on, kao svojedobno ministar prosvjete, bio izborio za vrlo pristojne plaće učitelja i nastavnika, ali su one u međuvremenu srozane).

Potpuni poraz

Štrajk je de fakto okončan potpunim porazom. Doduše, vladajuća je stranka ipak predložila dodatni novac za školstvo, ali ne za plaće nastavnika, nego za isplatu božićnica, jubilarnih nagrada i sličnih davanja. Vlada je donijela i zaključak da se u idućoj godini predvidi rast sredstava za školstvo, koja bi trebala rasti nešto brže od izdvajanja za ostale javne službe. Ali, sindikati upozoravaju da se u državnom buxetu, koji je u međuvremenu rebalansiran, udio prosvjete dodatno smanjio, te da je sada definitivno među najnižima u Evropi.

Školska godina u Hrvatskoj ipak je okončana u zakonskim okvirima. Nakon što zakluče ocjene svojim učenicima i obave ostale poslove koji ih čekaju, i prosvjetari mogu na zasluženi odmor. Ali, naravno, ne na Brijune i ne na dva mjeseca. Za razliku od šefa države, koji će se iz duge ljetne nirvane vratiti u rasipnički obnovljene Dvore, njih najesen čeka stara mizerija.

Slamanjem štrajka prosvjetara vlast je uputila snažnu poruku da se pritiskom ništa ne može postići. Tvrde se da je strah od lančane reakcije bio i glavni razlog

makla ta sredstva, ali da se pritiscima neće popustiti.

Vlada je bila spremna financirati čak i povećan broj mjesta na fakultetima i u srednjim školama, kako bi se naknadno upisali eventualno neocijenjeni učenici. Dok se organizatorima štrajka prijetilo prekršajnim pri-

Štrajkači jednako „četnici“

Tvrde da prosvjetari manipuliraju učenicima dovedene su do usijanja izjavom jednog od sabornika HDZ, koji je ustvrdio da štrajkaši guraju djecu u prve redove te da su po tome jednaki „četnicima“.

Na svaku najavu da bi se prosvjetari mogli uputiti prema Saboru ili Vladi, oko tih visokih adresa raspoređivane su enormne policijske snage.

Na koncu je sindikate javnih službi izvan štrajka Vlada navela da joj izraze divljenje i zahvalnost, a kolegama u štrajku zaprijetje.

javama, za one koji ne štrajkuju - izglasana je posebna premija. Za štrajkbrehere određena je nagrada u visini približne prosječne plaće.

Pritisak je bio prevelik, a pred neizvjesnošću ljetnih upisnih rokova osipala se i početna učenička i roditeljska solidarnost, pa su prosvjetari popustili. Njihovo obrazloženje kako hrvatskom Saboru prepuštaju da

njena oštra postupanja. Vlada se tvrdoglavo oduprla, navodno, ne samo zbog svoje i dosad više puta ispoljene socijalne bešćutnosti, nego i iz straha da bi joj se, ako samo jednom popusti, svakoga dana pod prozorima mogli jatiti neki novi socijalni nezadovoljnici. Ali, na toj se osnovi socijalni mir ne može uspostaviti.

Jelena Lovrić (AIM)

Hans Šumaher najavio kažnjavanje
RS zbog sporog povratka izbeglica

Banjaluka pred sankcijama

Sarajevo - Zamenik Visokog predstavnika međunarodne zajednice u BiH Hans Šumaher izjavio je da nije zadovoljan primenom zaključaka Banjalučke konferencije o povratku izbeglica i najavio sankcije za Republiku Srpsku zbog izostanka saradnje u rešavanju brojnih problema povratka.

U intervjuu za sarajevski Dnevni avaz, Šumaher je kazao da su rezultati vlade Milorada Dodika u vezi s povratkom izbeglica i raseljenih osoba u RS razočaravajući. „Mi ćemo nastaviti s pritiskom na njih (srpske vlasti) i vrlo brzo se mogu očekivati sankcije Banjaluci“, rekao je Šumaher. On je istakao da se međunarodna zajednica sada usredsredila na povratak izbeglica u zapadni deo Bosanske Krajine - Banjaluku, Prijedor i Posavinu, dodajući da su opstrukcije i otpor „tvrdolinijsa“ povratku izbeglih u istočni deo RS dosta veliki.

„Ima tu niz vratova koje bi trebalo polomiti i mi ćemo sa tim poslom početi“, rekao je Šumaher. On je takođe rekao da ni bošnjačke vlasti „nisu ispunile očekivanja Visokog predstavnika“, posebno u vezi s povratkom u Sarajevo

gde se od 3. februara, kada je usvojena Sarajevska deklaracija, vratilo 477 Srba, 365 Hrvata i 47 „ostalih“.

Prema njegovim rečima, glavni problem povratka u Sarajevo predstavlja činjenica da je veliki broj ljudi „zauzeo dva ili više stanova i da se tu ništa ne rešava“. Šumaher je rekao da je njegov ured očekivao da će se do 1. aprila rešiti oko 500 takvih slučajeva, a do 1. jula još 1.500, ali da su rešena samo 24, jer vlasti tvrde da ne mogu naći stare vlasnike stanova.

„Mi im ne verujemo“, kazao je zamenik Visokog predstavnika i odbacio tvrdnje kantonalnih vlasti da međunarodne organizacije „nisu završile popravku nijedne kuće“, podsetivši da je Sarajevu data pomoć od 22 miliona dolara. „To pokazuje da je međunarodna zajednica krajnje ozbiljno shvatila važnost povratka u glavni grad BiH i za to odvojila određena sredstva“, rekao je Šumaher.

Govoreći o sankcijama prema Sarajevu, on je kazao kako ured Visokog predstavnika nije uveo sankcije, već su zemlje prisutne u BiH „stopirale pomoć“. (Beta)

Ruska Duma odlučuje o vladinim ekonomskim merama

Jelcin apeluje protiv opstrukcije

Moskva - Ruski predsednik Boris Jelcin juče je apelovao na poslanike u donjem domu ruskog parlamenta, Dumi, da u odlučujućoj debati prihvate vladin program ekonomskih mera usmerenih na oporavak ruske privredne i finansijske situacije. U obraćanju mahom opozicionim poslanicima, uoči dvodnevno zasjedanja Dume, Jelcin je rekao: „Svi smo mi

dinu iznositi 22,6 milijardi dolara. U celom paketu učestvuju MMF, Svetska banka, japanska Eksportno-importna banka, kao i druge veće finansijske institucije u svetu. Prema postignutom dogovoru, Rusija će prvih šest milijardi dobiti narednog ponedeljka, nakon sastanka upravnog odbora MMF. Nešto više od 14 milijardi predviđeno je za ovu, a ostatak zajma za narednu godinu.

Jelcinove jučerašnje reči su - u odnosu na neke njegove ranije poruke donjem domu, u kojima je pretio raspuštanjem parlamenta ili donošenjem predsedničkog dekreta u slučaju da Duma ne prihvati vladin program - manje konfrontirajuće.

Duma je do sada odobrila neke od nacrtanih vladinih novih zakona, jedan deo je odbila, a ostatak tek treba da uđe u razmatranje. „Nećemo biti u stanju da sprovedemo stabilizacioni program ukoliko ga vi ne odobrite“, rekao je Jelcin u poruci opozicionim poslanicima i potom dodao: „Program zavisi od vas. O nekim stvarima mogu ja da odlučim, ali njegova sudbina većim delom zavisi od vas.“

Povodom zakona koji je do sada Duma odbila, pomoćnik ruskog premijera Boris Njemcov izjavio je da je cena tog odbijanja „koliko i vrednost dobijenih kredita“ te da će „situacija sa budžetom biti veoma veoma teško poboljšana“ bez tih zakona.

Glavni predstavnik Rusije u pregovorima sa MMF, Anatolij Čubajs, juče je rekao da vlada „ima sigurne odbrambene mehanizme“ protiv opstrukcije od strane Dume. On je takođe rekao da Moskva „mora da preduzme veliki broj konkretnih koraka“ pre nego što MMF narednog ponedeljka i formalno odobri dogovoreni zajam. (Rojters)

Kirijenko najavio stezanje kaiša

Tokio - Rusija će biti u stanju da vrati svoje dugove koji se i dalje mogu savladati, izjavio je ruski premijer Sergej Kirijenko posle najnovije odluke o velikoj međunarodnoj pomoći od ukupno 22,6 milijardi dolara. „Nema opasnosti“ da se ta sredstva neće vratiti, izjavio je Kirijenko novinarima na kraju dvodnevne posete Japanu i dodao da će Rusija taj dug postepeno smanjivati. „Naš dug je na savladivom nivou od 44 odsto bruto domaćeg proizvoda (BDP)“, rekao je ruski premijer i objasnio da Rusi već duže vreme žive iznad svojih mogućnosti, „ali će taj pravac biti izmenjen“. Povodom odobrenja novih kredita Kirijenko je novinarima takođe izjavio da će zajmovi Međunarodnog monetarnog fonda biće iskorišćeni za konsolidaciju ruske centralne banke. (Beta, AFP)

jedan tim“ i potom, kako prenosi njegov sekretar za informacije Sergej Jastržemski, najavio da u budućnosti „neće biti državnih udara, promena ustava niti raspuštanja Dume“.

Dvodnevno zasjedanje Dume počinje u znaku odluke Međunarodnog monetarnog fonda, koji je Rusiji odobrio novi paket zajma čija će ukupna vrednost za ovu i narednu go-

Smene u vrhu mađarske policije Novi ljudi za nove zadatke

Budmipešta - Novi mađarski ministar unutrašnjih poslova Šandor Pinter razrešio je dužnosti načelnika mađarske policije i dvojicu njegovih zamenika zbog, kako je saopšteno, reorganizacije u policiji. Načelnik Zemaljske komande mađarske policije Laslo Forgač i njegovi zamenici zaduženi za javnu bezbednost i borbu protiv kriminala biće razrešeni dužnosti od 16. jula.

Pinter je najavio da će za novog šefa mađarske policije biti predložen dosadašnji zamenik glavnog direktora za javnu bezbednost Peter Orban i da je, s tim u vezi, pokrenuta inicijativa za njegov izlazak pred parlament.

Mađarski premijer Viktor Orban izjavio je po povratku iz Pariza da je smenu na čelu policije novi ministar izvršio „na osnovu dogovora s njim“. Orban je naglasio da on nije ni mislio da bi „novu koncepciju borbe protiv organizovanog kriminala mogli da slede oni koji su dosad vodili policiju“. „Pred nama su takvi zadaci, koji se mogu izvršiti samo sa za to podobnim ljudima“, dodao je mađarski premijer. (Beta)

Istražni postupak protiv Dinka Šakića

Odlbrana optužuje Vizentalov centar

Zagreb - Dokumenti koje je Centar „Simon Vizental“ predao hrvatskom Ministarstvu pravosuđa predstavljaju još jedan pritisak tog centra, ocenio je branilac zapovednika nekadašnjeg koncentracionog logora u Jasenovcu Dinka Šakića Ivan Kern.

„Novo u tim dokumentima, ako se tako može nazvati jedan papir s osamdevet imena, jesu upravo ta imena. Reč je o sitno napisanim imenima u jednoj četvrtini lista papira koja nabrajaju ljude iz SR Jugoslavije, SAD i nekoliko imena iz Zagreba. I to je sve“, izjavio je Kern zagrebačkom dnevniku „Jutarnji list“ Tužilaštvo te dokumente ispituje i analizira, pa još nisu uvršćeni u dokazni materijal, rekao je Šakićev advokat.

Kern je ocenio da bi „pošteno bilo da su, umesto pompeznih priča, dostavili i kopije izjava svedoka, kako bismo znali optužuju li nekoga ili ne, i koga optužuju“.

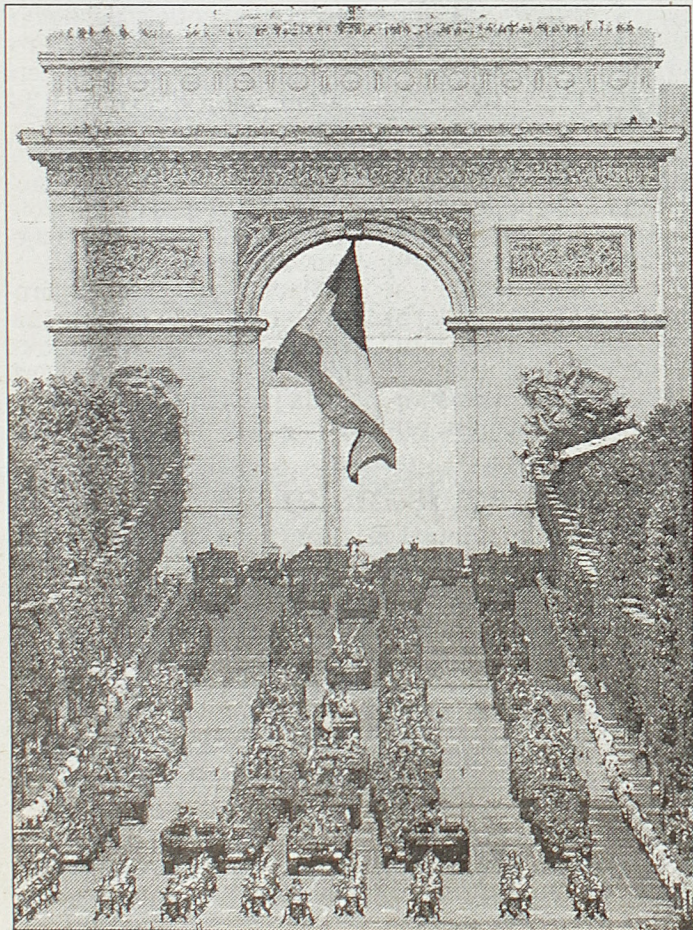
U ime Vizentalovog centra zamenici hrvatskog ministra pravosuđa Snežani Bagić-Ivan dokumente je predao Efraim Zurof, piše „Jutarnji list“. „Jedino što ja mogu da zaključim je da je reč o bivšim logorašima, no ni to ne znam, već nagađam“, rekao je Kern.

Istražni sudija u postupku protiv Šakića, Zdenko Konjić, u ponedeljak je ispitao Ružu Rubčić, 85-godišnju bivšu logorašicu iz logora u Staroj Gradiški. Konjić ju je saslušao u njenom stanu jer se zbog bolesti i starosti nije mogla pojaviti pred sudom.

Prema Kernovim rečima, u pismu koje je ranije uputila sudu Ruža Rubčić je navela da nema neposrednih saznanja o Dinku Šakiću, već samo o njegovoj ženi Nadi.

Za Nadi Šakić bivša logorašica napisala je da spada u one logorske čuvarke koje nisu bile nasilne, piše zagrebački „Jutarnji list“. (Beta)

Fudbal kao inspiracija

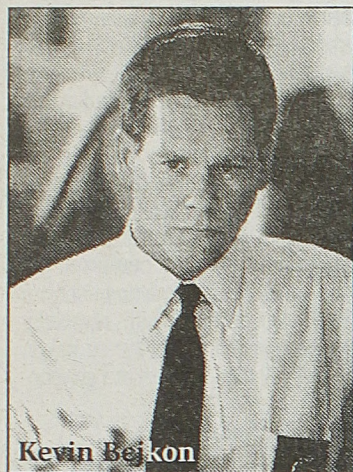
Tradicionalnom vojnom paradom na Jelisejskim poljima Francuska je juče proslavila svoj nacionalni praznik 14. juli. Glavnom avenijom Pariza marširalo je oko 6.000 učesnika ove parade (deo njih vidi se na ovoj Rojtersovoj fotografiji), a posmatralo ih je 600.000 ljudi. Povodom praznika predsednik Francuske Žak Širak poručio je svojim sugrađanima da i ubuduće odžde duh patriotizma i zajedništva iskazan tokom Svetskog prvenstva u fudbalu.

BIOSKOP

Raspolućene STRASTI

("Divlje strasti/Wild Things"; SAD, 1998; scenarista: Stiven Pitera; reditelj: Džon Meknauton; igrju: Kevin Bejkon, Mat Dilon, Niv Kempbel, Tereza Rassel, Deniz Ričards, Dafne Rubin Vega, Robert Vagner, Bil Marej; distributer: Tak)

Teško je precizno definisati šta je tim stvaralaca koji stoji iza filma "Divlje strasti" zaista želeo da postigne sa ovim i ovakvim ostvarenjem. Načelno i formalno, ta priča prezasićena zločinima, seksualnim aferama i svakodnevnim obrtima s jedne, ali i valjano odmerenom kombinacijom već afirmisanih i dolazećih glumačkih vedeta s druge strane, je mogla da bude pikantna, malčice otkaćena, neonoarova poslastica koja bi mimoilaženjem oveštalih holivudskih kanoana ponovo raskrinkala naličje idiličnog života u američkoj provinciji. Suštinski, međutim, glavni adut filma "Divlje strasti" svakako jeste rediteljski potpis Džona Meknautona, autora antologijske, nezavisne provokacije "Henri: portret serijskog ubice" (1990), dakle stvaraoca koji je trebalo da već postojeću narativnu konstrukciju optereti novim značajnim slojevima. Paradigmatičnost Meknautonove umetničke sudbine tokom ove

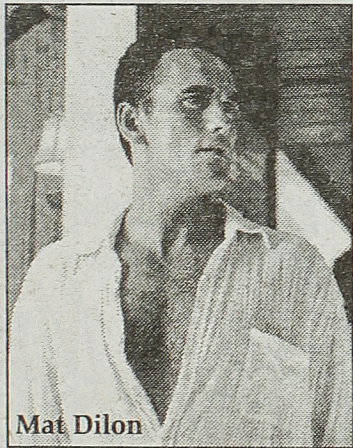
Kevin Bejkon

decenije, tačnije njegovog tegobnog i gotovo nemogućeg transfera iz nisko-budžetske u glamuroznu, komercijalnu kinematografiju, nije - naravno - previše zanimala producente filma "Divlje strasti", ali je mogla da ih pravovremeno upozori na probleme koji će se roditi iz sudara samonikle i nepoćudne rediteljske genialnosti sa konfuznom i ipak odveć izraubovanom pripovešću na kojoj počiva ovo delo. Ovakvo, nepregledni niz nesporazuma i kratkih kreativnih spojeva je trajno raspolutio film "Divlje strasti", primoravši publiku da se simultano bori i sa nametnutom Meknautonovom potrebom da uporno traga za idejnom težinom čak i tamo gde je objektivno nema, a i sa nesuvislo učestalim narativnim iznenađenjima i komplikacijama koje su direktna posledica totalnog odsustva komunikacije između izvorne postavke i potonje, rediteljske obrade pretpostavljenog scenarijskog predloška.

Bilo kako bilo, takav film "Divlje strasti" počinje i jedno vreme traje kao sudsko-policajska drama o - lažnom ili pravom, svedečnom - slučaju seksualnog zlostavljanja profesora nad maloletnom i pohotljivom učenicom, s tim što neusaglašenost i proizvoljnost scenarijskih, rediteljskih i glumačkih akcenata odmah razbija svaku iluziju, negira potencijalnu društveno-moralnu polemičnost zahvaćenog sadržaja i isuviše rano upozorava gledalište na mehaničke obrte koji će ispuniti ostatak korisnog bioskopskog vremena. No, ako su zločin, strast i licemerje tako brzo potrošili svu svoju potentnost, ni seks kao poslednje, jeftino eksploatacijsko utočište nije mogao da spase novo Meknautonovo ostvarenje, usled čega taj segment "Divljih strasti" - uprkos slobodi u kombinovanju partnera - liči jedino na kakav jadno erotizovani video-magazin.

Maksimalno distanciran od junačka svog dela, u verovatnoj nameri da bar time, naknadno motivirajući apsurdu eskalaciju obrta koju servira auditorijumu, Meknauton je realizujući "Divlje strasti" posegao za još jednim savršeno nerazumljivim rešenjem kroz ostavljanje većine ključnih pripovednih događaja van platna, da bi ih kasnije, tokom odjavne špice ipak pokajnički prikazao publici i tako dodatno osporio vlastite kreativne odluke. Planirano pomirenje konvencionalnog i alternativnog tako ne samo da nije upriličeno, već se sada čini i daleko neostvarljivijim nego ikada pre, pa će "Divlje strasti" ostati upamćene isključivo kao bolan indikator utiska da će Meknauton i čitava plejada njemu sličnih autora biti primorani da artistsku sreću pronađu negde daleko od sve dosadnijeg Holivuda.

Aleksandar D. Kostić

Mat Dilon

IN MEMORIAM

Umro glumac Nenad Stojanovski

Glumac Makedonskog narodnog teatra Nenad Stojanovski umro je danas (14. jula) u Skoplju u 44. godini, javlja Makpres. Jedan od vodećih makedonskih glumaca, Stojanovski je nastupio u više od 30 pozorišnih uloga, a radio je i na televiziji i radiju. Dobitnik je brojnih priznanja, među kojima su i dve Sterijine nagrade i nacionalna nagrada "11. oktobar". Za ulogu u predstavi "Vavilonska kula" dobio je glavnu nagradu za glumačko ostvarenje na pozorišnim svečanostima u Sapcu. Stojanovski je vrlo uspešno gostovao u beogradskom Ateljeu 212 u predstavi "Bekstvo". Sahrana Nenada Stojanovskog biće sutra u podne u Skoplju. (Beta)

Ser Antoni Hopkins, Katrin Zeta-Džons i Antonio Banderas, na premijeri svog filma "Zoroova maska" - Beverli Hills, 10. jula.

Betin FILMOSKOP

FOTO: REUTERS

MIONICA, 14. JULA - Dokumentarni film "Vojvoda Živojin Mišić - od pastira do vojskovođe" reditelja Mikija Stamenkovića prikazan je sinoć u Mionici u okviru ovogodišnje smotre "Mišićevi dani". Pored sačuvanih fotografija i drugih dokumenata korišćeni su i filmski materijali iz arhiva Jugoslovenske kinoteke. U okviru "Mišićevih dana" u Mionici je sinoć predstavljena knjiga "Ratovanje Petog pešadijskog puka kralja Milana 1912-1920" o kojoj je govorio istoričar Miloje Pršić. Manifestacija "Mišićevi dani" zatvara se u ponedeljak 20. jula svečanim programom.

LOS ANĐELES - Četvrti film iz serijala "Smrtonosno oružje" bio je najgledaniji na severnoameričkom kontinentu tokom vikenda, kada je održana njegova premijera, i sa zaradom od 34,4 miliona od prodatih bioskopskih ulaznica potisnuo najavljivani hit leta, "Armagedon" na drugo mesto po gledanosti. Iako na drugom mestu, film o asteroidu na putu da uništi Zemlju uspeo je da zaradi 23,3 miliona dolara u američkim bioskopima u periodu od petka do nedelje, tako da će samo na domaćem tržištu sigurno zaraditi preko 100 miliona dolara, smatraju poznavoci filmskog tržišta. Još jedan novi film, "Small Soldiers", uspeo je da zauzme visoko treće mesto po gledanosti u SAD i Kanadi, sa zaradenih 14,5 miliona dolara tokom vikenda. Prvi film "Smrtonosno oružje" sa Melom Gibsonom i Danijem Gloverom u glavnim ulogama zaradio je 6,8 miliona dolara tokom prvog vikenda prikazivanja. Nastavak je zaradio 20,3 miliona, a treći deo 33,2 miliona dolara tokom prva tri dana prikazivanja u američkim bioskopima. "Ukoliko stručnjaci za filmsko tržište nisu pogrešili u procenama, novo 'Smrtonosno oružje' bi trebalo da zaradi više od svih filmova iz serijala do sada", kaže potpredsednik firme za bioskopske statistike "Egzibitor rilejšns" Pol

Dergarabidijen. "Publika je željna pravog akcionog filma, nečeg što su već videli i što im se dopalo", kaže on. "Zahvaljujući staroj, oprobanoj glumačkoj ekipi i novom licu, komičaru Krisu Roku, publika se zainteresovala." U "Smrtonosnom oružju 4" dvojica nerazdvojenih policajaca koje igraju Gibson i Glover rešavaju slučaj ilegalnih kineskih imigranata u SAD koje prodaju kao roblje u Kaliforniji. Film "Armagedon" sa Bransom Vilisom, Liv Tajler i Benom Aflekom u glavnim ulogama će, kako se očekuje, uprkos lošim kritikama, takođe premašiti zaradu od sto miliona dolara na američkom tržištu. Tu sumu su ove godine već dostigli filmovi "Deep Impact", "Godzila" i "Trumanov šou", a približavaju im se i animirani film "Mulan" i "Doktor Dulitl". "Mislim da će ova godina biti rekordna po zaradama filmova", kaže Dergarabidijen.

LOS ANĐELES - Scene mačevanja u novom filmu Antonija Banderasa "The Mask of Zorro" (u slobodnom prevodu "Zoroova maska") često su bile veoma realistične i bolne, kaže popularni španski glumac. "Kada se sat vremena borite pravim mačevima, osećate se odlično i koncentrisano", kaže on. "Nakon 14 sati rada, počinjete da gubite koncentraciju." Banderas, koji se poslednjih godina proslavio i ulogama u holivudskim filmovima, kaže da je bilo krajnje vreme da se jedan Španac pojavi u ulozi Zoroa, heroja koji se bori protiv ugnjetavanja južnoj Kaliforniji u vreme španske vladavine. "Tu ulogu nikada nije igrao neki Španac", izjavio je Banderas "Los Angeles tajmsu". Zahvaljujući tom filmu, Banderasov imidž ljubimca publike mogao bi biti "zacementiran", ali 37-godišnji glumac kaže da ne razmišlja mnogo o statusu seks simbola. "Nije me briga", kaže on. "Ne smeta mi, niti mi stvara osećaj da sam superheroj." "U svakom slučaju, to neće trajati večno", smatra Banderas. "U jednom trenutku ću početi da gubim kosu i da se gojim."

ARTIČOKE

BIOSKOP REX: Rodrigo S. de Carvalho, mladi plesač iz Brazila, biće gost bioskopa Rex do 5. avgusta. On će od 13-17. jula održati radionicu pod nazivom "Body and Space" (Telo i prostor) - svakodnevno od 10 do 14 sati. Takođe će intenzivno raditi kao supervizor pokreta u predstavi "Kvartet", autora i izvođača Dejana Garboša i Dragane Afirevića (muzika: Vedran Vučić), čija se premijera očekuje 31. jula.

ROSIKA, hor iz Sankt Peterburga (Rusija), večeras u 20 sati nastupiće u Galeriji Fresaka Narodnog muzeja u Beogradu.

MUZIKA FLAUTE, koncert u Rimskoj dvorani Biblioteke grada Beograda, večeras u 19 sati. Nastupaju: prof. Ljuba Dimitrijević i učenici (Ana Najvirt, Saška Cvijanović, Dana Lekić, Svetlana Pavlović i Tanja Matijašević). Program: Tajlard, Trineman, Devijen, Mocart i Telemann.

URBA BAR - BARUTANA (Kalemegdan): Teenage Techno Punks (DJ Dejan Milicević i gost DJ Eye), večeras od 22 sata. Ulaz slobodan.

VINDOUS 98 - šta donosi? - Tribina u organizaciji Društva za informatiku Srbije i Biblioteke grada Beograda, biće održana danas u 12 sati u Rimskoj dvorani biblioteke. Program vodi: Nikola Marković.

VELIKA AVANTURA FILMA, knjiga Dušana Stojanovića, izašla je u ediciji "Rani radovi" Instituta za film (Beograd), Prometeja (N.Sad) i Ju filma danas (Beograd).

POHVALA RUCI, izložba Milete Prodanovića, nagrađenog iz fonda "Ivan Tabaković" SANU, biće otvorena večeras u 20 sati u Galeriji SANU. Izložbu će otvoriti akademik Ivan Antić.

GRAFIKE Vesne Pavlović Pažderske (Niš) - samostalna izložba - biće otvorena večeras u 20 sati u beogradskoj Galeriji ULUS. Izložba je otvorena do 28. jula.

NA LUDOM KAMENU - venčana fotografija u Srbiji (1850-1998), izložba koju kao autori potpisuju Vesna Duško-vić i dr. Milanka Todić, otvara se večeras u 20 sati u Etnografskom muzeju (Beograd).

BUDVA - GRAD TEATAR

Dramski portret filmskog reditelja Gorana Markovića

Pozorište mi je kao dom

Nastavljajući prošlogodišnji program u kome je jedno festivalsko veče posvećeno razgovorima sa dramskim umetnicima, Grad teatar Budva pred-

stavio je ove godine dramski portret jednog od naših najznačajnijih filmskih reditelja, Gorana Markovića. Kao scenarista i reditelja, potpisao je filmove "Nacionalna klasa", "Majstori, majstori", "Variola Vera", "Već viđeno", "Tito i ja", koscenarija i režije "Specijalnog vaspitanja", "Tajvanske kaste" i režije "Sabirnog centra" i "Urnebesne tragedije".

Uradio sam mnogo filmskih projekata, uglavnom se misli da su oni solidni, a osnova svih tih filmova su scenariji. Za "Nacionalnu klasu" sam, na primer, 11 puta radio scenario, na papiru sam odradio i mnogo delova svih mojih filmova, i mislim da sam tada savladao dramsko pisanje - rekao je Goran Marković na večeri koju su u Budvi upriličili dramaturg Ivana Dimić i upravnik Narodnog pozorišta iz Beograda, Nebojša Bradić.

Za razliku od filma gde je autorstvo lako spojivo između scenariste i reditelja, u pozorištu nije tako. Ni jedan svoj komad nisam režirao, ni "Turneju", ni "Govor nu manu", zato što nisam mogao da se distanciram od teksta - sve što sam o tome znao, već sam napisao na papiru. To što oba moja komada govore o glumcima, pozorištu, nekom životu i psihologiji koja se tu odvija, razloge imaju u tome što najbolje poznajem glumce.

Po rečima Ivane Dimić, glavna karakteristika Markovićevog talenta je precizan dar za dramsko pisanje, poznavanje scene iznutra, i ostavljanje velikog prostora glumcima da grade svoje likove i da se u njih uvek udobno smeste.

Gr. T.

Jugoslovenski festival pozorišta za djecu u Kotoru

Poslednji utisci

Sedam dana orio se Kotor. Bilo je živo kao u košnici što od učesnika Festivala, što od dece koja su trčala po karte, što od novinarskih glasova u telefonskim javljanjima svojim redakcijama. Osmi dan bilo je začudno tiho. Kao nikad do sada. Izostala su silna grljenja i ljubljena pobednika, čestitanja su bila krajnje kurtoazna. Pobednici su nekako slavili tiho, pobeđeni skoro da nisu imali komentar na odluke žirija. Tu i tamo tiho se raspravljalo i ubeđivalo međusobno za i protiv pomenutih odluka. One su takve kakve jesu, ali se ne pamti da je žiri toliko dugo radio na odlukama, nezapamćeno je i da se na zvaničnom zapisniku prvo upiše ime jedne pobedničke predstave u dramskoj konkurenciji, zatim to precrtano i napiše ime druge. Ne pamti se ni da su odluke podeljene bez obrazloženja onima koji su trebali da ih prenesu dalje.

Jasno je razočaranje pobeđenih, ako vas hvale na "sva usta" na okruglom stolu, ako vas ubeđuju da imate pravu predstavu za decu, a možda i saznate da je ona prvo bila proglašena za najbolju, pa precrtana, svakako se morate ljutiti. Zna se godinama da se nagrade na ovom Festivalu dele uz kovertu, pritisku, kafanske sedeljke, ali čini se da je ovakav postupak presedan. Pobeđila jeste odlična predstava, ali predstava za odrasle. Uostalom, uprava podgoričkog pozorišta je pored plakata za predstavu stavila veliko obaveštenje da nije za decu ispod 14 godina. Roditelji koji to nisu pročitali ili nisu ozbiljno uzeli u obzir, izlazili su na kraju sa decom koja su spavala u njihovim naručjima ili bili obasuti pitanjima šta se to dešavalo, a mame počnu priču: "Bio jednom jedan kralj koji je..." na način koji je primeren detetu od osam, devet godina da shvati ono što je gledalo.

I prošle godine pobednička predstava imala je problema u komunikaciji sa decom manjeg uzrasta, ali su ambicije uprave bile izgleda prevelike te su hteli još i još. Postigli jesu više, ali kao i prošle godine ne na osnovu svojih snaga u pozorištu nego snage gostujućih glumaca, pre svih Bore Stjepanovića, Branimira Popovića i Vanje Milačić. Dece sa više od 14 godina nije bilo mnogo na predstavi. Predstave na ovom Festivalu gledaju deca od dve do nekih dvanaest godina. Jesu naša deca pametna, ali ne mogu u svakoj situaciji da stanu rame uz rame sa odraslima.

Slična situacija pratila je izvođenje pobedničke predstave u lutkarskoj konkurenciji. Dece su gledala pozorište senki nemajući pojma šta je to,

komentari su bili u stilu: "Gledaj baka, gledaj deka, eno je ribica itd". Poentu priče nisu shvatili, za njih je to bio niz zanimljivih slika, a koliko su roditelji shvatili ostala je nepoznanica. Pobeđila je predstava u dramskoj konkurenciji za koju je reditelj javno rekao da nije za decu, u lutkarskoj ona za koju je takođe reditelj rekao da je loša. Komentar nije potreban.

Dodajmo da se već nekoliko godina govori o internacionalizaciji ovog Festivala, a četiri godine zaredom učestvuje tek pozorište iz Banjaluke.

Godinama već učesnici Festivala žale se na loše uslove pod kojima izvođe predstave na Ljetnjoj pozornici i u sali Kulturnog centra. Oba prostora su krajnje neakustična, s tim što je u ovom drugom kao u paklu. Ne zna se kome je teže da izdrži - glumcima ili publici. Molili su učesnici organizatore pet godina da se to popravi sa jednim montažnim zvučnim zidom koji ne iziskuje velika sredstva, sa par mikrofona više, i dva klima uređaja za salu, molili, ali neizmolili. Svake godine dobijali su isti odgovor da će za sledeći Festival sve biti u redu.

Novinari nisu prošli ništa bolje. Reč je o uslovima za rad u press centru. Srećom, ove godine nije bilo mnogo novinara kojima je bio potreban telefon da pošalju svoje izveštaje, ali ranijih godina tu je bio pravi kaos. Dva priključka, jedna jedva iskamčena mašina, sve izvučeno iz ko zna kojih rezervi, pa gospodo izvolite, snalazite se. Daleko bilo još da nekom i faks zatreba. Samo jedan čovek zna kako da ga pošalje, ali ako se novinar pojavi posle jedan, slanje je obavezno praćeno stalnim gledanjem na sat. Hvala kolegama iz Radio Kotora na dugogodišnjoj pomoći, ali ni njihovi telefoni nisu funkcionisali baš najbolje.

Sve se to godinama objašnjava nedostatkom novca, a da se rasipalo, rasipalo se na sve strane. Čitave porodice letovala su gratis, honorari raznim autorima priredbe kojom se otvarao Festival, a koje su pri tom ličile na drugorazredne priredbe, bili su astronomski, davalo se i levo i desno.

Rastali smo se svi ove godine sa zebljom da li će predstave biti tako dobre iduće godine, jer jednostavno para za pozorište nema, a verovatno je da će ih biti sve manje. Ko zna, uostalom, nije nikakav pesimizam u pitanju, možda se Sedmi jugoslovenski festival pozorišta za djecu u Kotoru neće ni održati. Ovaj šesti u mnogo čemu je prekretnica. Ili će isplivati ili potonuti.

M. K.

NEKE DRUGE PRIČE

Zatvorski dani teku

Piše: Ranko Bažić

Godine 1862. Černiševskog su strpali u zatvor. Šta da se radi? Nakon niza reformskih ustupaka vlast je odlučila da pokaže zube. Izbor je pao na urednika i najoštrije pero buntovnog časopisa Savremenik. Optužba je bila strašna, trebalo je da takva bude i presuda. I po neočekivano podnošljivom zatvorskom režimu bilo je jasno da se Černiševskom ne sprema ništa dobro. Kao mogućem osuđeniku na smrt mnogo toga mu je bilo dozvoljeno: odvojena soba, posebna hrana, redovne posete, pravo na korišćenje knjiga i časopisa... Spor je nastao oko pisanja. Černiševski je tražio hartiju i pišaći pribor, Uprava je odbila. Zaboga, zbog pisanja su ga i zatvorili! Ipak, nađen je kompromis. Ne mogu članci, pamfleti, pisma, studije, nikakve filozofske, estetičke, političke rasprave... Dopusšteno mu je da piše roman, ako hoće. Neverovatna stvar: leži čovek u zatvoru, iščekuje strašnu presudu i piše roman... Prvi i poslednji; roman u kojem je toliko spokoja, optimizma, svetlih tonova, dobručnosti i lakog humora. Černiševski piše kao da se izvinjava što mu je

eto, jedino putem romana dozvoljeno da komunicira s ljudima. I sve dok to izvinjenje lebdi u vazduhu roman je neodoljivo šarmantan. Problemi nastaju kad se autor zaboravi, kad romanopisac ustukne pred zamornim, doktrinar-no obojenim, do zla boga naivnim, publicističkim i ideološkim nagvaždanjima. Dve godine nakon hapšenja izrečena je presuda i dovršen roman. Presuda je mogla da bude i strašnija i blaža, a roman jedino kraći. Černiševski je dobio sedam godina robije i doživotno progonstvo u Sibir. Njegov roman "Šta da se radi" biće zabranjen sledećih četrdeset godina. Uprkos zabrani, ali i zahvaljujući njoj, knjiga će uživati kulturni status najtraženijeg i najkontroverznijeg dela ruske književnosti u XIX veku. Priča o svetloj i pravednoj budućnosti, o kristalnom dvorcu u kojem ćemo živeti, slobodnoj ljubavi, raspljivaće maštu generacijama budućih buntovnih sanjara. Zanos će trajati sve do buđenja u pobeđi. Opijenost slatkim revolucionarnim snovima okajavaće se nakon pobeđi, celi ovaj vek, teškom glavoboljom.

A šta sad da se radi...

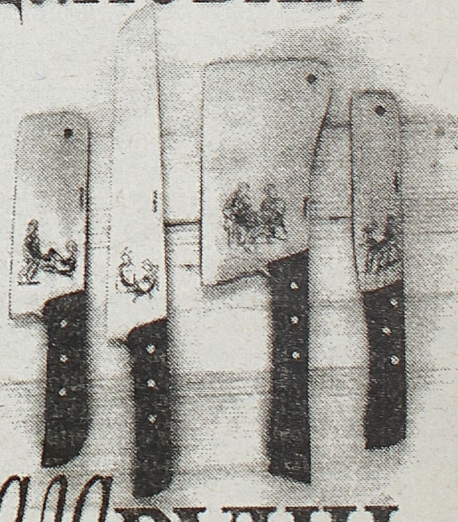

RIM, 13. JUL - Modna kuća "Gatinoni" predstavlja svoj futuristički model u vrtu Galerije Borgezi (nedavno ponovno otvorena). Revija je održana u sklopu Rimske modne nedelje.

ГАЛЕРИЈА САНУ
Кнез Михаила 35, Београд

Милета
Продановић

Похвала
РУЦИ

15. јули — 15. август 1998.

Studio B 1

Vesti se emituju svakog punog sata

07.15 Telašop

07.30 Glas Amerike

08.05 Beograda, dobro jutro

09.05 Direktno (r)

10.00 Vesti u 10

10.15 Oko sveta

11.00 Serija: Svetac

11.30 V.J. Jadranka

13.05 Film: Autoput (r)

14.45 Sport

15.35 Serija: Susedi

16.05 Beograda dobar dan

16.30 Svetionik

17.00 Stranačke vesti

17.40 Telešop

18.00 Beogradski sat

19.00 Vesti u 7

19.40 Oko sveta

20.00 Serija: Širli Holms

21.00 Direktno: TV mreža

22.00 Vesti u 10

22.30 Serija: Svetac

23.15 Film: Ptica grabljivica

00.45 Sport

01.15 Amerika zove Srbiju

Studio B 2

17.00 Program za decu

18.00 Crtani film

18.30 Adrenalin

19.00 Cinema klub

20.00 Film

22.00 Serija: Susedi

23.00 Film: Ptica grabljivica

ART

10.00 Rok blok

11.10 Serija: Devet meseci

12.00 Fantazija

13.00 Art leksikon (r)

13.20 Sinemanija

14.00 Rok blok

15.00 Dokumentarni program

16.30 Auto fleš

17.30 ART bioskop (r)

19.30 Priče o muzici

20.10 Premotavanje kasete

21.00 Serija: Devet meseci

22.00 Art moda

22.10 Info

22.30 Art bioskop: Bekstvo iz Irana

00.15 Rok blok

RTS 1

06.30 Jutarnji program

09.00 Program za decu

10.00 Vesti

10.05 Kolažni program

13.10 Koncert u podne

13.50 Bez komentara

14.10 Crtani film

14.20 Vesti na albanskom

14.30 Programske akcije

15.05 Srbija danas

16.05 Hronika Srbije danas

17.00 Dnevnik I

17.30 Beogradski TV program

18.30 Turizam

19.00 Puls

19.15 Dobro veče, deco

19.30 Dnevnik II

20.05 Aktuelnosti

20.55 Metropolis

21.40 Ostavština za budućnost

22.30 Dnevnik III

23.05 Stranačka hronika

23.25 24 časa u svetu

23.55 Vesti

00.00 Teveteka

RTS 2

08.05 Kod zlatnog konja

09.05 Naučni program

10.30 24 časa u svetu

11.00 Teveteka

12.00 Sport

13.30 Program za decu

14.15 Film: Pravosuđe

16.00 Slagalica

16.30 Serija: Priče iz predgrađa

17.00 Naučni program

17.30 Dobar džez daleko se čuje

18.30 Sport

20.00 Eksperimentalni program RTJ

21.00 Sunčane skale

23.15 TV feljton

23.55 Ponoćni koncert

3K

08.00 Viva 1

12.00 Blic

12.15 Serija: Medison

13.00 Popodne

14.05 Serija: The City

14.30 V. J. ispod čekića

15.10 Serija: Gospodica (r)

16.10 Sportski mix

17.00 3K na točkovima

18.10 Najtraženiji

18.55 Serija: The City

19.30 V. J. hitovi

20.00 Odbojka: Jugoslavija - Kuba

Serija: Gospodjica

Sat- elit plus

Serija: Medison

Oko ponoći

01.00 Domaći koncert

TV Politika

08.30 Kolporter

08.40 Euro toplomer

09.00 Vesti

09.10 Politikin TV dućan

14.00 Kolporter

14.05 Sport

14.50 Rez

15.05 TV šop

15.40 Euro toplomer

16.00 Dan

16.20 Izbor

16.30 Film: Uvod u drugi život

18.30 Rez

19.00 Dan

19.20 Izbor

19.30 Muzika viva

20.10 Dani dokumentarnog programa

20.40 Euro toplomer

21.05 Kolo sreće

22.00 Dan

22.30 Kolporter

22.40 Meč lopta

22.55 Apostrof

23.10 MTS - segmenti

23.40 Rikošet

00.05 Sport

00.40 Rez

BK Telekom

Naslovi se od 05.55 emituju svakog sata

06.00 Gutenberg

06.30 Strane vesti

07.05 Kremenko

07.30 Lopta

07.35 Japi

08.25 Lopta

09.00 Dok anđeli spavaju

10.20 Koloseum

11.07 Putologija

11.30 Nasmešite se

12.00 Gea

12.30 Far

13.00 Gurmanluci

13.15 Glisando

13.35 Verovali ili ne

15.00 Serija: Kameleon

15.55 Telefakt

16.20 Portret

17.00 Vojna tajna

18.00 Japi

18.25 Kremenko

18.55 Telefakt

19.30 Ruski dnevnik

20.00 Pikado

21.00 Gea

21.20 Portret

22.15 Ukrštene reči

22.30 Film: Odbegli otac

00.15 Gutenberg

01.00 Gea, ukrštene reči

02.00 Vojna tajna

03.00 Nacionalna geografija

TV Palma

07.00 Svetske vesti

07.30 Serija: Kobra

08.30 Serija: Kenon & Kel

09.00 Pop telešop

09.30 Serija: Zaliv Akapulko

10.30 Serija: Zabranjena ljubav

11.00 Svetske vesti

11.30 Hit dana

12.00 Mikser

14.00 Nešto što ja volim (r)

15.00 Serija: Kenon & Kel

15.30 Mikser

16.00 Serija: Kobra (r)

17.00 Mon Blan (r)

18.00 Serija: Zabranjena ljubav

18.30 Svetske vesti

19.00 Nešto što ja volim

20.00 Serija: Zaliv Akapulko

21.00 Backstage

22.30 Svetske vesti

23.00 Film: Aerodrom 1975

00.30 Mikser

02.00 Erotski film

03.00 Mikser

RTV Pink

07.00 Beni Hil

08.00 Serija: Tarzan

08.40 City

09.00 Fonto (r)

11.00 Serija: Čuvari plaže

12.00 Uvek ponekad

13.00 Serija: Tarzan

14.05 B.B. šou

15.00 Serija: Neprijatelji ljudi

16.00 Super dens

17.00 Serija: Čuvari plaže

18.00 Serija: Crna guja

19.00 Ko je ko

20.00 Serija: Bliznakinje iz gimnazije

21.00 Serija: Neš Bridžis

22.30 A što ne bi moglo

23.30 Serija: Crna guja

01.00 Film: Zločin i prekršaj

02.30 Film: Ortaci

TV Novi Sad

14.30 Program za decu

15.00 Dnevnik na slovačkom

15.15 Dnevnik na rusinskom

15.30 Dnevnik na rumunskom

15.45 Dnevnik (m)

16.25 Objektiv

17.00 Dnevnik I

17.30 Obrazovni program

18.00 Vojvodanska hronika

18.30 Umetnički program

19.00 Dnevnik (m)

19.30 Dnevnik II - TVB

20.00 Aktuelnosti

21.00 U sazvežđu knjiga

22.00 Zabavni program

23.00 Film: Olujni oblaci

NS Plus

07.00 Jutarnji program

10.00 SOS kanal

17.05 Serija: Svetac

18.00 Ovo je moja slika

18.30 Novosadske razglednice

20.30 Serija: Tanka plava linija

21.05 Film: Rani mrz

23.00 SOS kanal

Televizije zadržavaju pravo izmene programa na dan emitovanja.

FILM DANAS

Uvod u drugi život

16.30 TV Politika

Jedan od najboljih domaćih filmova devedesetih jeste ovaj osobe porodični esej nastao iz pera književnika Mirka Kovača a realizovan od strane Miloša Radivojevića kao složena i nepredvidljiva kamerna drama za tri glumca.

Metafizičan i zagonetan, iako ni malo ne zaostaje za pojedinim ostvarenjima slavnog Andreja Tarkovskog, film je imao neslavnu sudbinu: pojavio se u vreme kraha Titove Jugoslavije 1992. te je bio skoro zaboravljen i odbačen. Treba ga svako pogledati jer na svim nivoima deluje originalno i kvalitetno.

Režija: Miša Radivojević. Uloge: Aleksandar Beček, Sonja Savić i Zoran Cvijanović.

Aerodrom 1975

23.00 TV Palma

„Nastavak“ inicijalnog filma, drugi u nizu serijala na osnovnu temu koji za sada broji šest ostvarenja, tipično je eksploataciono delo katastrofe bez mašte i sa besmislenim dijalogom, neverovatnim zapletom i još luđim propagandnim sloganom: „Nešto nas je udarilo... posada je mrtva... molim vas, pomozite nam, pomozite nam molim vas!“

„Poduža lista poznatih glumaca ništa nije doprinela da film bude bolji. Čini se, naprotiv, da je pridonela fijasku.

Režija: Džek Smajt. Uloge: Čarlton Heston, Karen Blek, Džordž Kenedi, Suzan Klark, Mirna Loj i Glorija Svonson.

Zločin i prekršaj

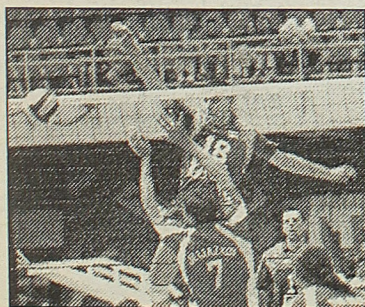
01.00 RTV Pink

Dve različite storije, komična i tragična, na zadivljujuće efektan način su povezane tvoreći odličan film iza koga stoji Vudi Alen u trostrukoj ulozi: scenarije, glumca i režisera. Tri nominacije za nagradu „Oskar“ (režija, originalni scenario i glumac Martin Landau), univerzalna tematika bračnih kriza i fenomenalna gluma na najbolji način preporučuju film.

Režija: Vudi Alen. Uloge: Keron Vron, Vudi Alen, Martin Ladau, Mia Ferou, Kler Blum, Anđelika Hjuston i Alen Alda. S. A.

Odbojka
Jugoslavija - Kuba

3K/20.00

Poslednja utakmica polufinalnog turnira koji se igra u Beogradu odlučuje koja će ekipa putovati u

Milano na finalni turnir. Jugoslovenska reprezentacija je posle pobe nad Bugarskom napravila prvi korak ka tom cilju. U svakom slučaju ekipa koja bude pobedila u ovom meču overiće vizu za Italiju.

TV Mreža

TV Studio B/21.00

U julu i do polovine avgusta TV Mreža će pokazati najbolje priloge iz dosadašnjih emisija. U prošloj, osamnaestoj emisiji pokazano je osam naših priča sa Kosova. Biće emitovani prilozi koji su i danas aktuelni. Priča o HIMNI je aktualizovana posle svetskog fudbalskog prvenstva. Sledi prilog o vilama na Dedinju, reportaža sa sajma antikviteta

gde se kupuju starine, ali i pedigre za nove dedinjske bogataše. Gledaoci će videti Baka Olgu koju su posetili ferari barjaktari, tu je i priča o sujeti lidera, policijskom prisluškivanju, dnevnik Mreže koji potpisuje beogradski izdavač Peđa Marković, i mini intervju sa dvojicom momaka koji su odlazili, pa se vratili u ovu zemlju u kojoj su prepoznali sindrom „kuvane žabe“.

Top sa starog Trabakula

TV Politika/20.10

Ovo je premijerno prikazivanje dokumentarne emisije u sklopu projekta Dani dokumentarnog filma. Ona otkriva gledaocima podvodni svet Jadran-

skog mora. Ronioci, među kojima je i autor ove emisije Draško Begović, otkrili su na ulazu u Boku Kotorsku stari jedrenjak koji je doživeo brodolom pre

500 godina. Na olupinama broda pronađen je i top iz tog vremena koji je danas izložen u Muzeju u Herceg Novom. Urednik je Obrad Ković.

Duša od čoveka

Pedesetogodišnjica diskografske kuće Atlantic i remasterovano CD izdanje legendarne kompilacije *The Story Of Them* fe-

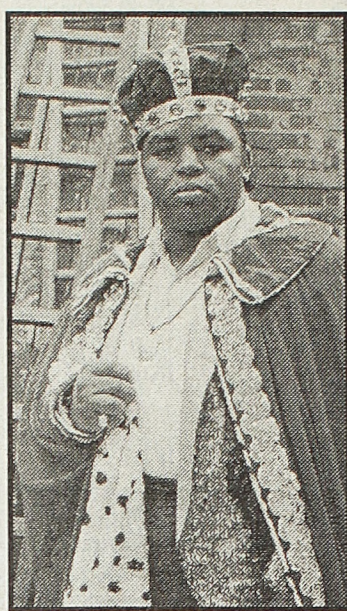
Bert Berns

aturing Van Morrison skrenuli su ponovo pažnju na Berta Bernsa, izuzetno zanimljiv, a ne tako poznat lik iz istorije rock muzike.

"*Cry To Me* (1961) je bila pravi soul. Ni pop, ni country, ni R&B. Jedino se mogla označiti kao soul. Tako je sve počelo" - kaže Solomon Burke povodom spomenute Bernsove numere. Bert Berns pripada onoj plejadi izuzetnih ličnosti, kakvi su Jerry Wexler ili Jerry Ragovoy, koji skriveni od svetlosti pozornice, u studiju - kao producenti, aranžeri ili autori pesama - osmišljavaju celu stvar. Egzekuciju i slavu prepuštaju drugima.

Rođen je u Bronksu 1929. godine, u porodici ruskih emigranata. Od najranijeg detinjstva svirao je klavir. Počeo je jedno vreme famoznu muzičku školu Julliard. Buran teperament ga je, međutim, prvo odveo na ivicu kriminala, pa kasnije na Kubu gde se, kako je voleo da se hvaiše, bavio "švercovanjem oružja i droge". Po povratku sa Kube, sa quajira ritmom u ušima i krvi, počinje da piše pesme. Jedan od prvih hitova bila je legendarna *Twist And Shout* koju su u prvobitnoj verziji "masakrirali" The Topnotes. To međutim nije smetalo da, godinu dana kasnije, postane hit za The Isley Brotherse i jedna od najizvođenijih pesama u istoriji ove muzike.

Od 1960. godine radi za Atlantic. Iz tog perioda najpoznatija je njegova sa-

Solomon Burke

radnja sa Solomonom Burkeom. Sušinu Bernsove uspešnosti i magije otkriva Jerry Ragovoy govoreći o njegovom "osećaju za ulicu".

Kada je 1966. godine poslao Vanu Morrisonu, sa kojim je saradivao dok je bio član Them, kartu u jednom pravcu za Njujork, Berns je dao svoj najveći doprinos rocku. On je izveo kao Morrisona iz irskih zabiti i doveo u Ameriku. Nastavak te priče je već istorija. Njujorška saradnja Bernsa i Morrisona nije bila uspešna. Brzo su se posvađali. Razlozi su bili estetske i materijalne prirode. *Brown-Eyed Girl*, jedna od nekoliko najlepših rock pesama ikad napisanih, podsetnik je na tu avanturu.

Berns nije bio "sladak" tip. Barney Hoskyns kaže da je on bio "soul man" sa srećom sitnog prevarama. To srce ga je izdalo 30. decembra 1967. godine u hotelskoj sobi na Menhetnu. Ovog leta pojavio se dvostruki CD sa njegovim klasičnim produkcijama. Biće to zvezdani trenutak sezone.

Žikica Simić

Goli u sedlu

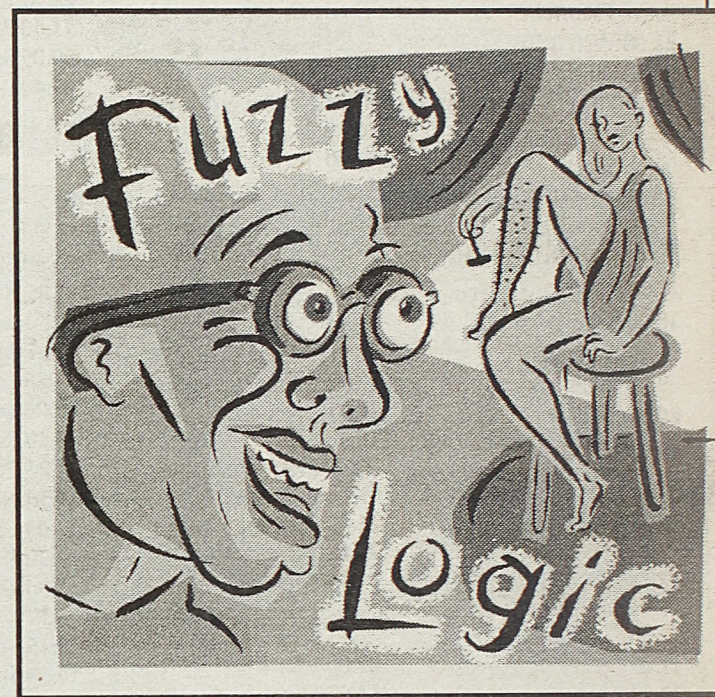
Garažni rok stvoren je one-hit wonderima šezdesetih kao što su bili Kingsmen, the Seeds, the Standells i the Count Five, ali mnogi veruju da je zvuk u stvari usavršen zahvaljujući bendovima poput the Lyres, the Cynics i the Nomads. Ovo je samo deo teksta koji se nalazi na bukletu kompilacije Fuzzy Logic (RPM USA) koja predstavlja jedan od mogućih preseka najboljih garažnih (surf, punk, glam, pubrock...) bendova današnjice.

Garažni rock: od Elvisovog mrdanja kukovima do strip-teksta koji je propratio omot albuma Goo Sonic Youth. Ideja buntovnosti od koje se rock/garage muzika praktično i jedino sastoji. Velike pretenzije malih dimenzija... I da ne filozofiram dalje. Garažni rock je još uvek ono što je bio i u doba Stooges, oponent svemu, neprodana duša rockandrolla. Kojoj čak ni pojave poput Jon Spencer Blues Explosion, svojim združivanjem artelitzma visoke produkcije i prkosnog bunta koji tu produkciju treba da rastura, nisu uspele da spuste cenu.

Sumanuto bi bilo nabrajati sve prisutne bendove, mahom zbog toga što većina nije poznata ni autoru teksta, te svaka eventualna (pr)ocena ostaje bez dubljeg upliva. Ipak, The Walkers su napravili sjajan roadmovie instrumental *Crown, Cork & Stomp*. Izrazito vitalni su Latimer i Montgomery Cliffs, The Walking Screams šizofrenično rekapituliraju naduvane šezdesete, X-Impossible čuvaju čast psychobilly-ja, a Lunchbox tradicije post-mudhoney popa itd.

Uz svaki od epiteta bilo kojeg benda obavezno se mora dodati kul, budući da (šire shvaćeni) garage zahteva nužne rekvizite poput upaljene cigarete, iscepani džins, pivo, sa kojima se prirodno sažima gradeći jedan način života. Budući da vam je jasno koliko je lako takav imidž ostvariti, jasno vam je i koliko je teško biti iskren ispod sve te šminke. Fuzzy Logic je go ispod pojasa.

Slobodan BC Vujanović

10 najvećih hitova Berta Bernsa

- The Isley Brothers: *Twist And Shout*
- Betty Harris: *Cry To Me*
- Garnet Mimms & The Enchanters: *Cry Baby*
- Solomon Burke: *Goodbye Baby (Baby, Goodbye)*
- Ben E. King: *It's All Over*
- Them: *Here Comes The Night*
- The Drifters: *Under The Boardwalk*
- Freddie Scott: *Are You Lonely For Me*
- Van Morrison: *Brown-Eyed Girl*
- Erma Franklin: *Piece Of My Heart*

Grit killers

Po prošle nedelje smo u ovoj rubrici pisali o bendu PopCanon. Današnji meni popunjavaju Grit Kisser, takođe iz Gejnsvila u Floridi. Pored zajedničkog grada ova dva benda spaja i saksofonista Donald Undeen, amerikanische freund potpisnika ovog teksta. Naravno, svima bi trebalo da bude jasno da je svaka mogućnost nepotizma i pristrasnosti isključena, jer zbog ovih par redova Grit Kisser neće postati popularniji ni u Americi, ni u Srbiji (gde?!).

Kada sam prvi put čuo njihov album *Motorboat* (Soapy Fist Records) učinilo mi se da je njihova muzika sirovi spoj Morphine i Jon Spencer Blues Explosion. Takav utisak stvara agresivna svirka, i snažan, frenetični vokal koji pokušava da se probije kroz nju. (U sve to valjalo bi dodati i malo sonikyouthovskog osećaja za latentnu jazz improvizaciju. Pa, čak i produkcija podseća na njih.) Međutim, Grit Kisser imaju da ponude malo više od navedenog. Samoproglašeni kao art rokeri, bolje reći, rok dizajneri, Grit Kisser sebe doživljavaju kao spoj praiistorijskog i postmodernog. Situiraći ova dva pojma u rokenrol,

i onda okriviti za sve Stooges i Doors, i s druge strane Dinosaur Jr i Sonic Youth, bilo bi malo neobjektivno.

Motorboatin (sada sledi zaključak nakon više slušanja!) poseduje određenu dozu eksperimentalnosti kakvu provociraju na svojim pločama The Fall. Čak vrlo često, distorzirani vokal Grit Kisser upućuje direktno na Mark E. Smitha. Međutim, ovde je dominacija vokala, upadljiva kod The Fall, zamenjena dominacijom instrumentalnih de-

lova, što negde može da sugerise i tipičan muzičarsko-improvizacioni pristup. A onda upravo taj momenat replicira onom ugodajnom atmosferskom osećaju muzike Fall koji direktno asocira na predgrađa Londona, ili Mančestera, što u američkoj verziji biva zamenjeno zahuktalom trileroznom slikom (ne smem ni da se zapitam kakve) Floride.

Da li na omotu albuma razaznajete devojkicu u kupaćem kostimu koja jaši motor od glisera? Tek sada bi trebalo da vam bude jasno da David Cronenberg snima novi film na Floridi.

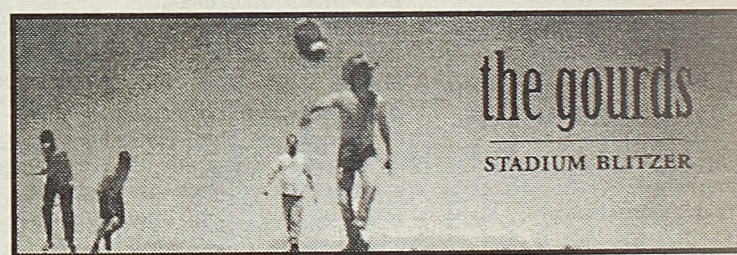
Slobodan BC Vujanović

Vukodlaci Teksasa

Jedan sumporno žuti gaučo sa gitarom, nekakav uzneseni apostol se de brade i sa nečim između mandoline i bendža u visini grudi, plastelinsko smeđe i natmureno sivo kućno čudovište u sedećem položaju i prekrštenih ruku, te najzad šumski boem u drvetu sa rastegnutim mehom harmonike, društvo je okupljeno na krvavo i belo iskockanoj ploči šaha ili kafanskog stolnjaka što poput kakve iščašene biblijske ilustracije krase naslovnu stranu aktuelnog albuma sastava The Gourds imena **Stadium Blitz** (Watermelon Records).

Jer, o da, The Gourds su Bibliji više negoli skloni, no način na koji tu sklonost upražnjavaju van svake je diskusije.

Imate li na umu da im je prethodni album nosio naziv **Dem' Good Beeble**, a onda i to da bi se njihova muzika mogla opisati kao melanholija The Dream Syndicate odsvirana na izvestan autentični ska način, *cajun* instrumentalarijuma i iz *punk* ubeđenja, razumećete da se ovako rašumovana religioznost jedino uklapa u nadrealne i košmarom jarkošću ocrtane spiritual-

ne ambijente u ko zna kakvoj, verskim ludilom obuzetoj, zabiti američkog juga. Što je sve naravno groteskni šos iz kuće krivih ogledala. Jer The Gourds su sve samo ne skloni ma kakvoj fanatičnoj tričari. Oni su demonstratori novog američkog jara.

Stripped numerom *Piece of Time* na svojoj drugoj ploči **Angry Southern Gentlemen**, onda vam *Magnolia* pod brojem tri na **Stadium Blitz** dolazi

kao upozorenje da veselost sa ivice limba nikada ne prestaje da se kotrlja. Ova je numera uostalom inspirisala i naziv teksta koji čitate: čujete li The Gourds zavijajuće urlike u refrenu, prisjećete se, mnogo sofisticiranijeg doduše, zavijanja Warrena Zevona u njegovoj pesmi *Werewolves of London* (Vukodlaci Londona). Ali, ovo su vukodlaci iz teksiškog grada Ostina, koji u *Plaid Coat* zvuče kao banda desperadosa naterana da podražava milozvučnost hora Bečkih dečaka u stondiranom stanju, dok u fenomenalnoj *LGO* celoživotni samokuravajući pakleni bordel, sa svojim svodnicima, svojom odebljalom i perversnom madam i podjednako bezvoljnim bludnicama i mušterijama, počinje najednom da se odmotava u malecni kružićima, dobijajući svaki put na prkosnoj energiji. Ko s davalom tikve sadi, The Gourds (pogledaj u rečnik!) mu se o nervni sistem lupaju! Oh, pa gde je taj davalski zasad, rećite, samo brzo?

Zorica Kojić

BERZA RADA

za sve koji traže i nude posao

BESPLATAN OGLASNI PROSTOR

Tel: 438-991 od 9.00 do 16.00

SALONU POTREBAN PEDIKIR,
ŽENSKI FRIZER I UČENICA ZA
FRIZERIA. TEL: 142-490

PRICE, RESTORANU "STOJA I VU-
LE" VRBNIČKA 7 A RAKOVICA.
TEL: 585-611

PEKARI POTREBAN BUREGDŽIJA
II KORADŽIJA. STAN OBEZBEĐEN

OSTALI USLOVI PO DOGOVORU.
TEL: 8322-203

POTREBAN OGRANIČEN BROJ
SARADNIKA-AKVIZITERA. ZARA-
DA 100%
TEL: 019/743-391 ZVATI PO PODNE

POTREBNI KONOARI, KONOBA-
VERTIGO INTERNATIONAL OG-

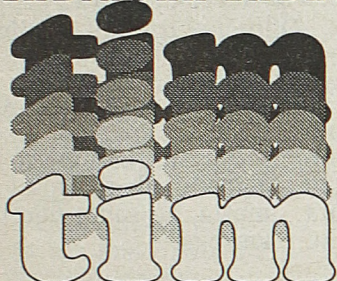

Omladinska zadruga Beograd ima
mogućnosti da svoje članove uputi na
sledeće poslove: - spremačice, servirke,
rad u vešeraju, lakši i teži fizički
poslovi, poslovi konduktera - kontrolo-
ra i operativni poslovi

Omladinska zadruga Beograd
11070 Novi Beograd, Palmira Toljatića 5/IV,
Tel. 600-130, 673-671, 671-751

Vi koji hoćete da radite privremeno -
povremene poslove, dođite i učlanite se.

OMLADINSKA ZADRUGA

Beogradanka XII sprat

sa nama napravite dobar "tim"

684-866, lok 315
685-655, lok 315

ŠTAMPARIJA Raspisuje

tasoprint

KONKURS

BEOGRAD, Cvijićeva 110

1. Ofset mašinista

Uslovi: višegodišnji rad na mašinama HEIDELBERG

Pismene prijave poslati na gornju adresu

Na prodaju:

HEIDELBERG GTO Z

32 X 46 cm, dvobojni, SCHÖNEWIDER

Štamparija TAŠ PRINT 759 733

DNEVNOM LISTU

Danas

POTREBNI

KOLPORTERI

I PRODUCENTI

U MARKETINGU.

RAD NA PROCENAT.

pozovite: 452-153

LAŠAVA SLOBODNO RADNO ME-
STO VOZAČA KAMIONA. USLOVI:
"C" KATEGORIJA, DRŽAVNI ISPIT,
POZNAVANJE MEHANIKE I
ODRŽAVANJE VOZILA.
TEL: 011/ 638-068, 622-127

POTREBNO VIŠE KERAMIČARA,
PARKETARA, VODINSTALATE-
RA I VOZAČA SA SOPSTVENIM
AUTOMOBILOM. TEL: 722-968

VOZAČ ZA RAD U PEKARI POTRE-
BAN. TEL: 772-084

POTREBNE DEVOJKE ZA RAD U
KAFE BAŠTI. TEL: 063/232-570

ODLIČAN POSAO, POTREBNI SA-
RADNICI, SVAKO DANA.
TEL: 653-489, 10-17

POTREBNI PRODAVCI ZA RAD U
KIOSKU. PLATA PO DOGOVORU.
TEL: 430-355

LUNA PARKU POTREBNI RADNI-
CI, 036/ 22-577, ILI LIČNO KOD BA-
ZENA U KRALJEVU.

POTREBAN VREDAN, SPOSOBAN

RADNIK NA "BUVLJAKU". PRODA-
JA ELEKTROMATERIJALA.
TEL: 138 - 758

POTREBNE MLAĐE RADNICE,
RADNICI, RAZNIH ZANIMANJA
POSREĐUJE "IDAM".
TEL: 3180 - 484

CVEČARI POTREBNA RADNICA.
TEL: 404 - 403

ROŠTILJU "BAM- BAM" POTRE-
BNE PRODAVAČICE. ILIJE GARA-
ŠANINA BROJ 7. TEL: 3237 - 980

RADITE RAZNOVRSNE POSLOVE
U VLASTITOM STANU.
TEL: 032/ 819 - 289

HITNO POTREBNA RADNICA ZA
DEPILACIJU. ZEMUN - GALENI-
KA. TEL: 103 - 270

ROBNOJ KUĆI "ATLANTIK"
POTREBNI STOLARI-MONTA-
ŽERI.
DOĆI LIČNO, OD 15 DO 18. ILIJE
GARAŠANINA 23, TAŠMAJDAN.

POTREBNA DEVOJKA SA VOZA-

ČKIM ISPITOM "B" KATEGORIJE
ZA RAD NA DUŽE VREME.
TEL: 631 - 441

POTREBNE SEKRETARICE, ASI-
STENTI, TRGOVCI SA VOZAČKOM
DOZVOLOM B KATEGORIJE.
TEL: 5337 - 768

PEKARU POTREBNA PRODAVAČI-
CA. POSLE 13 TEL: 4891 - 637

PRODAVAC SA RADNIM ISKU-
STVOM TRAŽI POSAO.
TEL: 176-55-69 MIRJANA

POTREBNI AKVIZITERI ZA PRO-
DAJU KNJIGA. TEL: 516 - 462

IZDAJEM POVOLJNO SOBE NA
MORU. TEL: 082/62-091

POTREBAN ORTAK ZA KIOSK-PI-
CERIJU ILI DRUGO. DOBRA LO-
KACIJA. TEL: 011/450-036

FIRMA TRAŽI ORTAKA ZA
DELATNOST OTKUPA I IZVOZA
VOĆA. TEL: 518-302

SA LISTOM DANAS 10% POPUS-
TA U FARBARI PALENO.
TEL: 562-631

Besplatni mali oglasi

DUBINSKO Pranje tepiha, iti-
sona i mebliranog nameštaja
"Kirbi" aparatom
tel. 011/676-794

NOV neopakovan bicikl "UNIS"
kontraš, muški tel. 322-89-01
MAŠINA za pranje posuda -
švedska, mala, očuvana!
tel. 322-89-01

PRODAJEM placeve u Resniku
Kumodražu tel. 477-916
PRODAJEM kiosk tel. 1767-358
TELEVIZORE, kasetofone,
daljinske, tranzistore, radio
aparate popravljaju stručno servis
"TESLA" Slavija tel. 433-591
VW BUBA. Američka knjiga o
svim tipovima. Popravke,
prepravke, bagiji, čoperi. 200
strana. 200 din
tel. 011/434-477 od 12 do 15
PLASTIČNI ČAMAC "PRIMOR-
KA", 6,3 x 2,4 m. Opremljen,
korišćen 90 dana. 12.000 DM
tel. 011/165-538, uveče
PRODAJEM kamion FAP
proizvodnja, 1982 godište
tel. 014/68-132
PRODAJEM "Zastavu 8310" u

odličnom stanju, 5 tona.
Registрован do 06.06. 1999.
Lučić tel. 474-382

SVE VRSTE autolimarskih rado-
va, brzo, tačno, kvalitetno
tel. 474-382 Lučić

PRODAJEM dva placa kod
Planinarskog doma na
Divčibarama. Imaju vođu i stru-
ju tel. 011/318-61-71

ČASOVI španskog jezika, zvati
posle 16 h tel. 144-155
HITNO potreban radni prostor
za atelje zvati od 8 do 10 časova
tel. 638-158

PRODAJEM "Reno ekspres", '90,
dizel, odličan (prešao 33.000)
tel. 3911-798 ili 430-304

IZRAĐUJEM obuću po meri.
Izuzetno kvalitetno i povoljno
vršimo popravke. tel. 446-11-77
PRODAJEM garsonjeru kod
Ekonomskog fakulteta
tel. 452-163

MOLERAJ, farbanje stolarije,
nameštaja, gletovanje, španski
zid, tapete, gipsane ploče.
Kvalitetno-povoljno. Zvati od
18.00 do 22.00 tel. 011/424-968

FIZIKA. Profesorka srednje
škole sa dugogodišnjim
iskustvom. Centar grada.
tel. 324-78-24

PRODAJEM kiosk tel. 1767-358
Televizore, kasetofone,
daljinske, tranzistore, radio
aparate popravljaju stručno servis
"TESLA" Slavija
tel. 433-591

NOV, neopakovan bicikl "UNIS"
kontraš, muški tel. 322-89-01
MAŠINA za pranje posuda -
švedska, mala, očuvana!
tel. 322-89-01

PRODAJEM placeve u Resniku i
Kumodražu tel. 477-916
OZBILJNIM stanarima potreban
manji polunamešten stan u blizi-
ni Dorćola
tel. 639-110

MODERNA oprema slika, kaši-
ranje i plastifikacija
tel. 77-77-43

RENOVIRANJE kancelarijskog
nameštaja i uređivanje enterijera
tel. 77-77-43

GRAĐEVINSKA RADNJA radi
sve adaptacije. Daje 10% provi-
zije za posao. tel. 011/450-036

POTREBAN manji polu-
namešten stan u krugu tramvaja
dvojke tel. 639-110

USKORO

U izdanju „Dangrafa“ izlazi memoarska knjiga

PUT U DEJTON

Ričarda Holbruka,

glavnog američkog posrednika u pregovorima o Bosni.

Knjiga ima oko 400 stranica, a njen manji deo
objavljen je kao feljton u dnevniku „Danas“.

Ovo izdanje možete kupiti direktno od izdavača
po povlašćenju od 180 dinara.

P O R U D Ź B E N I C A

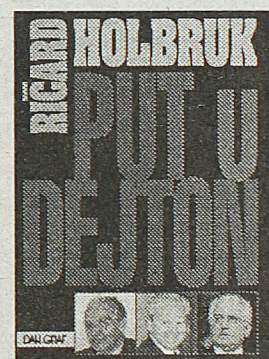
Ovim neopozivo naručujem _____ primeraka knjige Ričarda Holbruka
„Put u Dejton“ po povlašćenju od 180,00 din

(ime i prezime)

(telefon)

(adresa)

Uplatu izvršiti na ž.r. 40816-603-5-3045538. Narudžbenicu i dokaz o uplati pošaljite na adresu:
Dangraf d.o. Jagićeva 3, 11000 Beograd
Dopunske informacije možete dobiti na telefon 011/452-153 ili tel/fax 011/438-991.

Polufinale Svetske lige: Kuba - Bugarska 3:0

Samo trening Kubanaca

Polufinale svetske lige Drugi protivnik jugoslovenske reprezentacije u polufinalnom turniru svetske lige, selekcija Kube, prikazala je sinoć u Pioniru odličnu igru protiv Bugarske. Kubanci su za samo 67 minuta igre ubedljivo slavili sa 3:0 (po setovima 15:3, 15:2, 15:9), prikazavši se tako kao prejak protivnik Bugarima, koji su nakon poraza od Jugoslavije u ponedjeljak, digli ruke od plasmana u „fajnal-for“.

O sinoćnjoj utakmici ne vredi mnogo pričati. Za Kubance to je bio više trening nego ozbiljna utakmica. Oni su od samog starta nametnuli svoj način igre i u tom stilu su nastavili do samog kraja. U prvom setu Kubanci su jednostavno proleteli pored Bugara. Ovaj set je trajao samo sedamnaest minuta, a Kubanski odbojkaši su ga više nego lako rešili u svoju korist rezultatom 15:3.

U drugom setu ista priča. Jedina razlika u odnosu na prvi deo susreta bilo je to što je set trajao dva minuta duže, a Bugari su postigli poen manje.

Treći set doneo je malo više uzbuđenja malobrojnoj publici u Pioniru samim tim što je trajao čitavih pola sata. Kuba ga je dobila ali je Bugarska ovog puta bila znatno ubedljivija, pogotovo kada je reč o servisu. Set je

završen rezultatom 15:9, međutim, to nama više nije bitno. Sinoćni meč biće brzo zaboravljen, a mi treba da se okrenemo današnjem danu i odlučujućem susretu polufinala između Jugoslavije i Kube. Plavi su bili sinoć u Pioniru i posmatrali su svoje današnje protivnike i to u njihovom najboljem izdanju.

Kako će se Jugosloveni suprotstaviti Hernandezu, Roki, Gatu, Pimijenti, Ruizu, Dijagu i ostalima ostaje da se vidi, ali jedno je sigurno - čeka ih težak posao. Dobra vest za plave je da će Slobodan Kovač igrati su-

tra. Ako ni zbog čega drugog, onda zbog velikog iskustva koje poseduje. Alan Roka trenutno najbolji server svetske lige, zatim Ramon Gato, primač servisa takođe odličan server, 204 cm visoki Pimijenta i naravno najbolji među njima Osvaldo Hernandez zadržava danas mnogo muka Jugoslovenima. Ipak u našem timu vlada odlično raspoloženje, a odavno plavi poseduju kvalitet koji je potreban za pobjedu nad Kubom. Uz malo sreće „fajnal-for“ će postati realnost za jugoslovenske odbojkaše.

O. J.

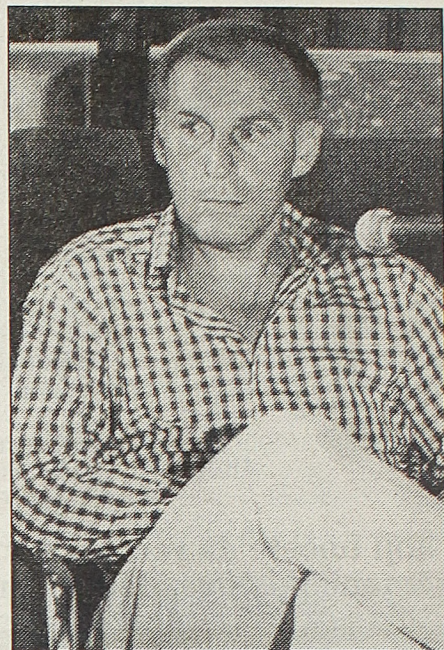
FUDBAL

U prijateljskom meču C. zvezda - Vardar 4:0

Karioke još uvek na listi čekanja

Pripremajući se za nastavak prvenstva, pre svega za start u Kupu UEFA, fudbaleri Crvene zvezde odigrali su sinoć prijateljsku utakmicu s makedonskim prvoligašem Vardarem. Slavili su crveno-beli ubedljivu pobjedu od 4:0 (2:0), a astrelci su bili: Gojković (12.), Ognjenović (36.), Vilijans (50.) i Mičić (52.). Pred oko pet hiljada navijača Kosanović je izveo sledeći sastav: Jevrić, Dudić, Adilson (Ilić), Pecić, Bjegović (Milošević), Bunjevčević, Ljubojević (Slović), Pantelić (Mičić), Gojković (Fumasa), Aćimović (Miljković), Ognjenović (Vilijans).

Ovaj meč je s posebnom pažnjom posmatrao predsednik crveno-belih Dragan Džajić, jer ovih dana mora da donese konačnu odluku

Jesu karioke, ali da li su i „pravi“: Odlučio Dragan Džajić

da li će angažovati Brazilce ili ne.

Spisak UEFA je već poslat, a među tih dvadeset igrača mesta, za sada, nije bilo za karioke.

KOŠARKA

Prvenstvo Evrope u Italiji za košarkaše (do 22 godine): Jugoslavija - Grčka 83:72 (39:37)

Na startu sigurna pobjeda plavih

Rezultati:

GRUPA A: Jugoslavija - Grčka 83:72; Francuska - Hrvatska (sinoć); Nemačka - Italija (sinoć).

GRUPA B: Izrael - Slovenija 63:74; Litvanija - Turska (sinoć); Letonija - Španija (sinoć).

Trapani - Gradska dvorana. Gledalaca: 300.

Jugoslavija: Rakočević 26, Jarić 23, Varda, 15, Petrović 10, Glintić 7, Stanojević 2, Dozet, Vidačić, Obradović, Čeranić, Nađfej, Moljević.

Grčka: Harisis, Halivretas, Papanikolopoulos, Mihalos, Kamariotis, Dikudis, Papalu-

kas, Carcaris, Eftimu, Despos, Pavlidis.

Mlada reprezentacija Jugoslavija startovala je pobjedom na evropskom šampionatu koji se igra na Siciliji, u gradu Trapani. Plavi su u prvom kolu grupe A savladali reprezentaciju Grčke rezultatom 83:72 (39:37).

Prvo poluvreme naši košarkaši krenuli su grču, što je i normalno ako se uzme u obzir da je to bila prva utakmica na prvenstvu. Ipak, i u tako nervoznoj igri plavi su držali rezultatsku klackalicu tokom čitavih dvadeset minuta prvog dela. Najveći problem u tom delu igre predstavljao je veliki broj ličnih

grešaka prvog centra našeg tima Jove Stanojevića. Međutim, njegova zamena Ratko Varda je fenomenalno nadomestio neigranje svog kolege i stvari su došle na svoje mesto.

Nastavak utakmice doneo je mnogo bolju igru našeg tima. Nervozu s početka brzo je nestala a dobro prepoznatljiva igra s puno kontra napada urodila je plodom. Razlika se iz minuta u minut povećavala da bi na smom kraju dostigla cifru od jedanaest poena viška.

Najistaknutiji pojedinci u našoj ekipi su pre svega bili Igor Rakočević s 26 poena, dok su odmah iza njega bili

Marko Jarić s 23 kao i Ratko Varda koji je postigao 15 koševa i dao veliki doprinos igri u odbrani.

Odmah posle meča trener reprezentacije, Goran Bojanić dao je izjavu:

- Ovo je bila psihološki veoma teška utakmica. Potsećam vas da smo pre samo nekoliko dana izgubili od njih u Sloveniji. To je bila i najveća barijera našim momcima. Utakmica je rešena odličnom odbranom i sjajnim individualnim rešenjima Varde, Rakočevića i Jarića. Zadovoljan sam prikazanim i nadam se da ćemo sutra protiv Hrvatske pružiti još bolju igru. Hrvati su u maloj prednosti budući da su duže na pripremama ali se ni mi ne predajemo - izjavio je Goran Bojanić.

Plavi već danas igraju drugu utakmicu protiv reprezentacije Hrvatske s početkom u 9.30. Hrvati u svom sastavu nemaju možda i naj-

Najefikasniji: Igor Rakočević

boljeg igrača Josipa Sesara, ali je zato tu predvodnik novog talasa Giriček, koga smo imali prilike da upoznamo početkom godine u mečevima Partizana i Cibone.

A. Stošić

Seniori nastavljaju pripreme za SP

Obradović krije adute

Košarkaška reprezentacija Jugoslavije ulazi u završnu fazu priprema pred predstojeće prvenstvo sveta. Košarkaši koji su na spisku selektora Obradovića, a koji su bili povređeni, polako se vraćaju u formu a samim tim i zadovoljstvo u našem taboru je primetnije. Plavi će kao poslednji filter odigrati dva susreta s selekcijom Turske u Beogradu. Prvi meč zakazan je za sutra u Pioniru. Obradović ističe da će po prvi put na parket istrčati petorka koja se najviše nametnula tokom priprema i koja ima najveće šanse da ponese veliki deo tereta i u Atini.

- Svi sem Đorđevića su, manje više,

spremniji za napore koji ih očekuju. Nadam se da će i naš kapiten do prve utakmice s Portorikom biti dovoljno spreman da izađe na teren - izjavio je Željko Obradović.

Drugi meč naša reprezentacija će odigrati dan kasnije ali u zatvorenoj varijanti (kao i protiv Italije). Posle toga plavi se sele na Ibersijsko poluostrvo gde je planu da se odigra turnir na kome će učestvovati reprezentacije Španije, Kanade i Belorusije da bi se pravo iz Španije krenulo put Atine. Selektor Obradović neće do poslednjeg trenutka saopštiti spisak s 12 igrača koji će predstavljati našu zemlju.

A.S.

(Zlo)upotreba sporta u političke svrhe

TUĐMAN: Mogli smo biti i prvi

Zagreb - „Mi smo treći, ali sa malo sreće mogli smo biti prvi“, rekao je razdraženi hrvatski predsjednik Franjo Tuđman sportskim urednicima državnih medija. Tuđman se pohvalio da je plasman nogometne reprezentacije na svjetskom prvenstvu povećao ugled Hrvatske u svijetu i da sada 40 posto čovječanstva zna za Hrvatsku, iako je prije prvenstva to znalo samo 2 posto. On se požalio i da se licemjerni svijet, koji je bio i protiv hrvatskog otcjepljenja od Jugoslavije, urotio protiv Hrvatske i na sportskom polju, ali su nogometaši, kako je rekao, to spriječili svojim sjajnim uspjehom. Tuđman nije propustio dati i prognozu šansi Hrvatske na evropskom prvenstvu. On je najavio novi stadion u Zagrebu na kojem će se igrati utakmica Hrvatska-Jugoslavija. „Ta utakmica sa Jugoslavijom bit će u mnogome nabijena i političkim nabojem, a mislim da smo opet u prednosti. Mi smo momčad koja zna da se borimo za Hrvatsku. Protiv Jugoslavije, za ugled svoje domovine, bit ćemo jedinstveni. Reprezentacija Jugoslavije neće moći iskazati takvu homogenost“, tvrdi hrvatski predsjednik. (FoNet)

Jelcin traži „čistku“

Ruski predsjednik, Boris Jelcin, poznat je kao veliki ljubitelj sporta. On je juče izjavio da su ruskoj nacionalnoj fudbalskoj selekciji, kao i samoj igri u zemlji, neophodni „čistka“ i velike promene.

- Nešto mora da se uradi u vezi našeg fudbala, bez odlaganja. Za dve godine čeka nas Evropsko prvenstvo, a Rusija ne može ponovo da oseti gorak ukus poraza - citirao je Jelcina jedan zvaničnik u Kremlju.

- Rukovodstvo fudbalskog saveza mora da se „trgne“. Moramo da pod hitno pronademo novog selektora visoke klase, koji će da stvori novu ekipu - rekao je Jelcin predsedniku MOK-a, Huanu Antoniu Samaranu, prilikom njegove posete Moskvi.

Dokorašnji selektor Rusije, Boris Ignjatijev, podneo je ostavku prošlog meseca, zbog neuspeha njegovog tima da se kvalifikuje za Svetsko prvenstvo u Francuskoj.

Braća de Bur ne mogu da idu?

Braća Frank i Ronald de Bur preduzeli su još jedan korak u cilju napuštanja svog sadašnjeg kluba, Ajaksa iz Amsterdama, pošto su svoj slučaj predali u ruke arbitražne komisije FS Holandije. Oba brata su izrazila želju da napuste Ajaks, samo godinu dana posle potpisivanja ugovora koji ih vezuje s njim do 2004. godine.

Ronald želi da napusti Ajaks već neko vreme, dok je Frank svoj plan obelodanio tek po završetku Mundijala u Francuskoj.

Ajaks je početkom juna odbio ponudu od 15 miliona dolara, od strane londonskog Arsenala, ali veruje se da je engleski prvak i dalje zainteresovan za vezistu holandske reprezentacije. Za

njegovog brata, Franka, zainteresovana je Barselona, na čelu s holandskim stručnjakom Luisom van Galom.

Braća de Bur tvrde da su nedavno postigli dogovor s Ajaksom da se Ronald dopusti odlazak, a da Frank ostane u klubu. Međutim, Ronald je juče u izjavi holandskom radiju rekao da je insistiranje Ajaksa da obojica ostanu, poništilo taj dogovor.

S druge strane, Ajaks ne želi da se odrekne usluga ovih igrača, pa je u ponedjeljak izdao saopštenje u kojem, između ostalog, stoji:

- Klub smatra da su Ronald i Frank de Bur veoma značajni igrači, bez kojih ne može. Verujemo da ćemo uspeti da ih obojicu zadržimo do isteka ugovora 2004. godine. Žalimo zbog njihovog protivljenja tome, ali nismo spremni da promenimo svoj stav.

Arbitražna komisija FS Holandije postoji 10 godina, a u njenoj nadležnosti je da postavlja uslove pod kojima se ugovori mogu raskidati, kao i da određuje visine transfera. Pre godinu dana je presudila u sporu između Ajaksa i Marka Overmarsa, koji je karijeru nastavio u Arsenalu.

Rešio da ide: Frank de Bur

SPORT U SLICI I REČI

FOTO: REUTERS

Na slici je žena koja prima pomoć od prisutnih ljudi nakon incidenta koji se dogodio na Jelisejskim poljima u noći posle pobe Francuske na Brazilom u finalu SP. Naime, nesreća se dogodila pošto je jedan vozač velikom brzinom uleteo u masu koja je proslavljala pobjedu svoje selekcije. Tom prilikom teže je povređeno na desetine osoba.

FOTO: REUTERS

Svetski šampion u poluteškoj kategoriji, Namac Darijus Mikalčevski pozira zajedno s Borisom Bekerom.

Počele pripreme za SP 2002. godine

Japanci neće huligane

Japan, koji će zajedno s Južnom Korejom, biti domaćin narednog Svetskog prvenstva 2002. godine, naglašava da neće tolerisati huliganizam koji je ostavio ružnu mrlju na upravo završenom Mundijalu u Francuskoj. Neredi koje su izazvali engleski i nemački navijači šokirali su svet, a Japan razmišlja o tome da zabrani ulazak mogućih izgređenika u zemlju, za period od naredne četiri godine.

Jedan službenik japanske vlade, koji je boravio u Francuskoj za vreme nereda, izjavio je:

- Verovatno ćemo morati da mobilishemo

policijski odred za nereda da bi sprečili nasilje. Da budem iskren, neke zemlje zaista ne bih voleo da vidim u Japanu.

Jedan zvaničnik južnokorejske policije, rekao je da tamošnja policija neće oklevati da upotrebi suzavac u cilju prevencije huliganizma.

Inače, Japan i Južna Koreja su imali svoje predstavnike pri organizacionom komitetu upravo završenog Mundijala u Francuskoj, gde su pokušali da izvuku neophodne pouke, kako bi što bolje organizovali prvi Mundijal u Aziji. Postoji mogućnost da se neke utakmice igraju i u Severnoj Koreji.

FOTO: REUTERS

Bivši fudbaler engleskog šampiona Arsenala, Jan Rajt, drži šal svog novog kluba i gradskog rivala „topdžija“, Vest Hem junajteda. Cena Rajtovog transfera još uvek nije otkrivena.

90,7 91,5

PROGRAM

BIG RADIO

Banja Luka

redakcija 078/12-777

marketing 078/12-700

92,2 MHz

RADIO 24

422-774

25000 Combor, Tri crnogorske UL

INFORMATIVNI CENTAR MORAVI

Tel: 025/24-922

Fax: 025/37-366

Свакој ћици

КОМБОРСКЕ

НОВИНЕ

Tel: 025/22-732

РАДИО КОМБОР

УЛУ 90,90 MHz СТ 886 KHz

Tel: 025/24-890

Агенција за маркетинг

Tel: 025/22-771

Са нама ИСПРЕД будућности!

ZA NAJAM

stana ili kuće Tivtu,

nudim vlasništvo

vikendicu sa 15 ari

zemlje pod voćem kraj

Beograda.

Moguć svaki dogovor.

Tel. 081/811-158

radio 96,9MHz

TAXI 157-668

marketing 30% popusta

1764-011

www.naxi.co.yu

NAXI

NAXI

Distribucija letaka Antiratne kampanje je završena u Beogradu u nedelju, 12. jula 1998. godine.

Do sada su naše letke videli građani Preševa, Bujanovca, Trgovišta, Vranja, Medveđe, Bojnika, Kuršumlije, Blaca, Prokuplja, Lebana, Leskovca, Vladičinog Hana, Surdulice, Bosilegrada, Crne Trave, Vlasotinca, Babušnice, Dimitrovgrada, Pirota, Niša, Svrbljiga, Aleksinca, Soko Banje, Kruševca, Trstenika, Vrnjačke Banje, Kraljeva, Raške, Novog Pazara, Tutina, Nove Varoši, Prijepolja, Priboja, Cajetine, Ivanjice, Lučana, Čačka, Gornjeg Milanovca, Kragujevca, Jagodine, Cuprije, Paraćina, Boljevca, Zaječara, Negotina, Kladova, Majdanpeka, Bora, Kučeva, Petrovca, Malog Crnića, Golupca, Velikog Gradišta, Požarevca, Smedereva, Smederevske Palanke, Velike Plane, Lapova, Varvarina, Kosjerića, Bajine Bašte, Ljubovije, Malog Zvornika, Krupnja, Loznice, Mionice, Valjeva, Koceljeva, Valjeva, Vladimiraca, Šapca, Bogatića, Sida, Sremske Mitrovice, Rume, Pećinaca, Obrenovca, Uba, Lajkovca, Lazarevca, Barajeva, Sopota, Arandelovca, Topole, Mladenovca, Pančeva, Kovačice, Alibunara, Plandišta, Bele Crkve, Vršca, Sečnja, Zrenjanina, Žitišta, Srpske Crnje, Kikinde, Subotice, Bačke Topole, Apatina, Vrbasa, Stare Pazove, Iriga, Indije, Beočina, Bačkog Petrovca, Bačke Palanke, Titela, Zablja, Temerina, Novog Sada.

АНТИРАТНА КАМПАЊА

Српска престоница

Хиландар

Београдска прослава осамстогодишњице

од 18. јуна до 15. јула

СРЕДА, 15. ЈУЛ, 21 ЧАС

ОТВОРЕНИ БАЗЕН ТАШМАЈДАН

ПРЕСТОНИЦА

Завршно вече прославе

Сценско склапање

мултимедијалног мозаика Хиландара

Покровитељ прославе: Скупштина града Београда

Извршни продуцент:

Заједница музичких и балетских школа Србије

Сценарио и реализација: ЗАДРОУГА

Информације о програму:

Заједница музичких и балетских школа Србије,

тел: 444 9796, Б. Ације 2а, www.bg-online.co.yu/hilandar

Медијски спонзори: РТВ Политика, РТВ Студио Б, БК Телеком, Арт канал, Наша борба, Данас, Радио Индекс, Радио Б92, Радио ТДИ, Радио Голф, Сити радио

Видео пројекције и слајдови уз музику

Улаз слободан

Samo 2 minuta dnevno

MARCI O Jednostavno!

- Tableta za mršavljenje sa vitaminom C

- Najefektniji i najbrži način za mršavljenje, koji dijetu pretvara u uživanje.

- Koristi se samo jedna tableta dnevno sat vremena posle prvog obroka.

- Stimuliše sagorevanje masnih naslaga celulita i zateže kožu, što je potvrđeno u praksi korisnika.

- Pakovanje traje 10 dana i skladi od 3-5 kg masnih naslaga.

PROTIV SEDE KOSE

USA

SUPER POTENCIJA

Na prirodan način!

Uz pomoć kapsula Ginseng (ženšen) preparata starog preko 1000 godina iz tradicionalne kineske medicine pojačajte potenciju na provereni i najsigurniji način.

BEZ BORA I STARENJA

Brzo i efikasno!

Najnoviji holivudski preparat protiv bora i starenja.

MERAC SEČERA U KRV

Ne morate više ići kod lekara, za samo 30 sekundi proverite nivo šećera u krvi.

NARUČITE NA TELEFON SVAKOG DANA OD 8-22h

018/365-321

BIOSKOPI

Jadran (624-057) - 13.00, 15.30, 18.00, 20.30, 23.00 Porodične splete

Kozara (3235-648) - 14.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00 Rane

Balkan (631-571) - 17.30, 20.00, 22.30 Kundun

Avala (423-247) - 18.00, 20.30 Velika očekivanja

20. oktobar I (687-182) - 18.30, 21.00 Betmen zauvek

20. oktobar II (687-182) - 17.30, 19.30, 21.30 Tri palme za dve bitange i ribicu

Zvezda (687-320) - 17.00, 19.00, 21.00 Pleme iz komšiluka

Terasa zvezda - 22.00 Rane

Kosmaj (3227-279) - 19.00, 21.00, 23.00 Udaren u glavu

Partizan (642-570) - 10.00, 14.00, 18.00 Pusimen; 12.00, 16.00, 20.00 Kraljica seksa

Jugoslavija (676-484) - 18.30, 20.30 Porodične splete

Fontana (602-397) - 18.30, 20.30 Briljantin

Sloboda (618-126) - 17.30 Anastazija; 19.30 Titanik

Odeon (643-355) - 18.30, 21.00 Prvi vitez

Dom omladine (3248-202) - 16.00, 18.00, 20.30 Igra sudbine; 22.30 Od sumraka do svitanja

Dom sindikata (3234-849) - Sala 1 - 19.00, 21.00, 23.00 Divlje strasti; Sala 2 - 18.00, 20.30, 23.00 Poverljivo iz L. A.; Sala 3 - 17.00, 20.00, 22.30 Faca

Mala Morava (623-198) - 18.00, 20.30, 23.00 Ljubav za jednu noć

Vuk (421-314) - 17.00, 19.00 Pleme iz komšiluka; 21.00 Lud za Ejmi

Roda (545-260) - 18.00 Pleme iz komšiluka; 20.00, 22.00 Divlje strasti; 24.00 Briljantin

Letnja bašta bioskopa Roda - 21.30 Briljantin

Masleša (641-881) - 21.00, 23.30 Leteća tamnica

Masleša (bašta) - 21.00, 23.30 Izgubljeni svet

Akademija 28 (3612-319) - Velika sala 18.00, 20.00, 22.00 Briljantin; Plava sala 21.00, 23.00 Velika očekivanja; Sinema kafe 20.30, 23.00 Čudni dani

Kulturni centar (621-174) - 19.00, 21.00, 23.00 Briljantin

Cinema Rex (638-752) - 10.00 - 14.00 Body and Space /radionicu vodi Rodrigo S. de Carvalho /

BROJČANIK

Važni telefoni 9824

Razna obaveštenja 9812

Prijava smetnji telefona 977

Medumetni razgovori 900

Medunarodni razgovori 901

Brojevi pretplatnika 988

Telegrami 96

Tačno vreme 95

Buđenje 9811

Dežurna služba SUP 92

Urgentni centar (centrala) 3618-444

Dispečer GSB 629-019

„Beotaksi“ 970

Žuti taksi 9802

Taksi Bell 9808

Zeleni taksi 3246-088

Taksi Čukarica 555-999

Naksi taksi 157-668

Herc taksi 444-62-46

Alo taksi 5322-888

Taksi Maksis 581-111

Taksi Akademac 417-022

Taksi Alfa 4441-113

NBA taksi N. Beograd 3185-777

SOS Centar za pomoć devojčama (radnim danom od 15 - 21) 439-488

SOS savetovalište za žrtve rata i nasilja (radnim danom od 10-14) 36-13-696

Informativni centar AMSS 324-83-24

Loto i sportska prognoza 9844

Pozorište i bioskopi 9822

TV program 9825

Predlog jelovnika 9826

Gradska inspekcija 3227-000

Republička tržišna inspekcija 3227-376

Informativni centar elektrodistribucije 444-3783, 452-398

Kvarovi vodovoda 685-722, 681-855

Kvarovi kanalizacije ulice 464-085

Zgrade 4442-415

Železnička stanica - Informacije do 22h 636-493, 641-4880

24h 629-400, 645-822

Beogradska autobuska stanica - 636-299

Autobuska stanica „Lasta“ - 625-740

JAT rezervacije - Domaći i evromediterranski saobraćaj 3112-123

Dugolinijski saobraćaj 3114-414

JAT - hotel „Slavija“ 450-584, 450-562

Aerodrom 601-555, 601-424

R E X

13-17. jul BODY AND SPACE 10:00-14:00 radionicu vodi: Rodrigo S. de Carvalho realizovano uz pomoć: Fonda za otvoreno društvo

18. jul KRATKA ISTORIJA ELEKTRONSKE UMETNOSTI - UK INTERACTIVE MEDIA PROJECTS gost Lisa Haskell (GB) pod pokroviteljstvom Fonda za otvoreno društvo

18-24. jul LOW-FI VIDEO radionica

cinema rex jevrejska 16 beograd

produkcija B92

DIAGNOSTIČKI CENTAR PULMONAL

Gospodar Jovanova br 5.

182-232

639-188

- Rendgen /sua snimanja/

- Kompletna pulmološka obrada

- Kompletna kardiološka obrada

- Ultrazvučna dijagnostika

- Alergološka testiranja

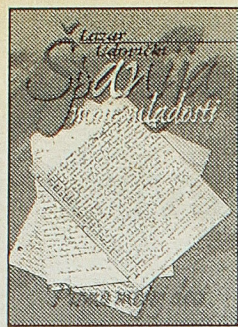
- Inhalaciona i infuzna terapija u ordinaciji i kućnim uslovima

- Kućne posete

- Konsultativni pregledi lekara svih specijalnosti

TRANSPORT BOLESNIKA

ZAKAZIVANJE OD 8 DO 21 ČAS

- Španija moje mladosti (pismo mojoj deci) -
Lazar Udovički (s popustom - 80 din)
- Fašizam juče i danas (s popustom - 20 din)
- Besmislena YU ratovanja -
Ilija T. Radaković (s popustom - 100 din)
- Jugoslavija 1945-1990 -
Ibrahim Latifić (s popustom - 50 din)
- Srpsko pitanje -
Milenko Marković (s popustom - 90 din)
- Razaranje spomenika kulture na tlu
nekadašnje Jugoslavije 1991-1995 -
(s popustom - 20 din)
- Pregovori između Miloševića i Tuđmana o
podeli BiH -
Miloš Minić (s popustom - 30 din)
- Stvaranje i razaranje Jugoslavije - II izdanje
(s popustom - 100 din)
- Bosna i Hercegovina juče, danas i sutra
(s popustom - 20 din)
- Politika i ustav -
Radoslav Ratković (s popustom - 70 din)

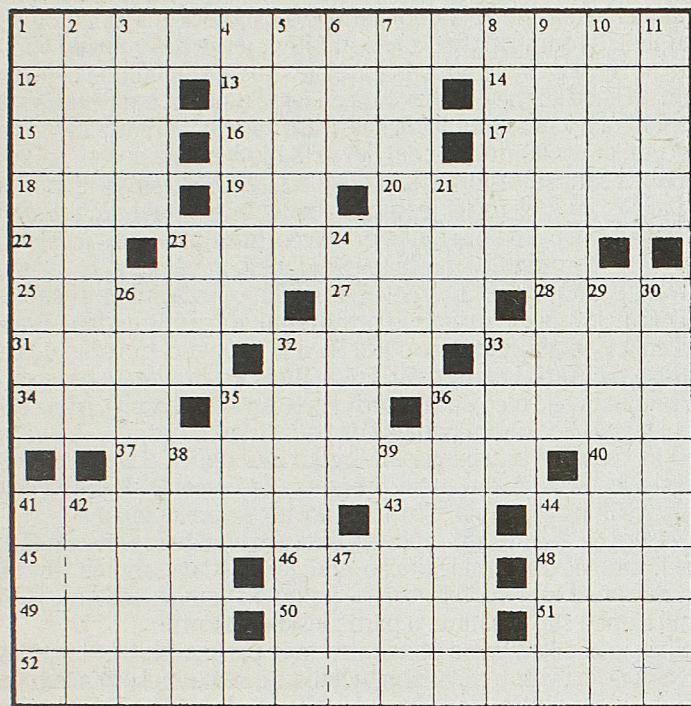
Knjige možete poručiti
na žiro-račun preduzeća
Dan Graf d.o.o. Vatroslava
Jagića 3, 11000 Beograd:
40816-603-5-3045538.
Kopiju uplatnice i
narudžbenicu obavezno
pošaljite na našu adresu.

Ovim neopozivo poručujem knjige:

nazivi knjiga

Ime i prezime - adresa

UKRŠTENE REČI

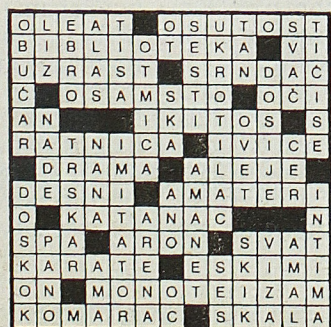
AUTOR: SKOŽIĆ

Vodoravno:

1. Neprekidnost, stalnost
12. Crna šumska kreda
13. Narodni magazin (skr.)
14. Planinska oblast u Grčkoj
15. Boja lica
16. Ostava u zemlji
17. Glumica Gardner
19. Drugi i četvrti vokali
20. Okrajak od debela pri rezanju dasaka
22. Simbol galijuma
23. Država u Aziji
25. Glavni grad Kanade
27. Raste kad se laže
28. Vaspitno-obrazovni program (skr.)
31. Američki glumac Aleks
32. Zvuk
33. Služi za plakanje
34. Reka u Francuskoj
35. Pas
36. Vreme (skr.)
41. Koje su blage naravi
43. Prvak
44. Atletičar Trinidada, Boldon
45. Američki glumac Rajan
46. Uzrast, stas
48. Kivnja, gnev
49. Neodređena osoba
50. Jednako
51. Atletičarka sa Jamajke, Merin
52. Naš glumac

5. Nacija
6. Češka operna pevačica Destin
7. Najzad, najposle
8. Piroman Rima
9. Oporavljanje, ozdravljenje
10. Muško ime
11. Varka
21. Poljubac (eng.)
23. Naš pisac Andrić
24. Pisac Balzak
26. Nauka o zvukovima
29. ... brkove
30. Čkaljino prezime
32. Mesto u Vojvodini
33. Retkost
35. Ostatak pri ceđenju voća
36. Ruski vasijski brod
38. Poleglo žito
39. Žensko ime
41. Jedinica za merenje sile
42. Morski prolaz na s/z Škotske
44. Stara mera za tečnost
47. Grad na Sinaju uz Suecki kanal

REŠENJE IZ PRETHODNOG BROJA:

Uspravno:

1. Ima svoju teoremu
2. Dizalica
3. Povreda
4. Deo za prijem TV signala

Milivoj Anđelković

U SENCI KORDONA Sve studentske pobune (14)

Neku vrstu reprize događanja iz 1989. godine studenti su izveli 30. januara 1990. godine. Ovog puta organizator je bio poznat: novoosnovani Demokratski savez studenata koji je pozvao na protest protiv eskalacije albanskog separatizma i terorizma na Kosovu podržavanog od strane Zagreba i Ljubljane i na solidarnost sa nezaštićenim Srbima i Crnogorcima na Kosovu. Posle okupljanja na letnjoj pozornici ispred Doma kulture "Studentski grad" kolona od nekoliko hiljada studenata sa zastavama i uz povike "Kosovo je Srbija", "Branimo Kosovo - branimo Srbiju", "Idemo na Kosovo" prošla je već uhodani put do Savezne Skupštine gde se okupilo preko 5.000 studenata. Protestu su se priključili taksisti trubeći po gradu kao i deo građana - ukupno do 10.000 ljudi. Završio se govorima gradskih i republičkih političara i, osim početnog impulsa, masovnog učešća studenata i već poznatog puta koji su prošli da bi stigli na drugu stranu Save, u svemu ostalom je bio nalik na mitinge koji su bili česti te i prethodne godina.

Rat za televiziju

Početak 1991. godine obeležila je decembarska izborna pobjeda SPS u Srbiji, izvojevana uz veliku podršku medija. Homogenizacija glasačke većine obezbeđena je aktiviranjem najopasnije karte - nacionalizma. Referendum u Sloveniji koja se izjasnila za samostalnost i predlozi o konfederalnom uređenju kao najrealnijoj mogućnosti doživljavani su kao atak na nacionalna prava. U republikama, umesto razvoju ka demokratskoj i građanskoj državi, težilo se nacionalnom okupljanju i vođama koji su takve želje već iskazali. U svakodnevnom "prepucavanju" medija činjenice, argumenti, istorija pa i racionalnost i logičnost prestaju da budu važni - treba nametnuti svoju interpretaciju, umotanu u što širi šinjel trenutnih političkih potreba republičkog vođstva.

U Srbiji, dugogodišnji monopol vlasti nad medijskom istinom postaje smetnja daljem razvoju. U februaru 1991. godine Srpski pokret obnove najavljuje velike demonstracije ispred Televizije Beograd da ovu kuću prisili na "poštovanje osnovnih prava novinarske profesije i demokratsko ponašanje". Neposredan povod je bio komentar u najgledanijem, drugom TV Dnevniku o navodnim tajnim dogovorima SPO sa slovenačkim i hrvatskim nacionalistima i neemitovanje dematija ove stranke. Na mime demonstracije svoje članove pozvale su i ostale opozicione strane osim novoformirane Srpske radikalne stranke.

Formulisani su zajednički zahtevi: da jedan kanal RTB bude nadstranački a drugi dostupan parlamentarnim strankama srazmerno broju poslanika, da se spreči ometanje rada "Studija B" i "Jutela" a budućim stanicama izdaju dozvole, da u uređivačkim kolegijumima TV stanica budu predstavnici parlamentarnih stranaka, da se skupštinskom odlukom zabrani SKS-PJ da vodi kadrovsku i uređivačku politiku, da rukovodeća ekipa informativnog programa i generalni direktor RTB podnesu ostavke i da se RTB javno izvini opoziciji zbog nanete štete prilikom izborne kampanje.

Deveti mart 1991. godine, dan osude "proizvodnje laži na TV Bastilji" i "dizanja Srbije protiv straha" počeo je policijskom blokadom beogradskih ulica, raskršća, trgova i prilaza gradu i prvim čarkama u pokušajima da se demonstranti zaustave na putu ka Trgu Republike, a sam Trg je bio blokiran milicijskih odredima. Pod pritiskom mase kordon je popustio, milicija je upotrebila palice a demonstranti karate udarce. Pojavio se vođeni top i oblaci suzavca. Do podne, već su viđene desetine povređenih, a 20.000 demonstranata je osvojilo Trg uz povike "Bando crvena", "Ustaše", "Ubice", "Idite na Kosovo", "Slobo - Sadame". Protiv SPO i Vuka Draškovića kao organizatora mitinga podneta je krivična prijava.

Predstavnici stranaka se obraćaju demonstrantima sa

Rat za televiziju

balkona Narodnog pozorišta, a policija kreće na novi juriš. Pojavljuju se policijski oklopni transporteri i konjica, policija koristi palice i suzavac a demonstranti letve, šipke od razvaljenih stolica i kocke izvadene iz kolovoza, postavljaju barijade, prevrću dvoje milicijskih kola.... Pucaju izlozi, a sukobi se šire po gradu: ispred crkve Svetog Marka, u Takovskoj na putu za televiziju Beograd, kod "Londona... Gine jedan osamnaestogodišnji učenik a jedan policajac umire od zadobijenih povreda. Javni tužilac zabranjuje rad "Studija B" zbog emitovanja snimaka sa demonstracija, uhapšen je Vuk Drašković kao vođa "snaga haosa i bezumlja" i još stotinak demonstranata, a kada je izgledalo da je najgore ipak prošlo i da će doći noć otrežnjenja, na ulice Beograda izlaze tenkovi rijući asfalt, dok policija prelaćuje prolaznike koje zatekne u centru grada...

Protiv tenkovske demokratije

Tragičan epilog 9. marta i tenkovi na ulicama izazvali su revolt među studentima. U Studentskom gradu, mestu odakle su počinjali svi prethodni studentski protesti te nedelje, 10. marta, okupilo se preko hiljadu akademaca u atmosferi koja je već bila vanredna: Studentski grad je 4-5 puta nadleat helikopter a ispred Radničkog univerziteta su se okupljali policajci. Uz negodovanje zbog tenkova na ulicama Beograda i vojnog pritiska na demonstrante, kritike najviših funkcionera Srbije i zahteva za deblokadom informativnog prostora, uzvikujući "Bando crvena!", "Izdaja", "Ko je naredio vojci..." formulisani su sledeći zahtevi:

1. Ukinuti mere represije i protivustavno uvedeno vanredno stanje

Tragičan epilog 9. marta i tenkovi na ulicama izazvali su revolt među studentima. U Studentskom gradu, mestu odakle su počinjali svi prethodni studentski protesti te nedelje, 10. marta, okupilo se preko hiljadu akademaca u atmosferi koja je već bila vanredna.

2. Odmah pustiti na slobodu sve uhapšene učesnike demonstracija

3. Odmah utvrditi krivičnu odgovornost svih vinovnika krvoprolića i mera represije

4. Urednici Televizije Beograd Mitević, Šestakov, Vitas, Krivec i Budihna smesta da podnesu ostavke,

5. Ukinuti monopol vladajuće stranke nad sredstvima informisanja i omogućiti nesmetan rad NTV Studija B i omladinskom radiju B 92,

6. Preko tehničke mreže

TV Beograd omogućiti emitovanje programa NTV Studija B,

7. Ministar policije Radmilo Bogdanović smesta da podnese neopozivu ostavku,

8. Hitno sazvati vanredno zasjedanje Skupštine Srbije i

9. Proglašava se bojkot nastave od strane studenata i profesora svih fakulteta beogradskih univerziteta sve do ispunjenja svih navedenih zahteva.

Doneta je odluka da se krene u grad i studentska kolona od oko 6-7.000 demonstranata na čelu sa prorektorom Rajkom Vračarom i dekanom Mašinskog fakulteta Milanom Radovanovićem polazi istim putem kojim su i prethodne generacije takodje prolazile. Te godine su upravo bili iskopani ostaci čuvenog nadvoznjaka iz 1968. godine tako da je taj put imao simboličan karakter i po kasnijim događajima. Prvi kordon milicije ih propušta, drugi zaustavlja na mostu. Počinju pregovori sa komandirima i čekanje odluke viših starešina, potom dolaze dvojica potpredsednika tadašnje vlade Srbije, Radivojević i Stanić: "Odlukom Skupštine grada okupljanja su moguća samo na Ušću.... Šta vi studenti u stvari hoćete? Skupština Srbije je jedina nadležna za RTV, a ona će za koji dan... Predsednik Zelenović će sutra..."

Za to vreme studenti sede na asfaltu. "Ovo je istina!" - uzvikuju. "Isteklo je vreme!" "Nema više čekanja!" Peva se "Tamo daleko" i "Uskliknimo s ljubavlju..." Isčekivanje traje do ponoći kada studenti probijaju kordon i trče ka Brankovoj ulici gde se plave šlemovi trećeg kordona a iza njega grupe studenata i građana koji su došli iz grada da sačekaju demonstrante. Odjednom, suzavac leti na sve strane, dim prekriva most i već izmešane redove. "Ustaše!" - čuju se povici. "Imate li decu?"

Sutra: Ušće protiv Terenzija

Proradio vulkan

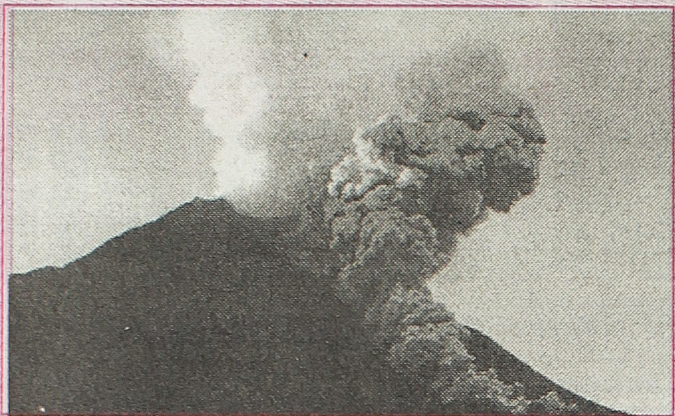
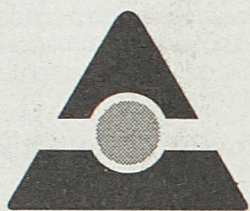

FOTO: ROUTERS

Merapi, Indonezija - Maunt Merapi izbacuje oblake pepela i gasa na indonežanskom ostrvu Java. Najaktivniji indonežanski vulkan nastavio je da izbacuje vreo gas iako vulkanolozi tvrde da se sada umirio. Maunt Merapi je visok 2.968 m i udaljen oko 20 km od grada Jogđakarta u centralnom delu Jave.

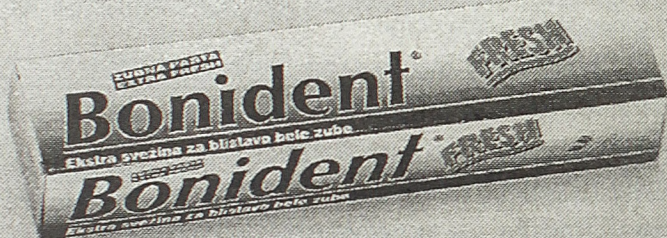

POSETITE NAS NA INTERNETU
www.atlas.co.yu

DINARSKI SEKTOR
324-23-64

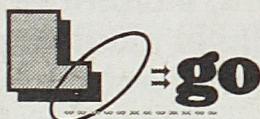
DEVIZNI SEKTOR
322-52-65

Atlas Bank
BELGRADE • YUGOSLAVIA

Beograd, Dimitrija Tucovića br. 13

tel. 011/344-00-90 (3. linije)
tel/fax. 011/444-46-17, 459-569, 454-991
e-mail: Logo@EUnet.yu

telefoni
telefaksi
centrale

telekomunikacioni
uredaji i oprema
mobilna telefonija
oprema i pribor
pribor i oprema
za računare

VREME

Pljuskovi i grmljavina

Srbija: Naoblačenje s kišom i pljuskovima sa grmljavinom koje će ujutro i prepodne zahvatiti Vojvodinu i zapadne krajeve, do kraja dana proširiće se i na celu Republiku. Ponegde su moguće i kratkotrajne vremenske nepogode. Vetar južni u skretanju na severozapadni. Jutarnja temperatura od 17 do 22 stepena. Maksimalna dnevna temperatura od 23, na severu, do 33, na jugu i jugoistoku Srbije.

Beograd: Promenljivo oblačno i svežije povremeno sa kišom i pljuskovima s grmljavinom, naročito poslepodne. Vetar umeren severozapadni. Maksimalna dnevna temperatura oko 24 stepena.

Crna Gora: Pre podne sunčano i toplo, posle podne i krajem dana naoblačenje sa kišom i pljuskovima s grmljavinom. Vetar slab južni u skretanju na severozapadni. Jutarnja temperatura od 12 na severu do 22 stepena na primorju. Maksimalna dnevna temperatura od 24, na severu, do 34 stepena, na jugu Crne Gore.

Sutra: U kontinentalnom delu zemlje promenljivo oblačno, umereno toplo poslepodne sa pojavom lokalnih pljuskova s grmljavinom. Maksimalna temperatura od 26 do 30 stepeni. Na primorju sunčano.

Direktna veza između Crne Gore i Hrvatske od 1. oktobra

Dubrovnik - Predstavnici Hrvatske pošte i telekomunikacije i crnogorskog PTT-a potpisali su juče u Dubrovniku ugovor prema kojem će između Hrvatske i Crne Gore biti uspostavljena direktna telekomunikacijska veza, preko optičkog kablja.

Optički kabl bi trebalo da bude postavljen početkom septembra, a veza će biti uspostavljena najkasnije do 1. Oktobra. (Beta)

Kinezi neobavešteni o sidi

Peking - Samo 4,1 odsto Kineza koristi kondom, a više od 36 odsto Kineskinja nije čulo za sidu, stoji u izveštaju Državne komisije za planiranje.

Anketa obavljena na uzorku od 16.000 žena starosti od 15 do 49 godina, ima za cilj da pruži osnovu za nacrt politike obnavljanja stanovništva u najmnogoljudnijoj zemlji na svetu za sledeći vek, sa posebnim osvrtom na iskorenjivanje polnih bolesti.

To ispitivanje je otkrilo da 43 odsto žena jako malo zna o bolestima koje se prenose seksualnim kontaktom, a 36,5 odsto nikad nije čulo za AIDS. (FoNet)

DOPISNICA

POSTDEJTONSKA MODA

Ne grob - kolevka

Borka Pavićević

U „Našoj Borbi“ od 9. ovog meseca na poslednjoj strani objavljena je vest, poziv graditelja Nove Gorice, prvog potpuno novog grada u Jugoslaviji, svim graditeljima iz Jugoslavije da dođu na proslavu. Iz Hrvatske, Bosne, Makedonije i „iz ovog regiona“, ili sa „ovih naših prostora“, kako se to kaže na RTS-u, na primer.

Gde čovek ovde može zaspati da bi se pro-

budio u kolevci.

Tavariši Slovenici, nisam bila u Gorici, bila sam na Jadranskoj magistrali 1964. na deonici Bjelo Polje - Kolašin, naselje „Mladost“. Bila je sa nama i slovenačka brigada. Imala je trasera, inženjera, i zato ste uvek imali veći učinak od nas, iako je u našoj brigadi bilo sto i nešto momaka i samo pet devojaka, a u slovenačkoj skoro pola-pola.

Nešto o važnosti organizacije i stručnosti u poslu shvatila sam tada kada sam, zamahnuvši krampom, udarila kolegu iza sebe, ili kada sam se umalo udavila izbacujući svom snagom pesak sa dna separatora (mašine koja trebi zemlju od šljunka, a šljunka od peska) ili kada sam završila u reci, u Limu, jer je neko pustio vodu, dok su ženske čistile odvodne kanale, što se smatralo lakšim poslom, ili kada su me obavezno tražili jer je dinamit upravo imao da eksplodira u kamenolomu, ili kada sam i noću, u krevetu radila nabijačem, to je ono što taba put, jer je to bio herojski posao, najteži.

Ovoga sam se često sećala radeći u Drami, Slovensko narodno gledalište, u Ljubljani jer je tu bilo veoma važno šta dramaturg misli, zato što se uglavnom radilo ono što se mislilo, tako da je bilo važno šta ti stvarno treba, jer bi to bilo doneto ili učinjeno.

Naime, ono što bi bilo izgovoreno, bilo je i ozbiljno mišljeno.

Dušan Jovanović režirao je posthumni komad Brendana Bjena „Ričarda Korka“. Radilo se o IRI. Bjen je, naravno, dovodio u pitanje sve, pa i veru i partiju. Ali, Polde Bibič je u to vreme bio partijski sekretar i nije hteo da izgovori „Proleter i svih zemalja, jebite se“, dok je Duša Počkajeva odbijala da psuje Majku božju.

U to vreme je u Italiji glasan Enriko Berlinguer. Savez vernika i ateiste postavio se kao mera progressa, kao rešenje. Danima smo raspravljali na probama. Oštro i duhovito, sa pretenzijama.

Mislim da znam zašto jedan ovakav poziv stiže iz Slovenije. Dušan Jovanović dugo mi je pričao kako je izgledala sahrana Dušana Pirjaveca nad Idrijom, bila sam na grobu od zemlje, na kome je Vitomil Zupan stajao satima u partizanskoj uniformi.

Soča je bila krvava od pranja zavoja iz partizanskih bolnica.

Namah, na vest u novinama učinilo mi se da Ineksov avion polazi u sedam ujutro, da idem u Ljubljanu, da na Brniku čeka Dušan, da ćemo na probu u deset, lift u Drami na kome piše „Klet“, dole u restoran, gde su svi.

Čudesne boje slovenačkih šuma.

Čestitam proslavu graditeljima Nove Gorice.

Loznica

Izlet „ćirom“ do Koviljače

Nekada davno, 20. maja 1910. po starom, a 2. juna po novom kalendaru, uoči praznika svetih Konstantina i Jelene, u lozničkoj crkvi se za pevnicom našao čovek koji je, oduševljen događajem tog popodneva, u knjizi svakodnevnih službi „Minej“ zapisao olovkom: „Okolo tri sata došao je železnički voz u stanicu Loznica prvi put i dovezao učenice 7. i 8. razreda Ženske gimnazije iz Beograda“. U potpisu - učitelj Radulović.

Beleška olovkom je već poslužila za priču o „železničkom vozu“ koji je uzanim kolosekom stigao u ovaj grad. Prvi put u Lozničkim novinama koje više ne izlaze, drugi put na lokalnom radiju, u emisiji „Od srede do srede“ koja je ukinuta (!). Ostao mi je Danas da podsetim šta je u Loznici bilo juče.

Austrijanci još uvek imaju svog „ćiru“. Zovu ga „bummelzug“ i važi za veliku turističku atrakciju koja železnici donosi dobre pare. Englezi su svojevremeno dotrajale vagone „Orient-ekspresa“ osposobili za sentimentalno putovanje do Carigrada, uz sećanje na Agatu Kristi. Amerikanci su izgorelu olupinu broda „Queen Mary“ pretvorili u hotel ukotvljen u Long Biču, u Kaliforniji. Jedne godine, na Jadrinu, Nemci su mi sa setom pričali o serpentinama koje se spuštaju niz Šargan. Iziđu oni iz vagona, pešice se spuste nizbrdo do sledeće stanice i okrepe pićem dok čekaju „ćiru“ koji se spušta.

Nekada je mali voz bio pra-

va atrakcija za učenice 3. razreda Šabačke gimnazije (na slici) da „ćirom“ krenu na izlet do Koviljače, slikaju se kraj stare fontane koja je porušena, prisustvuju promenadnom koncertu duvačkog orkestra na terasi, koja doduše nije porušena, ali koncerata nema već decenijama. Posebna draž banje je bio onaj popodnevni čas, kada bi se po stazama parka, s belim kapama i kećeljama, razleteli prodavci velikih krofni, zbog kojih su mnoga deca terala roditelje da ih opet povedu u Koviljaču.

Tako je to bilo. Ovim rečima je poznati američki novinar i TV-komentator Valter Kronkajt završavao sve svoje izveštaje. Kada je umro, kolega koji mu je na grobu držao posmrtno slovo, završio je istim rečima: „That's the way it was“.

Miša Jovanović

DOSTA JE ZA **Danas**